

ศึกษาดนตรีชนเผ่าโอริง อัสรี กรณีศึกษาหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 ตำบลชัยเยอร์เวง
อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
กุมภาพันธ์ 2554

ศึกษาดนตรีชนเผ่าโอริง อัสรี กรณีศึกษาหมู่บ้านจุฬารณ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง
อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
กุมภาพันธ์ 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศึกษาดนตรีชนเผ่าโอริง อัสรี กรณีศึกษาหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 ตำบลชัยเยอร์เวง
อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
กุมภาพันธ์ 2554

หยุดยั้ง ฟ้าแสงสวรรค์. (2554). **ศึกษาดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี กรณีศึกษาหมู่บ้านจุฬาภรณ์ 10**

ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา. ปริญญาโท ศป.ม. (มานุษยวิทยา)

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:

รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา อินทรสุนานนท์. รองศาสตราจารย์ ดร. มานพ วิสุทธิแพทย์.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี โดยเก็บข้อมูลภาคสนามที่หมู่บ้านจุฬาภรณ์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2553 การวิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องของชนเผ่าโอริงอัสรี

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าชนเผ่าโอริงอัสรี มีเครื่องดนตรี อยู่ 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องดีด เครื่องตี และเครื่องเป่า มีดังนี้ 1) เครื่องดีดมี 2 ประเภท ได้แก่ เจียะโอย (รังเกริน) และกร๊อบ 2) เครื่องตี คือ แนบตรึม(จาตุง) 3) เครื่องเป่า ได้แก่ ซาเลส (เครื่องเป่าแนวขวางใช้เป่าทางจมูก) และซีลีโอย (เครื่องเป่าแนวขวางใช้เป่าทางปาก) สำหรับบทร้องของชนเผ่าโอริงอัสรีนั้นเป็นเพลงดั้งเดิมที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรักธรรมชาติ เพลงบูชาเทพเจ้าแห่งป่าเขา บทเพลงนี้นิยมร้องเพลงประกอบการบรรเลง แนบตรึม กร๊อบ และซีลีโอย เพื่อความบันเทิงในโอกาสต่างๆ และประกอบพิธีกรรมโดยเชื่อว่าดนตรีเป็นสื่อในการใช้อ้อนวอนเทพพระเจ้าและความเชื่อเรื่องวิญญาณ

วัฒนธรรมของชนเผ่าโอริงอัสรีนั้น ปัจจุบันมีเพียง การบูชาเทพเจ้าของทุกเดือน เพื่อขอพรให้เกิดความสุข ความเจริญ โดยปฏิบัติตามแบบจันทรคติ คือ ถือพระจันทร์เป็นเกณฑ์ เช่น ในหนึ่งเดือนมีการบวงสรวงเทพเจ้า ในวันขึ้น 6 ค่ำ, ขึ้น 15 ค่ำ และแรม 20 ค่ำ(แรม 4 ค่ำ) พิธีกรรมดังกล่าวต้องมีการอาบน้ำมนต์ที่คั้นจากต้นอ้อ ส่วนประเพณีใหญ่มีจัดในวันขึ้นปีใหม่ ดนตรีนอกจากจะใช้ในการประกอบพิธีกรรมแล้วยังใช้เป็นสื่อกลางระหว่างชนเผ่าโอริงอัสรี กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเพื่อนำจิตใจของผู้เข้าร่วมพิธีสู่พิธีกรรมด้วยจิตใจที่มีสมาธิ ศรัทธา ความภาคภูมิใจของชาติพันธุ์ตนเอง

A STUDY OF ORANG ASLI'S FOLK MUSIC : A CASE STUDY OF CHULABHORN 10
VILLAGE, TOMPON IYERWENG, AUMPER BATONG, YALA BPROVINCE.

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Fine and Applied Art Degree in Ethnomusicology
at Srinakharinwirot University

January 2011

Haruthai Fasangsun. (2011). **A Study of the Orang Asli Tribe's Music: A Case Study of the Juraporn Village 10, Ayyerweng Sub-district, Betong District, Yala Province.** Master Thesis, M.F.A. (Ethnomusicology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr.Kanjana Intarasunanon, Assoc. Prof. Dr. Manob Wisuttiapat

This research aimed to study the music of the Orang Asli tribe who resided at Juraporn Village 10, Ayyerweng Sub-district, Betong District, Yala Province. The researcher collected the data from December 2008 to September 2010. The purposes of the study were: 1) to investigate the music and songs of the Orang Asli tribe; 2) to study the culture of this tribe.

The results were as follows:

The Orang Asli tribe used both their traditional musical instruments and the Islamic instruments for playing music. There were three types of musical instruments used: 1) plucked string instruments – Jiaoy (Jew's harp) and grup, 2) percussion instruments – Nabtrum or Jatung drums and 3) wind instruments – Sales and Sirioy flutes. Most of the songs they sang derived from previous generations. The song lyrics were about their love of nature, and the worship of forest gods. The tribesmen always sang these songs accompanied with Nabtrum drums, grup, and Sirioy flutes during their entertainment activities and ritual rites, as they believed that music was a means to communicate with their gods.

In terms of the tribe's culture, it was found that in every month the tribe prayed to their gods to ask for happiness, and prosperity. The time of worship was based on the lunar month: on the 6th day of the new moon, the full moon day, and the 20th day of the waning moon. During the ceremony, the tribesmen took a bath with holy water squeezed from reed plants. The most significant ceremony took place on New Year's Day.

It can be concluded that the Orang Asli tribe used music for celebration in their ceremonies, to communicate with their gods, and to make the participants' spirits become peaceful, faithful, and proudly maintain their own culture.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

ศึกษาดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี่ กรณีศึกษาหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลชัยเยอร์เวง อำเภอเบตง
จังหวัดยะลา

ของ

หญิง พ้าแสงสวรรค์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธานประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุนานนท์) (ดร.ชนิดา ตังเดชะหิรัญ)

.....กรรมการประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์)

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุนานนท์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจากผู้มีพระคุณหลายท่านผู้วิจัย
ต้องขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุนานนท์ ประธานควบคุมปริญญาโท
ผู้ให้คำแนะนำและตรวจสอบข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ กรรมการควบคุมปริญญาโท
ที่ได้ให้คำแนะนำ และแก้ไข ตรวจสอบข้อมูลทั้งหมด ในปริญญาโทฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณนายเอกชัย วาতিตศุภผล ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 และชนเผ่า
ไอรังอัสนีในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ทุกท่าน ที่เสียสละเวลาช่วยเป็นล่ามในการแปลภาษาอัสนีและ
เอื้ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัยภายในหมู่บ้าน

ขอขอบพระคุณ ครูวรายศ ศุขสายชล ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในเรื่องทฤษฎีเสียงดนตรี
รวมทั้งครูอาจารย์ทุกท่านที่มีความเมตตาให้ความรู้ อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน

ขอขอบพระคุณ คุณชูกัน ลีมาน คุณหญิงฉายอิง และบุญาน อะนะ อิตำ ผู้ให้ข้อมูลเรียบเรียง
บทเพลง และการต้อนรับอย่างอบอุ่นในสนามวิจัย และชนเผ่าไอรังอัสนีทุกท่านที่ผู้วิจัยไม่ได้ออกนามที่
ช่วยเหลือในด้านข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณสุxonันต์ ชูกระชั้น ที่ช่วยเหลือในด้านการรวบรวมข้อมูลวิจัยและตรวจสอบ
งานเอกสารการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณพรณวดี ขำดี ที่ช่วยเหลือในด้านการรวบรวมข้อมูลวิจัยและตรวจสอบงาน
เอกสารการวิจัย

สุดท้ายนี้ด้วยพระคุณบิดา มารดา ที่ช่วยอบรมสั่งสอนด้วยความรักความเมตตาตลอดจน
สนับสนุนให้ได้ศึกษาเล่าเรียน ทำให้ผู้วิจัยได้มีสติปัญญา และประสบความสำเร็จในครั้งนี้

หฤทัย ฟ้าแสงสวรรค์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการศึกษาครั้งนี้ว่า.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้ว่า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
กรอบแนวคิด.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เชื้อชาติ.....	8
ชาวเงาะกลุ่มต่าง ๆ เผ่าเงาะในเมืองไทย.....	10
3 วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	16
การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล.....	16
วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม.....	18
อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	19
การศึกษาข้อมูล.....	19
การจัดทำข้อมูล.....	20
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
แหล่งข้อมูล.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ดนตรีชาวเงาะ เผ่าโอรังอัสนี หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง	
อำเภอเบตงจังหวัดยะลา.....	23
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10.....	24
ประวัติความเป็นมาของชนเผ่า และชื่อเรียกตนเอง.....	24
ประวัติความเป็นมาของอำเภอเบตง.....	26
เบตงกับศักยภาพด้านการศึกษา.....	28
สถานประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของอำเภอเบตง.....	28
ประวัติความต่ำบลัยเยอร์เวง.....	29
ภูมิประเทศ.....	30
ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10.....	32
สภาพภูมิประเทศ.....	33
จำนวนประชากร.....	33
ศาสนาและความเชื่อ.....	34
ภาษา.....	35
การแต่งกาย.....	35
ลักษณะบ้านเรือน.....	37
สถาบันครอบครัว.....	38
การประกอบอาชีพ.....	39
เศรษฐกิจชุมชน.....	41
สภาพสังคม.....	46
การศึกษา.....	47
การสาธารณสุข.....	47
สาธารณสุขปโคค.....	48
ตอนที่ 2 ดนตรีชนเผ่าโอรังอัสนี หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10.....	49
ประวัติความเป็นมาของดนตรี.....	49
ประเภทเครื่องดนตรีของชนเผ่าโอรังอัสนี.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
เครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด.....	49
กรับตั้วยาว.....	49
วัสดุ.....	49
ลักษณะ.....	50
โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง.....	50
ขนาดของกรับตั้วยาว.....	51
ระดับเสียงของแต่ละสาย.....	51
ขนาดของกรับตั้วสั้น.....	51
ระดับเสียงของแต่ละสาย.....	52
วิธีการบรรเลง.....	53
เจ็ยะโอย(จั้งเกวีน).....	54
วัสดุ.....	54
ลักษณะ.....	54
โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง.....	54
ขนาด.....	54
ระดับเสียง.....	66
วิธีการบรรเลง.....	56
เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า.....	56
ซีลีโอย.....	56
วัสดุ.....	57
ลักษณะ.....	57
โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง.....	57
ขนาด.....	57
ระดับเสียงของซีลีโอย.....	58
วิธีการบรรเลงซีลีโอย.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ซาลิส.....	59
วัสดุ.....	59
ลักษณะ.....	59
โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง.....	59
ขนาด.....	60
ระดับเสียงของ.....	60
วิธีการบรรเลงซาลิส.....	61
เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี.....	62
แนบตรัมหรือจาดั่ง (กระบอกยาว).....	62
วัสดุ.....	62
ลักษณะ.....	62
โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง.....	62
ขนาด.....	63
ระดับเสียง.....	63
แนบตรัมหรือจาดั่ง (กระบอกสั้น).....	63
วัสดุ.....	63
ลักษณะ.....	63
โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง.....	63
ระดับเสียง.....	64
ขนาด.....	64
วิธีการบรรเลงแนบตรัม(จาดั่ง).....	65
การประสมวงดนตรี.....	66
นักดนตรี.....	66
บทเพลง.....	71

สารบัญ (ต่อ)

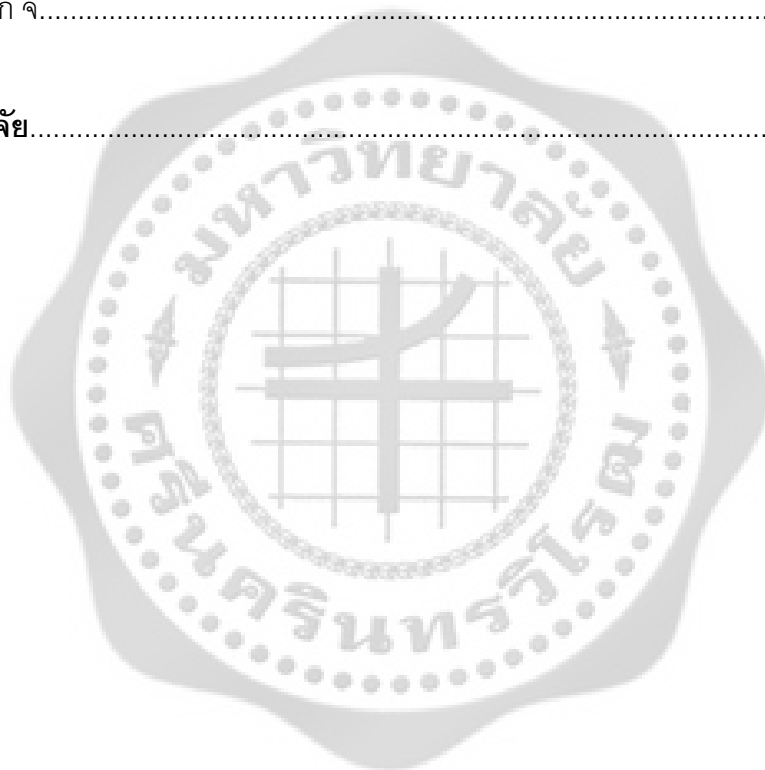
บทที่	หน้า
5	วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี..... 79
	กระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอด..... 79
	การสร้างเครื่องดนตรี..... 79
	การเตรียมอุปกรณ์และหาไม้..... 79
	วิธีการทำขลุ่ยสี่ลิโอย..... 80
	การตัดไม้ไผ่..... 80
	ขั้นตอนการเจาะรูขลุ่ย..... 81
	ขั้นตอนการเจาะรูขลุ่ยด้วยเหล็กแหลม..... 81
	การถ่ายทอดดนตรี..... 81
	ดนตรีในประเพณีและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิต..... 82
	การเกิด..... 82
	ประเพณีการแต่งงาน..... 83
	ประเพณีการตาย..... 84
	ดนตรีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ..... 85
	ความเชื่อและข้อห้ามในสังคม..... 86
	ความเชื่อเรื่องวิญญาณและภูตผี..... 86
	ความเชื่อเรื่องโชคลาง..... 87
	ความเชื่อเรื่องเวทมนต์คาถา..... 87
	ความเชื่อในการรักษาความบริสุทธิ์ของหญิงสาว..... 88
	ความเชื่อในรูปสัญลักษณ์..... 88
	เชื่อเรื่องความฝัน..... 89
	ความเชื่อเรื่องสุขภาพ..... 89
	ความเชื่อบางประการ..... 89

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
6	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 90
สรุปผลการวิจัย.....	90
ดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรีหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10.....	90
วิธีการบรรเลง.....	91
การประสมวงดนตรี.....	91
นักดนตรี.....	91
บทเพลง.....	91
เพลงร้องประกอบการรวมวง.....	91
บันไดเสียง.....	92
ลักษณะเพลง.....	92
เอกลักษณ์ของการบรรเลง.....	92
การดำเนินงาน.....	92
ทำนองขณะร้อง.....	92
วงบรรเลงเจ็ยะโอย.....	92
เพลงงานศพ.....	92
บทบาทของดนตรีที่มีในชนเผ่า.....	92
วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี.....	93
อภิปรายผล.....	96
ดนตรีกับการคงอยู่ของชนเผ่าโอริงอัสรี.....	96
การคงอยู่ของภาษาและประเพณี.....	96
ดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรีหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ในปัจจุบัน.....	97
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	99
บรรณานุกรม.....	100

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก.....	104
ภาคผนวก ข.....	111
ภาคผนวก ค.....	114
ภาคผนวก ง.....	122
ภาคผนวก จ.....	132
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	134

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 อายุของประชากรหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง จ.ยะลา.....	34
2 บทสรุประดับของกลุ่มอาชีพในตำบลอัยเยอร์เวง.....	42

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การกระจายตัวของชนเผ่าโอริงอัศจรรย์ของจอฟเฟอร์ เบนจามิน.....	24
2 เส้นทางการเดินทาง.....	27
3 แผนที่แสดงเขต ตำบลอัยเยอร์เวง.....	30
4 แผนที่หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10.....	31
5 การแต่งกายของโอริงอัศจรรย์ทั้งชายและหญิง.....	36
6 จีหนาน ดอกไม้ประกอบการรำ.....	36
7 แตมโป๊ะ(ผู้ชาย).....	37
8 จาลุน (ผู้หญิง).....	37
9 ที่อยู่อาศัยของชาวบ้านหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10.....	37
10 ผักสวนครัว.....	38
11 จุดรับซื้อน้ำยางหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10.....	39
12 แผนที่ผังรวม.....	40
13 แสดงเศรษฐกิจตำบลอัยเยอร์เวง.....	41
14 ประมงและปศุสัตว์ ของตำบลอัยเยอร์เวง.....	43
15 แผนที่แสดงการอุตสาหกรรมและหัตถกรรม.....	44
16 แผนที่แสดงสถานที่สำคัญในตำบลอัยเยอร์เวง.....	45
17 สวนทุเรียน.....	47
18 กว๊าน.....	50
19 ขนาดกว๊านตัวขาว.....	51
20 รูปกว๊านตัวสั้นและตัวขาววางเทียบกัน.....	52
21 ขนาดกว๊านตัวสั้น.....	53
22 ทำทางการบรรเลงกว๊าน.....	53
23 เจ็ยะโอย.....	54
24 ขนาดเจ็ยะโอย.....	55
25 ทำทางการบรรเลงเจ็ยะโอย.....	56
26 ซี่ลีโอย.....	57
27 ขนาดซี่ลีโอย.....	58

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
28 ท่าทางการบรรเลงซี้ลีโอโย.....	58
29 ซาเลส.....	60
30 ขนาดซาเลส.....	60
31 ท่าทางการบรรเลงซลู่ยซาเลส.....	61
32 แนับตรี้ม(จาตู่่ง).....	62
33 ขนาดแนับตรี้ม(จาตู่่ง) กระจะบอถยาว.....	63
34 แนับตรี้มหรือจาตู่่ง ตัวล้ัน.....	64
35 ขนาดแนับตรี้ม(จาตู่่ง) กระจะบอถล้ัน.....	64
36 ท่าทางการบรรเลงแนับตรี้ม.....	65
37 นายกุกูญ ะเว.....	67
38 นายอาห้ซิม บินลอง.....	68
39 นายซุกันลี้มาน.....	69
40 นายบุญยาน อานะ อิต้า.....	70
41 ชั้นตอนที้ 1 การตัดไม้ไผ่เพื่อทำซลู่ยซี้ลีโอโย.....	80
42 ชั้นตอนที้ 2 การบากไม้ไผ่เพื่อทำรูซลู่ย.....	80

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ย่อมมีดนตรีที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองที่ได้จากการสะสม ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ จนเกิดเป็นแหล่งอารยธรรม ซึ่งวัฒนธรรมนั้นได้มาจากการสั่งสม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนกลายเป็นแบบแผนที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา ดนตรีนั้นก็เช่นกัน ดนตรีจัดได้ว่าเป็น ส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เพราะดนตรีเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ทำให้พิธีกรรมนั้นไม่เงียบเหงา เพิ่มความ ศักดิ์สิทธิ์ให้กับพิธีกรรมนั้นๆ ดนตรีเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยอาศัยความสบายอกสบายใจ หรือสร้าง ขึ้นมาเพื่อคลายความเหงา ความเศร้า ความกลัว มนุษย์อาศัยหลักการสร้างเครื่องดนตรีจากเครื่องมือ ใช้สอยในชีวิตประจำวัน เช่น การตีตสาयธนูขณะรอดักสัตว์ การตัดเจาะปล้องไม้หรือกระดูกสัตว์แล้ว นำมาเป่า เป็นต้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้วิวัฒนาการมาเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันจนถึงสมัยปัจจุบัน

ถึงอย่างไรก็ตามดนตรีนั้นย่อมเกิดขึ้นมาบนพื้นฐานของวัฒนธรรมและประเพณี วัฒนธรรม เป็นสิ่งเกิดขึ้นมาควบคู่กับมนุษย์ เป็นแนวคิด เป็นวิถีชีวิต ความประพฤติปฏิบัติที่ผู้คนในสังคมหนึ่งๆ ได้สั่งสมสืบทอดกันมาชั่วลูกชั่วหลาน เป็นระยะเวลายาวนานและเป็นความเป็นความเป็นอยู่ของสังคม นั้นๆ ก่อให้เกิดประโยชน์สุขและความกลมกลืนในสังคมเป็นอย่างดี วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สามารถถ่ายโยง ถึงกันจากท้องถิ่นหนึ่งไปยังอีกท้องถิ่นหนึ่งได้ การถ่ายโยงทางวัฒนธรรมเป็นไปโดยที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน (ปัญญา รุ่งเรือง, 2544: 39) นอกจากนี้แล้ววัฒนธรรมยังเป็นสิ่งที่บ่งบอกความเป็นชาติ และความมั่นคงของชาติ ประเทศต่างๆ ที่มีอาณาเขตติดต่อกัน จะมีการซึมซับถ่ายทอดเผ่าพันธุ์ ถ่ายโยงวัฒนธรรมประเพณี และมีความคล้ายคลึงกันทางด้านวัฒนธรรม วัฒนธรรมมีการเสื่อมถอย และเปลี่ยนแปลงได้ตามวัฒนธรรมที่เข้มแข็งกว่า วัฒนธรรมจะเกี่ยวข้องกับวิถีดำเนินชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งแต่ละชุมชนจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับท้องถิ่น ค่านิยม จารีต ประเพณี สิ่งแวดล้อมอื่นที่เหมือนและแปลกแยกกัน ซึ่งแต่ละชุมชนจะมีความมั่นคงทางวัฒนธรรมเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของชุมชนนั้นๆ (กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2532: 45) ดังนั้นการศึกษาดนตรี ในภูมิภาคต่างๆ จึงมิได้หมายถึงเพียงแค่ศึกษาดนตรีของวัฒนธรรมประจำชาตินั้นๆ เป็นหลัก แต่ยัง หมายถึง ดนตรีและวัฒนธรรมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ณ ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ จรัญ กาญจนประดิษฐ์ (ปัญญา รุ่งเรือง, 2541: 116; อ้างอิงจาก จรัญ กาญจนประดิษฐ์, ม.ป.ป.) การศึกษาใดๆ ที่นับเป็น ประโยชน์และเข้าใจมนุษยชาติย่อมมีคุณค่า การศึกษาเกี่ยวกับมนุษยดุริยางควิทยาจึงมีความสำคัญ เพราะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับชาติพันธุ์ซึ่งนับวันจะสูญหายไป (พลับพลึง คงชนะ, 2542: 8)

ดังนั้นคำว่า มานุษยดุริยางควิทยา หมายถึง ความรู้วิชาการ หรือการศึกษาหาความรู้ด้านดนตรีของมนุษย์ ทั้งในเชิงดนตรีวิทยา มานุษยวิทยาและสังคมวิทยา โดยศึกษาเรื่องราวทั้งทางด้านดนตรีและทางวัฒนธรรมของมนุษย์ เช่น การประดิษฐ์คิดค้นเครื่องดนตรีของมนุษย์ คุณลักษณะของเครื่องดนตรี การใช้เครื่องดนตรีในสังคม ความหมายของดนตรีที่มีต่อผู้คนในสังคม การดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลง และการเสื่อมสลายของดนตรีในสังคม (ปัญญา รุ่งเรือง. 2544: 1) ดังจะเห็นได้จากดนตรีของชนกลุ่มน้อยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มไหนในประเทศไทยก็ตาม โดยเฉพาะชาวเงาะนั้นเป็นดนตรีที่มีเสน่ห์พื้นบ้านอย่างแท้จริง ทำให้เห็นภูมิปัญญาของชนเผ่าต่างๆ ที่มีการสืบทอดสู่ลูกหลาน โดยมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง เนื้อหาของดนตรีได้สะท้อนความเป็นท้องถิ่นที่รักความสงบ และเครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นมาจากวัสดุที่หาง่ายตามท้องถิ่น ความเป็นพื้นบ้านจึงแสดงออกมาทางดนตรีได้อย่างชัดเจน ดนตรีของชาวเงาะ เป่าโอริงอัสรี ที่มีปรากฏในตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีทั้งเพลงร้องและเพลงบรรเลง เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง คือ แนบตรีม(จาตุง) เครื่องดีด 2 ชนิด คือ เจ๊ะโอย(จิงกรีน) และกริบ เครื่องเป่า 2 ชนิด คือ ซีลีโอย (ขลุ่ยเป่าทางขวาง) และชาเลส (ขลุ่ยเป่าทางจุมก) (เอกชัย วาทิตศุภผล. 2552: สัมภาษณ์) จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ดนตรีชาวเงาะเป่าโอริงอัสรี ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลาที่ปรากฏนั้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และนำศึกษาถึงเอกลักษณ์อันดีงาม ของชาวเงาะเป่าโอริงอัสรี โดยอาศัยแนวทางการศึกษาดนตรีตามหลักของมานุษยดุริยางควิทยา เป็นแนวทางในการศึกษา และอธิบายเรื่องราวต่างๆ ทางวัฒนธรรมดนตรีของชาวเงาะที่แฝงไปด้วยความเชื่อ และภูมิปัญญาชนเผ่า เนื่องจากดนตรีนั้นเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและวัฒนธรรม และในขณะเดียวกันชาวเงาะ เป่าโอริงอัสรี ยังมีการสืบทอดวัฒนธรรมทางด้านดนตรีอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรแก่การอนุรักษ์ไว้ ซึ่งความดีงามทางด้านชาติพันธุ์ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อให้คงอยู่ต่อไป

ชนเผ่าเงาะในประเทศไทยนั้นมีอยู่หลายชนเผ่าและมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน บางชื่อเป็นการขนานนามทางสังคม บางชื่อแสดงถึงความเยาะเย้ย เหยียดหยาม ชนเผ่าเงาะในประเทศไทยนั้นมีชื่อเรียกอยู่ทั้งหมด 9 ชื่อ ดังนี้

1. เงาะ หรือ เงาะป่า หนังสือพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 อธิบายความหมายของ เงาะ ว่า คนป่าพวกหนึ่ง รูปร่างดำเตี้ย ตัวดำ ผมหยิกในตระกูลนิกริโต (Negrito) และตระกูลออสโตรเนเซียน (Austronesian) อยู่ในแหลมมาลาญ
2. ชาวป่า เป็นชื่อเรียกที่ใช้เรียกใน 3 จังหวัดได้แก่ พัทลุง ตรัง และสตูล
3. ชาไก หรือสะไก ความหมายตามรากศัพท์ภาษามลายู แปลว่า ทาส ไพร่ ชี้อา ผู้ได้บังคับบัญชา ชาไกนิยมใช้เรียกชาวพื้นเมืองในแถบจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

4. เซมัง หรือเซียมัง (Semang) มาจากคำภาษามลายู แปลว่า ค่าง ลิงแขนดำชนิดหนึ่ง เนื่องจากชนเผ่านี้อาศัยอยู่ป่า ผิวกายสีดำ ลักษณะคล้ายคล่องแคล่วว่องไว เซมังเป็นเงาะเผ่าแรกที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานตามแนวทิวเขานครศรีธรรมราช ทิวเขาภูเก็ท และทิวเขาสันนการาศรี ตลอดจนถึงตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย นักมานุษยวิทยาเรียกว่า นิกริโต หรือนิโกรเล็ก

5. ซีนอย เซนอย หรือ ลินอย (Senoi) เป็นชาวพื้นเมืองเผ่าหนึ่งที่แตกต่างจากพวกเซมัง อาศัยอยู่ทางตอนล่างของแหลมมลายู เดิมชามลายูเดิมเรียกว่า ซาไก คำว่าซีนอย นิยมเรียกมากในประเทศมาเลเซีย ซีนอยถือเป็นเงาะอีกเผ่าหนึ่งที่ผิวดำคล้ำ ผมเป็นลูกคลื่นคนคดไปมา ไม่หยิกหยองเหมือน เผ่าเซมัง อีกทั้งมีรูปร่างสูงกว่าพวกเซมัง เป็นพวกออสโตรเนเซียน เผ่ามองโกลอยด์

6. กอย เป็นเงาะกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในจังหวัดพัทลุง ตามเงาะในพระราชนิพนธ์เรื่องเงาะป่าของรัชกาลที่ 5 เงาะตระกูลนี้อยู่ในภาษามอญ – เขมร ต่อมาได้ให้ชื่อเงาะแถบทิวเขานครศรีธรรมราช โดยตั้งชื่อใหม่เรียกว่า พวกตอณา มอส หรือพวกซอ กลุ่มแอ้น กลุ่มมะนิค

7. มะนิ มัณนิ หรือมะนิค (Maniq) เป็นชื่อที่ชาวพื้นเมืองภาคใต้ใช้เรียกตัวเอง นักมานุษยวิทยาชาวออสเตรเลียจึงเรียกชื่อเงาะป่า เป็นกลุ่มมะนิ มัณนิ หรือมะนิคไปในที่สุด ซึ่งแปลว่าคน หรือพวกเรา เงาะเผ่านี้อาศัยในจังหวัดตรัง พัทลุง และสตูล

8. ไอร์ัง อัสรี มาจากภาษามลายู แปลว่า คนดั้งเดิม หมายถึง เจ้าของถิ่น หรือชาวพื้นเมือง แต่ส่วนใหญ่นิยมเรียกในประเทศมาเลเซียมากกว่า ไอร์ัง อัสรี หมายถึงทั้งพวก นิกริโต (เซมัง) ซีนอย (ซาไก) จากุน และพวก ไอร์ังละอูต (ชาวเล)

9. นิกริโต (Negrito) ตามรากศัพท์ภาษาสเปน แปลว่า little Negro หมายถึงนิโกรเล็ก ลักษณะเด่น คือ ตัวเตี้ย ผิวดำ ผมหยิก หมายถึงพวกเซมังในแหลมมลายู พวกเงาะนิโกรเล็กอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย ประเทศไทย ประเทศศรีลังกา (พวกเว็ดดา) หมู่เกาะอันดามัน เรียกว่า อันดามันนีส (Andamannese) ฟิลิปปินส์ เรียกว่า เอตา (Aeta) หรือปีกมี (Pygmy) เป็นพวกนิกรอยด์ (Negroid) คือ ผิวดำ เผ่าพันธุ์เดียวกับนิโกรในทวีปแอฟริกา และในอเมริกา (บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. 2648: 92 - 94) ดนตรีชาวเงาะเผ่าไอร์ังอัสรีที่มีปรากฏในตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลานั้น มีทั้งเพลงร้องและเพลงที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรี เพลงส่วนใหญ่ของชาวเงาะเผ่าไอร์ังอัสรีได้รับอิทธิพลมาจากชาวมุสลิม ที่เรียกว่าลิเกฮูลู หรือลิเกป่า เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงลิเกฮูลู คือ กลองที่ทำจากกระบอกไม้ไผ่ เครื่องดีด 2 ชนิด คือ

รังเกรินหรือเจ๊ะโอยใช้ดีดที่ปาก เพื่อให้เกิดการกำธเสียงกับกระพุ่มแก้ม และเครื่องดีดกรับเครื่องเป่า 2 ชนิด คือ เครื่องเป่าทางขวาง เรียกว่า ซิลีโอย เครื่องเป่าที่เป่าทางจุมุก เรียกว่า ซาเลส ดนตรีของชาวเงาะเป็นดนตรีที่บรรเลงเพื่อผ่อนคลายความเหงา เล่นได้ทั่วไป ไม่ได้ยึดพิธีการ (เอกชัย วาทีตศุภผล. 2552: สัมภาษณ์)

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ดนตรีของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เป็นเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเป็นอยู่ และดนตรีของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี โดยอาศัยแนวทางการศึกษาตามหลักของมานุษยวิทยาเชิงจิตวิทยา เป็นแนวทางการศึกษาคำตอบและอธิบายเรื่องราวต่างๆ ทางวัฒนธรรมของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี ที่แอบแฝงไปด้วยความเชื่อ และภูมิปัญญาของชนเผ่า เนื่องจากดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และในขณะเดียวกันชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรียังมีการถ่ายทอดดนตรีของชนเผ่ารุ่นต่อรุ่น จนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรม และควรแก่การอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามนี้ไว้ให้คงอยู่ต่อไป

เมื่อกล่าวแนวทางของมานุษยวิทยาเชิงจิตวิทยาได้ศึกษาทั้งในเรื่องของดนตรี และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องทางดนตรีครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจเรื่องของดนตรีเงาะเผ่าโอริงอัสรี ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เช่น องค์ความรู้ต่างๆ ในด้านดนตรีที่มีอยู่ โดยเลือกศึกษาดนตรี บทเพลงต่างๆ ที่ดั้งเดิม และยังมีการสืบทอดอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญที่สุดทางด้านดนตรีของชาวเงาะ ที่นับวันจะสูญหายเพราะสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงทุกขณะ ผลจากการขาดช่วงในการสืบทอดตลอดจนบทบาทของดนตรีในสังคมลดน้อยลง ในอนาคตวัฒนธรรมทางด้านนี้อาจสูญหายไป ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาและเก็บข้อมูลที่ยังไม่มีผู้ศึกษามาเป็นองค์ความรู้ โดยเลือกศึกษาและรวบรวมข้อมูลในหมู่บ้านของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี ชื่อหมู่บ้านจุฬารภรณ์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านดนตรีของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี เพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจ นำมาซึ่งการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรีไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบไป

ความมุ่งหมายการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาดนตรีของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬารภรณ์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง และบทเพลงของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬารภรณ์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ชนเงาะเผ่าโอริงอัสรีมีศิลปะดนตรีเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และมีความแตกต่างไปจากชนเผ่าอื่นๆ
2. วิถีชีวิตของชาวเงาะมีดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ดนตรีเป็นสื่อกลางในการแสดงความรัก ความสามัคคี

3. จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบันส่งผลถึงดนตรีของชาวเงาะ และอาจทำให้ดนตรีของชาวเงาะเปลี่ยนแปลงและสูญหายไป สมควรอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษา รวบรวมข้อมูลในแนวทางมานุษยวิทยา

4. เป็นการอนุรักษ์ พื้นฟู และเผยแพร่องค์ความรู้ทางดนตรีให้แก่ผู้ที่สนใจ อีกทั้งยังสร้างจิตสำนึกร่วมในการเห็นคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีชนเผ่าเงาะ เผ่าโอรังอัสนี เพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. พื้นที่การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาพื้นที่หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 เผ่าโอรังอัสนี ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง และนักดนตรีรับเชิญจากรัฐประ ประเทศมาเลเซีย

2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำการศึกษารวบรวมองค์ความรู้โดยเน้นเฉพาะเนื้อหาทางด้านดนตรี และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีเป็นสำคัญ เช่น ประวัติที่มาของดนตรี เครื่องดนตรี ส่วนประกอบของเครื่องดนตรี ขั้นตอนต่างๆ ของการทำเครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง บทเพลง การผสมวง โอกาสในการบรรเลงดนตรี นักดนตรี การถ่ายทอดดนตรีของชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนีที่ยังคงยึดถือปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

มุขปาฐะ	หมายถึง	เรื่องราวที่ถ่ายทอดกันปากต่อปาก
ทำนอง	หมายถึง	เสียงสูงๆ ต่ำๆ ที่เรียงอย่างเป็นระเบียบ
ชาวเงาะ	หมายถึง	ชนเผ่าเงาะเผ่าโอรังอัสนี
เงาะหรือเงาะป่า	หมายถึง	คนป่าพวกหนึ่งรูปร่างดำเตี้ยตัวดำผมหยิก ในตระกูลนิกริโต (Negrito) และตระกูล ออสโตรเนเซียน (Austronesian) อยู่ในแหลมมลายูชนเผ่าเงาะในที่นี้ยังหมายถึงเงาะในมาเลเซียด้วย
ชาวป่า	หมายถึง	คนป่าที่อาศัยอยู่ใน 3 จังหวัด ได้แก่ พัทลุง ตรัง และสตูล
ซาไกหรือสะไก	หมายถึง	ทาส ไพร่ ขี้ข้า ผู้อยู่ใต้บังคับ
เซมังหรือเซียมัง (semang)	หมายถึง	ค่างหรือลิงแขนดำชนิดหนึ่ง

ซีนอย เซนอย หรือสินอย (senoi) หมายถึง		เป็นชาวพื้นเมืองอีกเผ่าหนึ่งซึ่งเป็นคน ละเผ่ากับพวกเซม้งหรือเซียม้ง อาศัยอยู่ ทางตอนล่างของแหลมมลายูเดิม ซีนอย เป็นเงาะที่ผิวกายดำคล้ำ ผมเป็นลูกคลื่น คุดไปมา ไม่หยิกหยอยอย่าง เซม้ง อีกทั้ง รูปร่างสูงกว่าเซม้ง เป็นพวกออสโตรเน เซียนเผ่ามอญไกลอยด์
กอย	หมายถึง	คำบัญญัติในบทพระราชนิพนธ์เรื่อง เงาะป่า ซึ่งอาศัยอยู่แถบจังหวัดพัทลุง
มันนิ	หมายถึง	มนุษย์หรือคน
โอรังอัสนี	หมายถึง	มนุษย์ดั้งเดิม เจ้าของถิ่น หรือชาวพื้นเมือง
นิกริโต (Negrito)	หมายถึง	นิโกรเล็ก ลักษณะเด่นคือ ตัวเตี้ยผิวดำ
ผมหยิก	หมายถึง	พวกเซม้งในแหลมมลายู

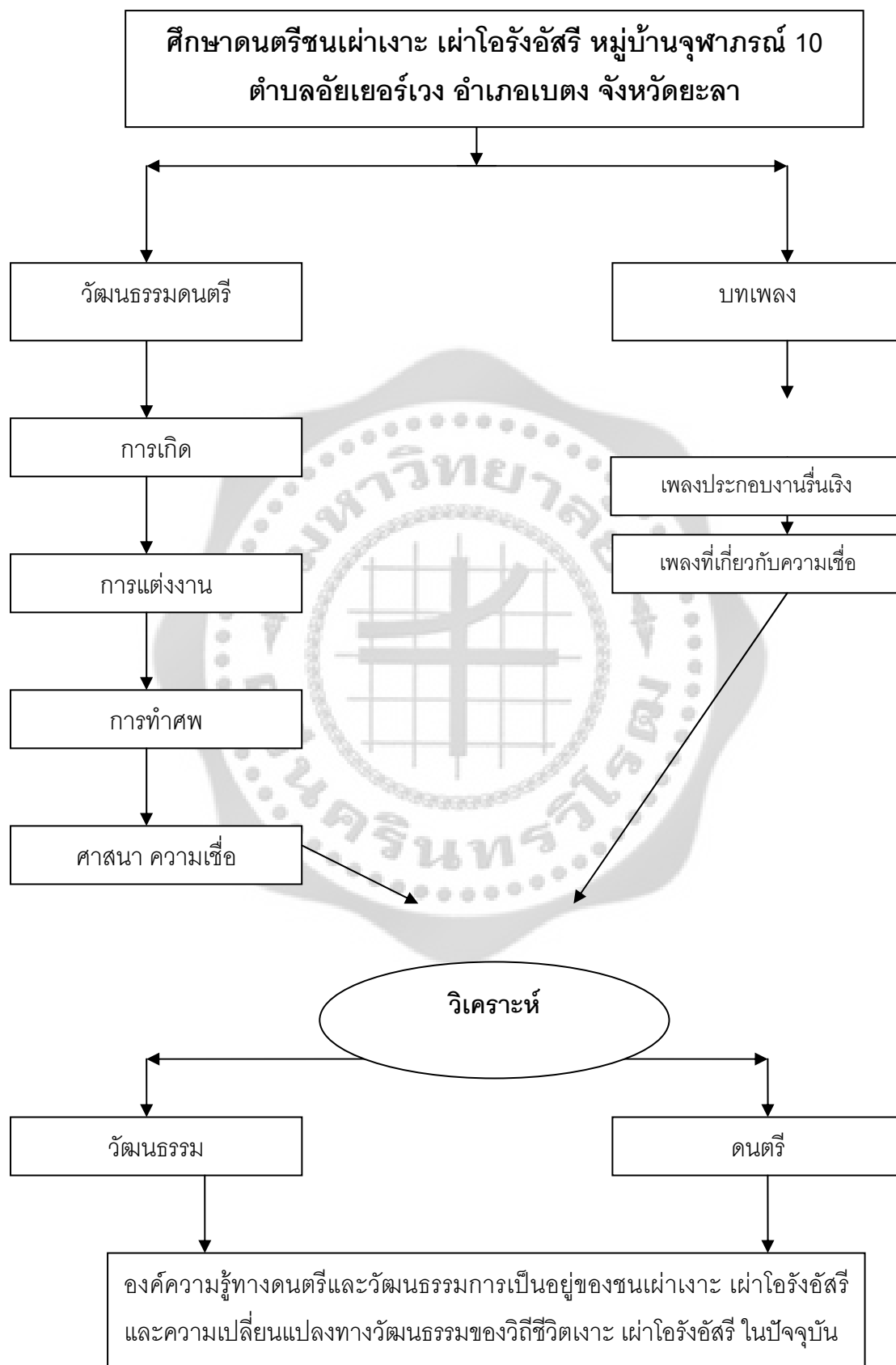
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนี ในด้านบริบททางสังคม และวัฒนธรรม
2. ทำให้ทราบถึงลักษณะเฉพาะของเครื่องดนตรีชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนี
3. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมเผยแพร่งานวิจัยเกี่ยวกับชุมชนต่างๆ ในประเทศไทยทางสาขามานุษยวิทยาคณิตศาสตร์
4. เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการในการศึกษาชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนีต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

คำศัพท์ภาษาเงาะเผ่าโอรังอัสนีที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ทำการถ่ายถอดคำศัพท์นี้ด้วยภาษาไทยให้ใกล้เคียงกับเสียงเดิมมากที่สุด

กรอบแนวคิด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชนเผ่าเงาะ เผ่าซาไกยังไม่มีผู้ศึกษาค้นคว้าอย่างลึกซึ้งในทางดนตรี ปัจจุบันมีเพียงเอกสารที่กล่าวชนเผ่าเงาะ ในทางวรรณคดีบ้าง ทางด้านภาษา และการเป็นการอยู่ของชนเผ่าเงาะโดยทั่วไป ทั้งนี้ยังไม่มีการศึกษาทางดนตรีของชนเผ่าเงาะเผ่าโอรังอัสนี ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ นำมาใช้ประกอบการวิจัยในครั้งนี้จึงนับว่า มีความสำคัญต่อการศึกษาวิจัยเป็นอย่างยิ่ง แหล่งข้อมูลนี้ได้มาจากงานเอกสาร งานวิจัย เอกสารทางวิชาการ ตำราหนังสือฯ ดังต่อไปนี้

1. เชื้อชาติ

พระยาอนุমানราชชน (2515: 10 - 12) ระบุเชื้อชาติของชาวเงาะไว้ว่า “ตามหลักวิชามนุษย์ มิติ แบ่งมนุษย์ที่มีอยู่ปัจจุบันอย่างกว้างออกเป็น 4 เชื้อชาติดังนี้

- 1.1 พวกคอเคเซียน หรือพวกผิวขาว
- 1.2 พวกมองโกลอยด์ หรือพวกผิวเหลือง
- 1.3 พวกนิกรอยด์หรือพวกผิวดำรวมทั้งพวกนิกริโต (ชาวเงาะจัดอยู่ในกลุ่มเชื้อชาติดังกล่าวนี้)
- 1.4 พวกที่ยังกำหนดเชื้อชาติไม่ได้

ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์ (2519: 13) ได้กล่าวถึงเชื้อชาติของชาวเงาะไว้ว่า ชนเผ่าซาไก (Sakai) หรืออีกชื่อหนึ่งเรียกว่า “สินอย” (Senoi) เป็นพวกที่อพยพเข้ามาอยู่บนแหลมมลายูที่หลังพวกชนเผ่าเซมัง แต่นักมานุษวิทยาบางท่านให้ความเห็นแตกต่างออกไป คือบางท่านว่าเป็นเผ่าเวดาบนเกาะลังกา อพยพเข้ามา เป็นเชื้อสายเดียวกับชาวเขาในมณฑลยูนนาน ของประเทศจีน ส่วนข้อมูลของชิน อยู่ดี (2512: 17) ได้กล่าวถึงพวกนิกริโต (เงาะหรือเฮาะ) ผิวดำ เตี้ยกว่าพวกเอสตราลอยด์ คือ สูง 145 – 150 กะโหลกศีรษะกว้าง (bracycephalic) ผมหยิกเป็นฝอย ปัจจุบันยังมีอยู่ในแหลมมลายู และเขตประเทศไทย ในแถบจังหวัดตรัง พัทลุง และยะลา ดร.คาลสตัน เอส คุณ จัดพวกนิกริโตอยู่ในพวก ออสตราลอยด์

บราเซอร์ อมาโด ได้ค้นคว้าเรื่องชาวเงาะในปี พ.ศ. 2503 ได้เขียนไว้ว่านิกริโตเป็นกลุ่ม มนุษยชาติที่เก่าแก่ที่มีถิ่นอาศัยอยู่ในประเทศไทยตอนใต้ แถบจังหวัดนราธิวาส สตูลและพัทลุง และ ชิน อยู่ดี ได้กล่าวสอดคล้องกับข้อเขียนของ บราเซอร์ อมาโด ว่า เมื่อได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องมนุษย์สมัย หินกลางในประเทศลาว ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย พบว่าสมัยหินกลางในส่วนนี้ของโลก น่าจะเป็นพวกออสตราลอยด์ เวดลอยด์หรือพวกมิลานีชอยด์ หรือพวกนิกริโต (เงาะ) หรือพวกปาปวน นิกรอยด์

สรุปว่าพวกมานุษยวิทยามีความที่ไม่ลงรอยกัน จึงเป็นการยากที่จะสรุปให้แน่นอนว่า ชาวเงาะ สืบเชื้อสายเผ่าพันธุ์มาอย่างไร

ชาวเงาะหรือชาวซาไกได้อยู่ในพื้นที่ตอนใต้ของประเทศไทย ตลอดไปจนถึงประเทศมาเลเซีย และบางส่วนของประเทศอินโดนีเซียมาก่อนเผ่าพันธุ์อื่นทั้งหมด จากคำที่เขาพอใจให้คนอื่นเรียกพวกเขาว่า “โอรัง อัสลี” ซึ่งแปลว่าคนเก่าแก่คนดั้งเดิมหรือคนพื้นเมืองนั้น แสดงให้เห็นว่า คนเผ่าอื่นๆ ที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวในปัจจุบันนี้เป็นชนชาติใหม่ที่อพยพเข้ามาอยู่ที่หลังทั้งสิ้น และชาวเงาะได้มาอาศัยอยู่ตั้งแต่สมัยยุคหินกลางเป็นอย่างน้อย ตามที่ ชิน อยู่ดี ได้ศึกษาค้นคว้า เพราะจากการตรวจดูพิธีฝังศพของชาวเงาะในปัจจุบัน ยังมีร่องรอยตรงกับการฝังศพของคนก่อนประวัติศาสตร์ดังที่ท่านได้กล่าวไว้ “คนหินเก่าเริ่มฝังศพมาตั้งแต่สมัยหินเก่าตอนต้น ประเพณีฝังศพของหินเก่าปลายและหินเก่าตอนต้น ไม่แตกต่างกันมาก

ไพบูลย์ ดวงจันทร์ (2523: 1) เงาะซาไก เป็นมนุษย์โบราณอาจจะที่มีมาตั้งแต่สมัยหิน ประมาณ 1,500–10,000 ปีมาแล้ว รูปร่างเตี้ยมีผิวหนังดำ ผิวปากหนา ท้องป่อง น่องสั้นเรียว ผมหยิกเป็นก้อนหยดติดศีรษะ ชาติพันธุ์นิกรอยด์ หรือเนกริโต ตระกูลออสโตร เอเซียติก อยู่กระจายกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ราว 7 - 60 คน ในรัฐเคดาห์ มาเลเซีย ในส่วนลึกของเกาะนิวกินี เกาะฟิลิปปินส์ และหมู่เกาะอันดามัน เรียกตนเองว่า “มันนิ” ส่วนผู้อื่นเรียกว่า เงาะ เงาะป่า ชาวป่า ซาแก หรือ โอรัง อัสลี (Orang Asli) สำหรับในภาคใต้ของประเทศไทยมีซาไกอยู่สี่กลุ่มรวมประมาณ 200 คน คือ ซาไกกันซิว อยู่ในอำเภอธารโต จังหวัดยะลา ซาไกยะฮาย อยู่ในอำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส ซาไกแตะเดะหรือเยแด อยู่ในบริเวณภูเขาสันกาลาคีรีแถบจังหวัดยะลาและอำเภอระแวะ จังหวัดนราธิวาส และซาไกเต็นเฮ็น อยู่บริเวณเทือกเขาบรรทัดแถบคลองตง คลองหินแดง บ้านเจ้าพระและถ้ำเขาเขียด อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง (ประมาณ 100 คน) จังหวัดพัทลุงและจังหวัดสตูล กลุ่มชนชาวซาไกกินเผือกมัน กกล้วยป่า มะละกอ และสัตว์ป่า จับสัตว์น้ำด้วยมือเปล่าหรือเบ็ด พืชผักผลไม้ โดยมักไม่เพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ อาศัยสมุนไพรจากป่าเป็นยารักษาโรค ใช้ไม้ซางลูกดอกอาบยาพิษเป็นอาวุธ

เมธี เมืองแก้ว (2542: 1) เมื่อ พ.ศ. 2541 ได้มีการพบชนโบราณเผ่าเงาะป่าอัสลี ซึ่งเป็นภาษายาวี แปลว่าคนโบราณหรือเก่าแก่ ในภาคใต้ของประเทศไทยอยู่ประมาณ 30 คน อาศัยอยู่ในบริเวณป่าลึก ของเทือกเขาสันกาลาคีรี รอยต่อระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย เช่นที่ ฝายทดน้ำโต๊ะโม๊ะ ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส ลักษณะของพวกเงาะกลุ่มนี้มีผิวหนังดำ ผมหยิกหยอง ร่างกายสูงใหญ่แข็งแรงบึกบึน กินหัวเผือกมันปิ้ง ใช้ธนูไม้และลูกดอกอาบยาพิษเป็นอาวุธ นุ่งโสร่งหรือผ้าเตี่ยวผืนเดียว สร้างที่พักด้วยไม้ไผ่และหวายเป็นกระท่อมคล้ายสุ่มไก่ พูดภาษายาวีปนภาษามือ นอกจากนี้ยังเคยพบพวกเงาะป่าในป่าลึกของบ้านวังสายทอง และบ้านทับทึง อำเภอละงู จังหวัดสตูล รวมทั้งที่จังหวัดพัทลุงและที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลาอีกด้วย

2. ชาวเงาะกลุ่มต่างๆ เผ่าชาวเงาะในเมืองไทย

เฉลิม จันทากุล (2544: 110 - 111) ชาวเงาะเป็นมนุษย์ในเผ่านิกริโต ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยของชาติพันธุ์นิกริโตหรือมนุษย์ผิวดำ โดยเผ่าพันธุ์ชาไกมีกระจายเป็นกลุ่มเล็กๆ อยู่ทั่วไปในป่าคองโก คาบสมุทรมาเลย์ ส่วนลึกของเกาะนิวกินี เกาะฟิลิปปินส์ และหมู่เกาะอันดามัน

2.1 ชาวเงาะกลุ่มต่างๆ ในประเทศไทยปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีภาษาเป็นของตนเองดังนี้

2.1.1 กลุ่มแต้เอ็น ใช้ภาษาแต้เอ็น ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบจังหวัดพัทลุง สตูล

2.1.2 กลุ่มกันซิว ใช้ภาษากันซิว ตั้งถิ่นอยู่ในแถบจังหวัดยะลา

2.1.3 กลุ่มเตะเต๊ะ ใช้ภาษาเตะเต๊ะ ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบอำเภอหรือเสาะ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

2.1.4 กลุ่มยะฮาย ใช้ภาษายะฮาย ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแถบอำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส

2.2 ชาวเงาะสหพันธรัฐมาเลเซียแบ่งเป็น 3 เผ่า คือ

2.2.1 เผ่าเมริอาคัยอยู่ในบริเวณรัฐกลันตัน แถบลำน้ำไบร์ และในเขตเซเรวา ตอนเหนือของรัฐปาหัง

2.2.2 เผ่าบาตก อาศัยอยู่เขตต้นลำน้ำวิกูเกรา ระหว่างเขตพรมแดนของรัฐกลันตัน และรัฐปาหัง

2.2.3 เผ่าลาโนห์ เป็นกลุ่มผสมระหว่างพวกนิกริโต กับเตมายร์ เซนอย อาศัยอยู่ในบริเวณแม่น้ำเปียห์ ในรัฐเปรักตอนเหนือ

อย่างไรก็ตามชาวเงาะทุกกลุ่ม ทั้งในภาคใต้ของประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย พวกเขาว่าเป็น **มันนิ** ด้วยกัน

2.3 ชาวเงาะในประเทศมาเลเซียแบ่งออกเป็น 11 กลุ่ม ซึ่งเรียกชื่อกลุ่มตามภาษาที่ใช้ประจำกลุ่ม ดังนี้

2.3.1 กลุ่มโมตีอัยอ็อง

2.3.2 กลุ่มซ็อนอ็อยปรีะ

2.3.3 กลุ่มอ็องไต้ย

2.3.4 กลุ่มปะตัก

2.3.5 กลุ่มไต้ยฮ็องยาเลาะ

2.3.6 กลุ่มปะละละ

2.3.7 กลุ่มละเนาะ

2.3.8 กลุ่มสะไมย์

2.3.9 กลุ่มเกาะตะเคว้ง

2.3.10 กลุ่มกัลดีะ

2.3.11 กลุ่มโมฮอตติก

ชาวเงาะทุกกลุ่มดังกล่าวคือกลุ่ม “มันนิ” แต่สำหรับ “ตะยัก” ชาวเงาะไม่นับเป็นกลุ่ม “มันนิ” โดยมีเหตุผลคือ พวกตะยัก คุร่าย กินคน ไม่น่าคบ ไม่เหมือนชาวมันนิ ยิ้มง่าย และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เงาะในประเทศไทยนี้สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ทั้งหมด 5 เผ่าใหญ่ เฉลิม จันทรากุล (2544: 119 -120) กล่าวคือ

1. เผ่านิกริต หรือ เผ่าทองคำ หรือโหมด เผ่านี้อาศัยอยู่ในจังหวัดพัทลุง ตรัง และสตูล
2. เผ่ายะฮาย เผ่านี้อาศัยอยู่ในอำเภอเวียง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส อำเภอธารโต และในบริเวณรัฐเประ กลันตัน ของประเทศมาเลเซีย
3. เผ่ากันซิว เผ่านี้อาศัยอยู่ในจังหวัดยะลา และรัฐเคดะห์ของประเทศมาเลเซีย
4. ตะเต๊ะ เผ่านี้อาศัยอยู่ในอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส
5. เผ่ากีนตัก หรือเคนตัก เผ่านี้อาศัยอยู่ตรงบริเวณรอยต่อรัฐเคดะห์ เประ และที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

เผ่าเงาะในประเทศไทยมาเลเซีย แบ่งเงาะออกเป็น 3 เผ่า คือ

1. เผ่าเมนิริ อาศัยอยู่ในรัฐกลันตัน แถบลำน้ำไบร์ และในเขตเซเวา ตอนเหนือของรัฐปาหัง
2. เผ่าบาตก อาศัยอยู่ในเขตต้นลำน้ำซิงูเกรา ระหว่างเขตแดนของรัฐกลันตัน และรัฐปาหัง
3. เผ่าลานันท์ เป็นเผ่าผสมระหว่างพวกนิกริต กับเตมาเยร์ เซนอย อาศัยอยู่ในบริเวณแม่น้ำเปรัก และแม่น้ำเปียห์ ในรัฐเประตอนเหนือ

ชาวเงาะทุกเผ่าไม่ว่าจะอยู่ในประเทศมาเลเซีย หรือประเทศไทย รวมแล้วเรียกชนเผ่าเงาะว่า มันนิ สำหรับการรวมกลุ่มเงาะในเขตประเทศไทยนั้น จะอาศัยอยู่กันเป็นกลุ่มเล็กๆ กลุ่มละ 7 - 60 คน ซึ่งคาดว่า ชาวเงาะทั้ง 4 กลุ่ม มีประชากรรวมกันประมาณ 200 คน

บริเวณที่อยู่อาศัยของชาวเงาะในภาคใต้ของไยนั้น ตั้งอยู่ระหว่างพิกัดประมาณเส้นรุ้งที่ 6 - 7 องศาเหนือ และประมาณเส้นแวงที่ 101 องศาตะวันออก ลักษณะพื้นที่เช่นนี้ เป็นเขตป่าร้อนชื้น มีความรักและหลากหลายทางชีวภาพ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์นานาชนิด รวมทั้งสัตว์ป่าเขตร้อนชื้น

บุญเสริม ฤทธาภิรมณ์ (2548: 110 - 114) อ้างถึงพอล โยคิม สเคเบสตา แบ่งพวกเซม้งในแหลมมาลาญออกเป็น 7 กลุ่มดังนี้

1. พวกตองกา (Tonga) หรือมอส (Mos) หรือ ชอง (Chong) คือ เซม้งที่อาศัยในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ตรัง หรือเรียกรวมๆ ว่า เงาะป่า
2. พวกเก็นซิว (Kensiu) หรือ กันซิว อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของรัฐเคดะห์

3. พวกกินตัก (Kintaq) อาศัยอยู่ตรงเขตแดนรัฐเคตะห์กับเประ
4. พวกยะฮาย (Jahai) อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของรัฐเประ และกัณฑ์ตันตะวันตก
5. พวกลานอห์ (Lanoh) อาศัยอยู่ทางตอนกลางของรัฐเประ
6. พวกเมนดริก (Mendriq) อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของรัฐกัณฑ์ตัน
7. พวกบาเต็ก (Batek) อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของรัฐปะหัง

จากเอกสารสรุปผลการสัมมนาทางวิชาการระดับชาติ เรื่อง เงามะป้า ของกรมศิลปากร ปี พ.ศ. 2541 โดย จอห์น บรันดท์ (John Brandt) ได้ศึกษาวิถีชีวิตชาวเงาะในภาคใต้ เมื่อปี พ.ศ. 2508 ได้แบ่งกลุ่มเงาะออกเป็น 5 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตองกา (Tonga) อาศัยอยู่ตามแนวทิวเขานครศรีธรรมราช พบที่จังหวัดพัทลุง และตรัง
2. กลุ่มยะฮาย (Jahai) อาศัยอยู่ในแถบจังหวัดยะลา นราธิวาส ตามแนวภูเขาสันกาลาคีรี เชื่อมต่อกับทางตอนเหนือของรัฐเประและกัณฑ์ตัน
3. กลุ่มเกินชีว (Kensiu) หรือ กันชีว อาศัยอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดยะลา โดยเฉพาะอำเภอเบตงติดต่อกับรัฐเคตะห์ของมาเลเซีย
4. กลุ่มพวกกินตัก (Kintaq) อาศัยอยู่ตามแนวชายแดน ระหว่างจังหวัดยะลา กับประเทศมาเลเซีย
5. กลุ่มมารี (Mari) อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนไทยกับมาเลเซีย อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตามโอกาส

ไพบูลย์ ดวงจันทร์ (2523: 8 - 9) ชาวเงาะในประเทศมาเลเซียมีทั้งหมด 11 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มมิต้อยฮ้อง
2. กลุ่มซ็อนฮ็อยปรีะ
3. กลุ่มฮ็องไต้ย
4. กลุ่มปะตัก
5. กลุ่มไต้ยฮ็องยาเลาะ
6. กลุ่มปะเละ
7. กลุ่มละเนาะ
8. กลุ่มสะไมย
9. กลุ่มยาเลาะแตะฮ็อง
10. กลุ่มกัลดีะ
11. กลุ่มโมฮอต็อก

กลุ่มชาวเงาะในภาคใต้ของประเทศไทย แบ่งตามภาษาได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มแต้เนี้ยน ใช้ภาษาแต้เนี้ยน อาศัยอยู่แถบทิวเขานครศรีธรรมราช บริเวณจังหวัดพัทลุง ตรัง และสตูล
2. กลุ่มกันซิว ใช้ภาษากันซิว อยู่ในแถบยะลา
3. กลุ่มแต๊ะเต๊ะ ใช้ภาษาแต๊ะเต๊ะ อยู่ในแถบอำเภอหรือเสาะ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส
4. กลุ่มยะฮาย ใช้ภาษายะฮาย อยู่แถบอำเภอเวียง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

สรุปผลการสัมมนาทางวิชาการระดับชาติเรื่อง เงาะป่า.กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร (2541) รายงานเบื้องต้นการขุดค้นที่ถ้ำหมอเขียว จังหวัดกระบี่ ถ้ำซาไก จังหวัดตรัง และ การศึกษาชาติพันธุ์วิทยาทางโบราณคดีชนกลุ่มน้อยซาไก จังหวัด ตรัง โครงการวิจัยวัฒนธรรมโฮบิโนเนียนในประเทศไทย โดย สุรินทร์ ภูขจร และคณะ (2534) ซาไก (สินอย เงาะ ชาวป่า) Sakai or Senoi ตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic Language Family) Synonyms : Senoi ซาไก เป็นชนกลุ่มน้อยเผ่าพันธุ์หนึ่ง อาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ กระจุกกระจายอยู่ตามพื้นที่ป่าเขา ในภาคใต้ของประเทศไทย ตลอดไปจนถึงประเทศมาเลเซีย ซาไก มีชื่อเรียก หลายชื่อ อาทิ ชาวพัทลุงเรียก เงาะ เงาะป่า เนื่องจากเส้นผม ของซาไกหยิก หยองคล้าย เงาะ ที่เป็นผลไม้ ชาวสตูลเรียก ชาวป่า เพราะพวกเขาอาศัยอยู่ตามป่าเขา ไม่อยู่ในที่ราบลุ่ม เหมือนชาวบ้านทั่วไป ชาวไทยมุสลิมแถบ ปัตตานี ยะลา นราธิวาสเรียก ซาแก ซึ่งแปลว่า แข็งแรง หรือป่าเถื่อน เพราะพวกนี้ชอบอยู่ตามป่า และมีความทรหดอดทนบึกบึน แต่ชาว ไทยพุทธเรียกเพี้ยนไปเป็น ซาไก ชาวมาเลเซียเรียกว่า โอริง อัสรี (Orang Asli) ซึ่งแปลว่า คนพื้นเมือง หรือคนดั้งเดิม ซึ่งชาวซาไก โดยทั่วไป มีความรู้สึกที่ดีและพอใจให้คนอื่น เรียกพวกเขาว่า เป็นพวกโอริง อัสรี เพราะ มีความหมายไปในทำนองยกย่องให้เกียรติว่าพวกเขา เป็นคน ดั้งเดิม เป็นเจ้าของถิ่นเดิม ไม่ใช่พวกป่าเถื่อนอย่างคำว่า ซาไก แต่ซาไก เรียกตัวเองว่า มัณนิ ซึ่งแปลว่า มนุษย์

ซาไก เป็นกลุ่มชาติพันธุ์นิกริต (Nigrity) รูปพรรณสัณฐานของซาไก มีรูปร่างเตี้ย ผิวดำคล้ำ ผมหยิก ขมวดเป็นฝอย จมูกแบนกว้าง ริมฝีปากหนาดำ คิ้วดกหนา นัยน์ตาสีดำเป็นประกาย นิ้วมือนิ้วเท้าโต ชนเผ่าซาไกนี้เป็นพวกที่อพยพเข้ามาอยู่ในแหลมมลายู ภายหลัง ชนเผ่าเซมัง แต่ก็นับว่าซาไก เป็นกลุ่มมนุษย์ชาติเก่าแก่ที่มีถิ่นฐานอยู่ใน พื้นที่ตอนใต้ของประเทศไทย ตลอดไปจนในประเทศมาเลเซีย และบางส่วนของ ประเทศอินโดนีเซียมาก่อนคนเผ่าอื่นทั้งหมด โดยศึกษาจากประเพณีการฝังศพของ ชาวซาไกปัจจุบันยังมีร่องรอย ตรงกับลักษณะการฝังศพของ คนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ประมาณยุคหินกลาง (Middle Stone Age ครอบคลุม ระยะเวลาระหว่าง 10,000-6,000 ปีมาแล้ว) ปัจจุบันชาวซาไก ในประเทศไทยเป็นชนกลุ่มน้อยที่ชอบอาศัยอยู่ตามป่าใกล้กับ พรมแดนไทยกับมาเลเซีย พบอาศัยอยู่ในแถบจังหวัดภาคใต้ ของประเทศไทย ที่จังหวัดนราธิวาส ยะลา สตูล และพัทลุง สำหรับชาวซาไก ที่จังหวัดยะลา ทางราชการได้จัดสรรพื้นที่อาศัยให้กับชาวซาไกที่บ้านแห่ อำเภอธารโต จังหวัดยะลา มีชื่อหมู่บ้านว่า หมู่บ้านซาไก ชาวซาไกทุกคน ในหมู่บ้านนี้จะมีนามสกุลใช้เหมือนกันว่า ศรีธารโต

อันเป็นนามสกุลที่สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ พระราชทาน ในหมู่บ้านดังกล่าวมีชนเผ่าซาไกอาศัยอยู่ราว 30 คน โดยทั่วไปแล้ว ซาไกจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มๆ ละ 20-50 คน ซาไกมีลักษณะสังคมล่าสัตว์และเก็บของป่า ซึ่งเป็นสังคมของมนุษย์ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ใช้ชีวิตแบบเร่ร่อนไม่อยู่เป็นหลักแหล่งที่แน่นอนจะอพยพโยกย้ายที่อยู่อาศัยอยู่เสมอ สาเหตุที่ซาไกอพยพเรื่อยๆ เนื่องจากพวกเขาจะซาไกอาศัยอาหารที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เมื่อแหล่งอาหาร คือ เผือก มัน ในบริเวณ ที่อยู่อาศัยหมดลงก็ต้องย้ายไปหาที่อยู่แห่งใหม่ที่อุดมสมบูรณ์กว่า และถ้ามีคนตายเมื่อฝังศพแล้วจะรีบอพยพหนีไปทันทีเพราะกลัวผีและกลัวเสือมา กินศพและทำอันตรายแก่คนที่เหลืออยู่ และเมื่อถ่ายอุจจาระมาถึงที่พักอาศัยก็จะอพยพย้ายบ้านไป (ซาไกจะถ่ายอุจจาระจากบริเวณรอบนอกที่พักแล้วค่อยๆ วกเข้ามาใกล้ที่พักเรื่อยๆ) และหากมีคนนอกเผ่ามาเจอ และขอลูกไปเลี้ยง ซาไกก็จะรีบอพยพย้ายบ้านหนีเช่นกัน

ชาวซาไก มีภาษาของตัวเอง ภาษาซาไกอยู่ในตระกูลภาษาคำโดด เช่นเดียวกับภาษามอญ-เขมร ในเผ่าซาไกนี้ ยังแบ่งย่อยเป็นกลุ่มชน ตามภาษาอีก ได้แก่ กลุ่มภาษากันทิว ซึ่งเป็น ภาษาที่ชาวซาไกที่อำเภอธารโต จังหวัดยะลาใช้พูดกลุ่มภาษาแต้แนเอ็น กลุ่มภาษาแตะเดะ กลุ่มภาษายะไฮ แต่สภาพการณ์ในปัจจุบัน พอคาดการณ์ได้ว่า ภาษาซาไกอาจสูญหายไป ในอนาคตอันใกล้ ด้วยสาเหตุใหญ่ๆ คือ วิถีชีวิตของซาไกปัจจุบันมีการติดต่อกับผู้อื่นมากขึ้นและใช้ภาษาของชนกลุ่มอื่นมากขึ้น มีการติดต่อรับวัฒนธรรม ของชนกลุ่มใหญ่มากขึ้นทำให้ วัฒนธรรมภาษาของซาไกเปลี่ยนไปจากเดิมมาก เด็กๆ ชาวซาไกรุ่นใหม่จะพยายามใช้ภาษาใกล้เคียง ซึ่งเป็นภาษาของชน ที่มีวัฒนธรรมสูงกว่า เช่น ภาษามลายูและภาษาไทยกันอย่างแพร่หลาย แม้ชาวซาไกในจังหวัดยะลาก็สามารถพูดภาษาไทยกับผู้ที่ไปเยี่ยมเยือนได้ดี ประกอบกับภาษา ซาไกไม่มีตัวอักษรที่เป็นภาษาเขียน อักษรที่ใช้จึงเป็นอักษรภาษาไทยหรือภาษามลายูเป็นส่วน มาก

ในสมัยก่อนนั้นผู้ชายชาวซาไก แต่งกายโดยใช้เปลือกไม้ ผู้หญิงใช้ย่านไม้พันกายสั้นๆ แต่ก่อนนี้ ผู้หญิงแต่งกายกันแบบเงาะอย่างสวยงาม หญิงที่ยัง ไม่มีสามีจะใช้ดอกไม้อีสาวทำตุ้มหู ใช้หวี ไม้ไผ่เสียบผม หรือสวมกำไลข้อมือ ส่วนหญิงมีสามีแล้วจะสวมสร้อยคอลูกประคำ แต่ปัจจุบันลักษณะดังกล่าว สูญหายไปหมดสิ้น ปัจจุบัน ซาไกรับวัฒนธรรมการแต่งกาย อย่าง สังคมชาวเมืองมามาก มีการสวมเสื้อผ้า ผู้หญิงก็นุ่งโจง ผ้าถุง และกระโปรง ผู้ชายนุ่งกางเกง สวมรองเท้าแบบชาวเมืองการยังชีพของซาไกพึ่งพาอาหารที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอาหารหลัก คือ เผือก มัน ผลไม้ป่าและเนื้อสัตว์ตามแต่จะหาได้ ผู้หญิงและ เด็กจะขุดหาเผือกมัน ผักผลไม้ในบริเวณใกล้ ๆ ทัพ พวกเขาจะออกหาอาหารประเภทเนื้อสัตว์ในป่า พวกนี้ไม่ทำการ เพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์ เวลาล่าสัตว์จะใช้ลูกดอกเป่าไม้ข้างข้างในกลวง ลูกดอกทำจากก้านไม้ที่มีความเหนียว เหลาปลายแหลม ทายางอิโป๊ะ เก็บไว้ในกระบอกไม้ เหน็บเอาไว้เวลาเดินทาง เวลาบรรจุลูกดอกจะมีปุยไม้ค้ำยาล้างให้แน่น เพื่อเวลาเป่าจะ

ได้มีกำลังส่ง สัตว์ที่ล่าได้แก่ ลิง ค่าง นก ชะนี ส่วนสัตว์ใหญ่ใช้หอกหรือหลาว แทน และเมื่อหาอาหาร มาได้เท่าใดก็จะอยู่กินจนหมดเสียก่อนค่อย ออกหาอาหารอีกครั้ง การตั้งถิ่นฐานของชาไก พวกนี้จะ เลือกทำเลที่อยู่อาศัยในภูมิประเทศที่เป็นเนินสูง มักอยู่ตามป่าลึก มีลำธารหรือน้ำตกอยู่ใกล้ๆ มีสัตว์ป่า เยือก มันอุดมสมบูรณ์ และต้องเป็นบริเวณ ที่มีไม้ซางอยู่ไม่ไกลนัก เพราะชาไกใช้ไม้ซางเป็นอาวุธ สำคัญสำหรับล่าสัตว์ ชาไกที่อยู่ป่าเรียกว่า ชาไกตันหยงส่วนพวกที่อยู่ตามเขาเรียกว่า ชาไกบุกเกต บ้านของชาไก เรียกว่า ทัพมีลักษณะเป็นเพิงหมาแหงน สำหรับอาศัย ชั่วคราว ใช้ท่อนไม้สองท่อน ทำเป็นเสา มีไม้พาดกลาง 1 เล่ม ใช้ลำไม้ไผ่พาดให้จดกับพื้นดิน มุงด้วย หลังคาด้วยใบหวาย ใบแฝก หรือใบคาอย่างเพิงหมาแหงน บางหลังคล้ายกระท่อมติดพื้น ดินมีหน้าจั่ว ใช้ใบไม้สานทำเป็นฝากระดานที่ นอนใช้ไม้ไผ่ทำเป็นปากภายในบ้านมีเตาไฟสุ่ม ทำอาหารและ ให้ความอบอุ่น มักแขวนรวงผึ้งหรือรวงหอย มะพร้าวไว้นอกค่าย เชื่อว่าภูตผีปีศาจจะหันเหความสนใจไปยังรูต่างๆ ของรวงผึ้งจะได้ไม่รบกวนเวลา หลับนอนรอบๆ ค่ายของ ชาไกจะมีรั้วหนาม กั้น ป้องกัน สัตว์ร้าย

เมื่อหนุ่มสาวโตพออย่างเข้าสู่วัยรุ่น อายุประมาณ 9-10 ขวบ พ่อแม่จะให้หนุ่มสาวคบหาดูใจ กันถ้าชอบพอกันจึงมีการจัดประเพณีการแต่งงาน เมื่อหนุ่มพอใจสาวคนไหนก็จะมี การฝากรักกันโดยการให้ดอกไม้ อาจเป็นดอกไม้สีแดงหรือสีอื่นๆ ก็ได้ จากนั้นก็ให้พ่อแม่ไปสู่ขอ เมื่อตกลงฝ่ายชาย ก็ไป อยู่บ้านของ ฝ่ายหญิงได้เลย ชาไกนับถือสายตระกูลทั้งพ่อและแม่ เวลาแต่งงาน ผู้ชายต้องทำให้ พ่อแม่ผู้หญิงพอใจ โดยการล่าสัตว์ หาผลไม้มามอบให้พ่อแม่ผู้หญิง และตัว ผู้หญิงด้วย ชาไกจะใช้ชีวิต ครอบครัวเดียว เมียเดียว (Monogamy) ชายหญิงในเครือญาติใกล้ชิดกันจะสมรสกันไม่ได้และ ไม่มีการล่าสอนในเรื่อง เพศ ไม่มีการเป็นชู้กัน ชาไกมีความเชื่อในเรื่องธรรมชาติ และเกรงกลัว ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ความเชื่อประเภทต่าง ๆ เหล่านี้ อาทิ ความเชื่อในเรื่อง โชคกลาง เช่น เมื่อเข้าป่า ล่าสัตว์ ให้พูดถึงสัตว์ ที่ ต้องการ เชื่อว่าจะได้ตามที่พูดไว้ ความเชื่อในเรื่องความฝัน เช่น ถ้าหญิงฝันว่า มีคนเอาเล็บเสือ เขี้ยวเสือมาให้เชื่อว่าจะมีสามี ชายฝันว่าล่าหมูจะได้ภรรยา ความเชื่อเรื่องวิญญาณ และภูตผี เช่น เชื่อว่า ตามต้นไม้ใหญ่ๆ มีผีอาศัยอยู่ เนื่องจากประเพณีปฏิบัติ ในพิธีฝังศพ เมื่อฝังศพเสร็จ หมอผีจะนำวิญญาณไปให้อาศัยที่ต้นไม้ใหญ่ เชื่อว่าต้นไม้ใหญ่จะเป็น บ้านที่อยู่อัน แข็งแรงตลอดไป ความเชื่อเรื่องของ เวทมนตร์คาถา เช่น เวทมนตร์คาถาที่ใช้รักษาโรคภัยไข้เจ็บ หมอจะเสกหมากพลู แล้วเคี้ยวพ่นลงตรงอวัยวะส่วนที่เจ็บปวด เรียกว่า "ซาไฮซ" เมื่อมีคนตายในกลุ่ม ชาไกจะช่วยกันทำศพ โดยเอาไม้พาดห่อศพไปยังป่าช้า ขุดหลุมแล้วนำเสื้อผ้า อาวุธประจำตัวของผู้นั้นฝังลงไป พร้อมศพบน หลุมศพจะมีเผือกมัน อาหาร เพื่อ เป็นเสบียงให้ผู้ตายเดินทางไปสวรรค์ และเมื่อมีคนตายชาไกจะย้าย ที่อยู่ เพราะเกรงกลัวดวงวิญญาณของผู้ตายจะมารบกวน

บทที่ 3

วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาดนตรีเงาะเผ่าโอรังอัสนีหมู่บ้านจุฬารณ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยทางมานุษยวิทยาเชิงคุณภาพ เป็นแนวทางในการศึกษา โดยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลจากงานเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และออกปฏิบัติการภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้สำรวจสภาพทั่วไปของชุมชน และวัฒนธรรมด้านดนตรีที่ยังคงอยู่ในปัจจุบัน จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมนำมาวิเคราะห์เรียบเรียงเป็นรายงานการวิจัยในรูปแบบของการบรรยาย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัยดังขั้นตอนต่อไปนี้

การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

การศึกษาและรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกพื้นที่ทำวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกพื้นที่วิจัยด้วยวิธีการเฉพาะเจาะจง โดยการเลือกกลุ่มชาวเงาะในหมู่บ้านจุฬารณ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ด้วยเหตุผลดังนี้

1.1 งานวิจัยและเอกสารต่างๆ ด้านดนตรีที่เกี่ยวกับชนเผ่าเงาะ เผ่าโอรังอัสนียังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างจริงจัง ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับความเป็นชาติพันธุ์ของชนเผ่าเงาะ และเรื่องกลุ่มภาษาของชนเผ่าเงาะ

1.2 ชุมชนในพื้นที่เขตการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นชุมชนที่มีความอ่อนแอทางด้านวัฒนธรรม เนื่องจากชาวเงาะมาแต่งงานกับคนเมืองและได้รับวัฒนธรรมของคนเมืองมากกว่า เพราะเนื่องจากสภาพการเป็นที่แตกต่างจากเมื่อก่อน ทำให้พื้นที่การอยู่อาศัยเดิมของชนเผ่าเงาะในประเทศไทยมีน้อยลง เนื่องจากกลายเป็นพื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน ชาวเงาะส่วนใหญ่จึงอพยพไปอยู่ในประเทศมาเลเซีย ซึ่งสภาพป่าที่มีความสมบูรณ์มากกว่าประเทศไทย

2. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรที่จะศึกษาชุมชนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 ผู้นำของชุมชนในด้านต่างๆ ประชากรกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณี และวิถีชีวิตของชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งประกอบด้วยผู้นำชุมชนที่เป็นทางการ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ครูประจำหมู่บ้าน และผู้อาวุโสของชุมชน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทางราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

2.2 นักดนตรีประจำหมู่บ้านประชากรกลุ่มนี้ คือ นักดนตรีประจำหมู่บ้าน และเป็นผู้ที่สามารถเล่นดนตรีประจำชนเผ่าได้ จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในเรื่องดนตรีโดยตรง เช่น วิธีการบรรเลง โอกาสที่ใช้ประเภทของเพลง และวิธีการสร้างเครื่องดนตรี เป็นต้น

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่างๆ ทั้งด้านเอกสารงานวิจัย และข้อมูลภาคสนาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 รวบรวมข้อมูลจากสถาบัน และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ เอกสารตำราวิชาการ วารสารสิ่งพิมพ์ สารคดี โดยแยกเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของชุมชนและด้านวัฒนธรรมดนตรี

3.1.1 ด้านสภาพทั่วไปของชุมชน ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ประวัติตำบลอัยเยอร์เวง ประวัติชาวเงาะเผ่าไอร์ง้อสรี สถาปัตยกรรมประเทศจำนวนประชากร ศาสนาและเชื้อ ภาษา การแต่งกาย ลักษณะบ้านเรือน สถาบันครอบครัว การประกอบอาชีพ การศึกษา

3.1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของดนตรี ลักษณะเครื่องประเภทต่างๆ โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง ขนาดของเครื่องดนตรี ระดับเสียงของเครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง การประสมวงดนตรี นักดนตรี บทเพลง และโอกาสในการแสดงดนตรีในพิธีกรรมต่างๆ และการถ่ายทอดดนตรี เป็นต้น

3.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

3.2.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี เช่น ดนตรีประกอบงานรื่นเริง ดนตรีประกอบพิธีกรรม

3.2.2 จากการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ที่มีความรู้และที่เกี่ยวข้องกับดนตรีชาวเงาะเผ่าไอร์ง้อสรี ดังนี้

- นายเอกชัย วาতিตศุภผล ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10
- นายดำ หัวหน้าซาไกเผ่าเซม้ง เทือกเขาบรรทัด

อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

- นายคล่อง นายพรานนำทาง
- นายสังข์ เงาะเซม้งผู้อาวุโสที่สุดประจำเทือกเขาบรรทัด

อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

- นายกฤษ ยะ เว นักดนตรีประจำหมู่บ้าน
- นายอาทิตย์ บินลอง นักดนตรีประจำหมู่บ้าน
- นายบุญาน อานะ อิตำ นักดนตรีประจำหมู่บ้าน
- นายชูกัน สีมาน นักร้อง นักดนตรีประจำหมู่บ้าน
- นางหลังฉายอิง ล้ามแปลภาษา

ก. สัมภาษณ์แบบเป็นทางการ วิธีการสัมภาษณ์แบบนี้ผู้วิจัยจะกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยคำถามจะมีลักษณะที่ต้องการคำตอบที่เฉพาะเจาะจงในประเด็นที่เกี่ยวกับ ดนตรีและบทเพลงต่างๆ ได้แก่

- ประวัติความเป็นมาของดนตรี
- เครื่องดนตรีและวัสดุที่ใช้ทำเครื่องดนตรี
- วิธีการบรรเลง
- การประสมวงดนตรี
- นักดนตรี
- การถ่ายทอดดนตรี
- โอกาสในการบรรเลง
- บทเพลง

ข. สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นวิธีการที่ผู้ทำวิจัยใช้มากที่สุด และใช้ควบคู่ไปกับการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม โดยบุคคลทั่วไปในหมู่บ้านเป็นผู้ให้ความร่วมมือ ใช้สัมภาษณ์ในเรื่องต่างๆ ไปของชุมชน วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีชุมชน

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

1. ลงไปติดต่อสอบถามความเป็นมากับผู้ใหญ่บ้าน เพื่อเป็นการแนะนำตัวเอง
2. จัดทำแบบสัมภาษณ์
3. สร้างสัมพันธ์อันดีกับชาวบ้านในชุมชน
4. ทำการพูดคุยสอบถามสัมภาษณ์ จากชาวบ้านที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ ในกรณีที่ไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาไทย ต้องอาศัยล่ามช่วยแปลภาษาในการสัมภาษณ์ จำนวน 2 ท่าน คือนายเอกชัย วาতিตศุภผล (ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10) และนางหญิงฉายอิง (ภรรยา นายชูกัน ลีมาน)
5. นัดหมายกับผู้ที่ต้องการพูดคุย สัมภาษณ์แบบเป็นทางการ กับนักดนตรี เพื่อบันทึกข้อมูลทั้งหมดลงเทปบันทึกเสียง และเทปบันทึกภาพตามเวลา และโอกาสที่เหมาะสม
6. บันทึกข้อมูลทั้งหมดลงในเครื่องบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพและภาพนิ่ง

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. อุปกรณ์ในการจัดบันทึก แบบสัมภาษณ์และกระดาษบันทึกโน้ตดนตรี
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. กล้อง VDO
4. กล้องถ่ายรูป
5. เครื่องจูนเนอร์

การศึกษาข้อมูล

ได้ใช้วิธีการศึกษาข้อมูลจากการสำรวจภาคสนามเป็นข้อมูลหลัก และจากเอกสารตำราวิชาการต่างๆ มาเรียบเรียงเนื้อหาให้สอดคล้อง และแบ่งประเด็นการศึกษาทั้งด้านเอกสาร และข้อมูลภาคสนามดังนี้

1. ศึกษาดนตรีของชาวเงาะเผ่าไอร์งอัสรี หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ทั่วไปของหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10

- 1.1 ประวัติหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
- 1.2 ประวัติชาวเงาะเผ่าไอร์งอัสรี หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10
- 1.3 สภาพแวดล้อมภายในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10
- 1.4 จำนวนประชากร
- 1.5 ศาสนาและความเชื่อ
- 1.6 ภาษา
- 1.7 การแต่งกาย
- 1.8 ลักษณะบ้านเรือน ครอบครั

ตอนที่ 2 ดนตรีชาวเงาะเผ่าไอร์งอัสรี หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10

- 1.1 ความเป็นมาของดนตรี และประเภทเครื่องดนตรี
- 1.2 วิธีการบรรเลง
- 1.3 การประสมวงดนตรี
- 1.4 นักดนตรี
- 1.5 บทเพลง เพลงร้อง เพลงบรรเลง

2. ศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี
 - 2.1 กระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอด
 - การสร้างเครื่องดนตรี
 - การถ่ายทอดดนตรี
 - 2.2 ดนตรีในประเพณี และพิธีที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต
 - การเกิด
 - การแต่งงาน
 - งานศพ
 - 2.3 ดนตรีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ
 - ความเชื่อเรื่องผีสงนางไม้
 - เชื่อบเรื่องการเข้าทรง รักษาโรคภัยไข้เจ็บ

การจัดทำข้อมูล

1. นำข้อมูลจากการค้นคว้าและรวบรวมจากเอกสารสิ่งพิมพ์ งานวิจัยและตำราวิชาการต่างๆ มาจัดเรียงลำดับตามความสำคัญของเนื้อหา
2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ และข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์ตรง มาจัดเรียงเรียงให้มีความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหา
3. ถอดข้อมูลจากเทปบันทึกเสียง และเทปบันทึกภาพเพื่อบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร
4. ศึกษาเปรียบเทียบจากเอกสาร รายงานการวิจัย ตำราและหนังสือต่างๆ ทางวิชาการ รวมทั้งวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์
5. ขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อมูล
6. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง เรียบเรียงเนื้อหา โดยจัดลำดับให้สัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลหลัก ใช้ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย ตำราหนังสือวิชาการ และหนังสือทั่วไปต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลสนับสนุน โดยมีรายละเอียดของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาดนตรีของชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนี หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง
อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ทั่วไปของหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10

- 1.1 ประวัติตำบลอัยเยอร์เวง
- 1.2 ประวัติชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนี หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10
- 1.3 จำนวนประชากร
- 1.4 ศาสนาและความเชื่อ
- 1.5 การแต่งกาย
- 1.6 ลักษณะบ้านเรือน อาชีพ
- 1.7 สถาบันครอบครัว
- 1.8 การศึกษา

ตอนที่ 2 ดนตรีชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนี หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของดนตรี
 - 1.2 เครื่องดนตรีและประเภทเครื่องดนตรี
 - 1.3 วิธีการบรรเลง
 - 1.4 การประสมวงดนตรี
 - 1.5 นักดนตรี
 - 1.6 บทเพลง แบ่งออกเป็น
 - 1.6.1 เพลงร้อง
 - 1.6.2 เพลงประกอบการบรรเลง
2. ศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี
- 2.1 กระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอด
 - การสร้างเครื่องดนตรี
 - การถ่ายทอดดนตรี
 - 2.2 ดนตรีในประเพณี และพิธีที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ทั่วไป
 - การเกิด
 - การแต่งงาน
 - งานศพ

2.3 ดนตรีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ

- ความเชื่อเรื่องผีสงนางไม้
- เชื่อบเรื่องการเข้าทรง รักษาโรคภัยไข้เจ็บ

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมด ได้จากการวิเคราะห์ ได้นำมาเรียบเรียงในรูปแบบของการพรรณนาบรรยายเป็น ความเรียง และสรุปเป็นรายงานวิจัย

แหล่งข้อมูล

หอสมุดสถาบันต่างๆ เช่น

สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- หอสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ตลิ่งชัน
- หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- ศูนย์ศึกษาทักษิณคดี
- หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- หอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ
- ห้องสมุดประชาชนอำเภอเบตงจังหวัดยะลา
- ศูนย์วัฒนธรรมหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10
- องค์การบริหารส่วนตำบลอัยเยอร์เวง
- เทศบาลอำเภอเบตง
- ศูนย์การท่องเที่ยวอำเภอเบตง

บทที่ 4

ดนตรีชาวเงาะ เผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬารักษ์ 10

ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

การศึกษาด้านมานุษยดุริยางควิทยา (Ethnomusicology) ของดนตรีชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬารักษ์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เป็นการศึกษาเชิงสำรวจสืบค้น ข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมดนตรี และวัฒนธรรมชนเผ่าควบคู่ไปจึงจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องของวัฒนธรรมและดนตรีในมุมมองกว้างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายลักษณะของเครื่องดนตรีดั้งเดิม (Primitive Music) เครื่องดนตรีพื้นบ้าน (Folk Music) และดนตรีชนเผ่า (Tribal Music) ด้านสังคม ได้ศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงของสังคมจากลักษณะของความสนใจในการศึกษาดนตรี ซึ่งลักษณะการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของดนตรีศึกษาได้จากการพัฒนาทางด้านสังคม จึงทำให้นดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับด้านสังคม รวมถึงประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ด้วยการคงอยู่ของเครื่องดนตรี การแพร่กระจายลักษณะร่วมทางดนตรี และการสูญหายของดนตรี ความสนใจและเป้าหมายส่วนใหญ่จึงมีความเกี่ยวข้องกับดนตรี ในลักษณะของบทเพลงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นทั้งที่เป็นส่วนตัวและวิธีการดำรงอยู่ในสังคม เพื่อต้องการอธิบายปรากฏการณ์ในสังคม โดยมีวัฒนธรรมเป็นกรอบขอบเขตช่วยอธิบาย

หมู่บ้านจุฬารักษ์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา นั้นเป็นพื้นที่ที่ชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี อาศัยอยู่เป็นเวลานาน มีวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่ออยู่ในการดำรงชีวิตของคนในชนเผ่า ซึ่งปัจจุบันเกือบจะถูกกลืนไปกับวัฒนธรรมของชาวเมือง แต่มีสิ่งที่มีอาจเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวเงาะได้ คือ ชาวเงาะเป็นชนเผ่าที่รักในการเป็นอยู่อย่างธรรมชาติชอบในการออกเดินป่าล่าสัตว์ป่า และหาของป่า

ดนตรีของชาวเงาะเผ่าโอริงอัสรี เป็นชาวเงาะกลุ่มเดียวที่ยังมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมดนตรีของชนเผ่าเอาไว้ได้ ส่วนชาวเงาะกลุ่มอื่นในประเทศไทยนั้นเครื่องดนตรีได้สูญหายไปจากชนเผ่า ทราบเพียงแต่เรื่องเล่าขานกันว่าเคยมีเครื่องดนตรี เนื่องจากรัฐบาลคิดว่าชาวเงาะที่อาศัยตามป่าเป็นพรรคคอมมิวนิสต์ จึงได้นำระเบิดไปลงในหมู่บ้านชาวเงาะ ทำให้ชาวเงาะเกือบสูญสิ้นเผ่าพันธุ์ที่เหลืออยู่ต้องอพยพตัวเองออกไปอยู่ในประเทศมาเลเซีย ที่ให้สวัสดิการดีกว่าในประเทศไทย

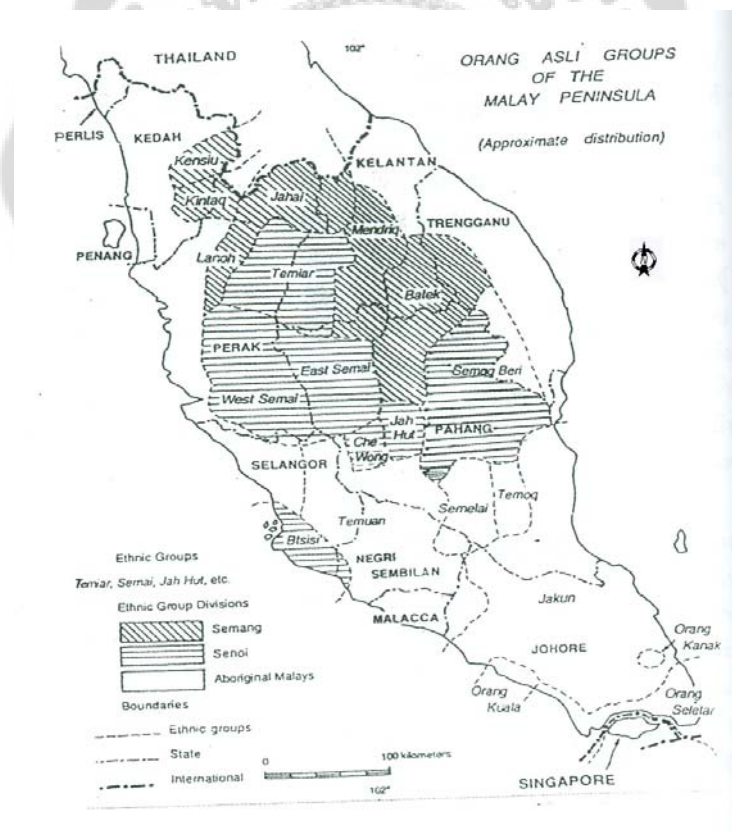
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของหมู่บ้านจุฬารักษ์ 10

1.1 ประวัติความเป็นมาของชนเผ่า และชื่อเรียกตนเอง

ชนเผ่าเงาะที่อาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยนั้น ถ้าแบ่งตามแนวทิวเขา จะพบชนเผ่าเงาะอาศัยอยู่ใน 2 ทิวเขาทางภาคใต้ คือ ทิวเขานครศรีธรรมราช และทิวเขาสันกาลาศีรี (สุวัฒน์ ทองหอม. 2535: 192)

ตามแผนที่ของ จอเฟฟรีย์ เบนจามิน (Geoffery BenJamin) ชนเผ่าเงาะเผ่าเซมังอาศัยอยู่ตามแนวทิวเขาสันกาลาศีรี บริเวณตะเข็บรอยต่อของสองประเทศ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของชาวเงาะเผ่าเซมัง เขตประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดสตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส เขตมาเลเซีย ประกอบด้วย รัฐปะลิส เกดะห์ เประ กลันตัน ตรังกานู และปะหัง เงาะเผ่าเซมังอาศัยอยู่ตามแนวทิวเขาติติวงซา ในรัฐเประและกลันตัน ตามแนวทิวเขาติมอร์

แผนที่แสดงการกระจายถิ่นฐานของชาวพื้นเมือง (ไอร์งอัสร)

ภาพประกอบ 1 การกระจายตัวของชนเผ่าไอร์งอัสรของจอเฟฟรีย์ เบนจามิน

ที่มา: สุวัฒน์ ทองหอม. (2535: 192).

จากแผนที่จะพบการอยู่อาศัยของชาวเงาะและการกระจายตัวของชนเผ่าพื้นเมือง (โอริงอัสรี่) ในประเทศมาเลเซีย เผ่าตั้งที่อาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย เส้นทแยงชาวเงาะเผ่าเซมัง (นิกริต) เส้นตามขวางคือเผ่าซึนอย (ซาไก) เผ่าเซมังอยู่ทางตอนเหนือ ซิดพรมแดนไทยมีความสัมพันธ์กับชาวเงาะช้านาน เป็นพวกนิกรอย (Negroid) เงาะเผ่าซึนอยหรือซาไกอยู่ถัดลงไป แถบตอนกลางของประเทศมาเลเซียเป็นพวกออสโตรนีเซียน (Austronesian) หรืออินโดนีเซียน (Indonesian) อพยพมาจากหมู่เกาะในอินโดนีเซีย เป็นพวกมองโกลอยผสมชาวเกาะ ตระกูลเดียวกับพวก ดยัค ในเกาะบอร์เนียว พวกจากุน บาดัก ในประเทศอินโดนีเซีย และโอริงละอูต (ชาวน้ำ) ซึ่งสอดคล้องกับบัณฑิตยสถานทุกประการ (บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. 2548: 101 - 102)

ชาวเงาะเผ่าซึนอย ในประเทศมาเลเซียใช้ภาษาตระกูล มลายู โพลินีเซียน (Malayo Polynesian) หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ออสโตรนีเซียน (Austronesian) (สารานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน เล่ม 7 : 4310) ส่วนเอกสารวิชาการทางด้านมานุษยวิทยาใช้เรียกคนพื้นเมืองว่า นิกริต หรือ นิโกรเล็ก (little Negro) เป็นคนร่างเตี้ย ผิวดำ ผมหยิก (สารานุกรมไทย ฉบับบัณฑิตยสถาน เล่ม 11 หน้า 6,767 – 6,768) เซมังในรัฐกลันตันมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า พวกพะงัน (Pangan) นอกจากนั้นมีชื่อเรียกว่า โอริงบูกิต แปลว่าคนป่า และโอริง ลีอาร์ แปลว่า “ป่าเถื่อน” ซึ่งไม่นิยมใช้เรียกแล้ว

สรุปว่า เงาะในแหลมมาลายูมีอยู่ 2 เผ่า ได้แก่ เงาะเซมัง หรือ เซียมัง (Semang) ชื่อเรียกอย่างอื่น คือ นิกริต รัฐกลันตันเรียกพวก พะงัน คนไทยนิยมเรียกว่า เงาะป่า จากข้อมูลพบว่าชาวเงาะป่าอาศัยอยู่ที่ประเทศไทยจำนวน 300 คน ส่วนในประเทศมาเลเซียข้อมูลจากพิพิธภัณฑ์โอริงอัสรี่ ปี พ.ศ. 2544 มีเงาะเซมังหรือนิกริตอาศัยอยู่จำนวน 4,150 คน ชาวเงาะกลุ่มที่สอง คือ พวกซึนอย (Senoi) หรือชื่อเดิมเรียกว่า ซาไก มีอยู่เฉพาะที่ประเทศมาเลเซียเท่านั้น จำนวน 72,871 คน

กลุ่มภาษาของชนเผ่าเงาะมีการติดต่อสัมพันธ์กับมนุษย์ตระกูลภาษามอญ – เขมร มาช้านาน การศึกษาเรื่องภาษาเงาะซึนอยระบุว่า ใช้ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก ต่อมากลุ่มภาษาดังกล่าวไม่ได้รับการยอมรับจากนักมานุษยวิทยา เพราะเงาะซึนอยหรือซาไกหรือนิกริตอาศัยอยู่บนแหลมมาลายู ซึ่งเป็นเขตการปกครองของชนชาติมาลายู คำว่า ซาไก ในภาษามลายู แปลว่า ไพร่ ทาส ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อจากซาไกเป็นซึนอย มาเลเซียยอมรับว่าพวกเงาะซึนอยเป็นบรรพบุรุษมนุษย์กลุ่มหนึ่งของมาเลเซีย แม้ภายหลังจะเรียกชื่อชนพื้นเมืองทุกเผ่าพันธุ์ไม่ว่า เซมัง ซึนอย จากุน และโอริงละอูต เป็น “โอริงอัสรี่” ใช้ชื่อเดียวกันทั้งหมด แปลว่า “คนพื้นเมือง” พุทธศาสนาอัสรี่ ชาวไทยเชื้อสายจีนเรียกชนเผ่าโอริงอัสรี่ ว่า “อาซา” มาจากคำว่า “อัสรี่”

1.2 ประวัติความเป็นมาของอำเภอเบตง

อำเภอเบตงเป็นดินแดนมลายูที่อยู่ภายใต้การปกครองประเทศไทย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 700 ปี ดังปรากฏหลักฐานศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ที่ระบุไว้ชัดเจนว่าได้แผ่อิทธิพลไปถึงดินแดน ไทรบุรี เปร๊ะ กลันตัน และตรังกานู ดินแดนดังกล่าวมีฐานะเป็นประเทศราช กล่าวคือ สุโขทัยให้ เจ้าเมืองปกครองเอง แต่ต้องส่งส่วย หรือเครื่องบรรณาการ และกำลังพลมาช่วยสุโขทัยในยามต้องการ จวบจนถึงยุคกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เกิดความวุ่นวายในราชสำนักของกรุงศรีอยุธยา และการกอบกู้ เมืองในสมัยธนบุรี เปิดโอกาสให้หัวเมืองทางตอนใต้ (หัวเมืองมลายู) ในระยะเวลาดังกล่าว พัฒนาการ ของชุมชนกลายเป็นรัฐที่มีความชัดเจนขึ้น ศูนย์กลางของหัวเมืองประเทศราชเดิมปรากฏขึ้นที่เมืองปัตตานี และได้กลับมาอยู่ภายใต้การปกครองไทยอีกครั้งหนึ่งในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และในเวลาต่อมาพระองค์ได้โปรดให้แบ่งหัวเมืองปัตตานีออกเป็น 7 หัวเมือง ได้แก่ ยะลา ปัตตานี หนองจิก สายบุรี ยะหริ่ง ะแงะ และรามัน เพื่อสะดวกต่อการปกครอง อีกทั้งพระองค์ยังได้กำหนดเขตเมืองไว้ ชัดเจน ในส่วนของเมืองยะลา อาณาเขตทางทิศใต้ระบุไว้ชัดเจนว่า จรดบันนังสตา (บันนังสตา) ฟากใต้ ลงไปอีกเป็นเขตรามัน ซึ่งปัจจุบันก็คือ อำเภอเบตง รวมถึงอำเภอธารโต ตั้งแต่ได้แบ่งแยกเมืองปัตตานี ออกเป็น 7 หัวเมืองในสมัยรัชกาลที่ 1 หัวเมืองประเทศราชแถบมลายูได้อยู่ในการปกครองของไทยมา โดยตลอด จวบจนสมัยรัชกาลที่ 5 เกิดลัทธิล่าเมืองขึ้นหรือล่าอาณานิคมของชาติตะวันตกได้แพร่ขยาย มาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประเทศต่างๆ ล้วนตกเป็นดินแดนอาณานิคมของชาติตะวันตก

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงตัดสินพระทัยสละดินแดนประเทศบางส่วน ให้แก่อังกฤษ เช่น พ.ศ. 2452 เสียกลันตัน ตรังกานู ไทรบุรี และปะลิส

ก่อนหน้านั้นในปี พ.ศ. 2444 – 2447 พระองค์ได้มีการปฏิรูปการปกครอง เพื่อให้ทัดเทียม ประเทศตะวันตก มีหน่วยงานการปกครองออกเป็น มณฑล เทศาภิบาล อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน หลังจากมีการจัดรูปแบบการปกครองแล้ว อาณาเขตพื้นที่เบตงถูกยกฐานะเป็นอำเภอหนึ่ง โดยตั้งชื่อว่าอำเภอยะรม

อำเภอยะรม ประกอบด้วย ตำบลเบตง ตำบลยะรม ตำบลอิตำ ตำบลโกรน ตำบลบาโลม และตำบลเซะ (โก๊ะ) รวม 6 ตำบลจากการปักปันหลักเขตใหม่ภายหลังที่ไทยเสียดินแดน 4 รัฐ ให้แก่ อังกฤษในปี พ.ศ. 2452 ไทยต้องเสียดินแดนอีก 4 ตำบล คือ ตำบลบาโลม ตำบลโกรน ตำบลอิตำ และตำบลเซะ (โก๊ะ) ไปรวมกับรัฐเปรัก (เประ) ซึ่งเป็นของประเทศมาเลเซีย จึงเหลือพื้นที่การปกครอง เพียง 2 ตำบล คือ ตำบลเบตง และตำบลยะรม

พ.ศ. 2473 สมัยพระพิชิต บัญชา เป็นนายอำเภอเบตง ได้ย้ายที่ตั้งอำเภอจาก บ้านฮางุด หมู่ 1 ตำบลเบตง ตั้งที่บ้านกำแพงมัสยิด หมู่ 6 ในตำบลเดียวกัน (ข้าง สภ.อ. เบตงปัจจุบัน) และได้เปลี่ยนชื่อ จาก อำเภอยะรม เป็นอำเภอเบตง และได้แบ่งการปกครองใหม่ เป็น 4 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลเบตง ตำบลยะรม ตำบลอัยเยอร์เวง และตำบลตานาะแมเราะ (ปัจจุบันนอกจากตำบลทั้ง 4 ดังกล่าวแล้ว ยัง ประกอบด้วยตำบลธารน้ำทิพย์ เพิ่มขึ้นอีก 1 ตำบล)

อำเภอเบตงเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดยะลา หลังจากได้ให้มีการยกเลิกการปกครองแบบมณฑลจากมณฑลปัตตานีในปี พ.ศ. 2475 และให้มีพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการอาณาจักรสยาม ในปี พ.ศ. 2476 แบ่งการบริหารราชการออกเป็น การบริหารราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ในส่วนภูมิภาคได้จัดการปกครองออกเป็นจังหวัด และอำเภอ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน จังหวัดยะลา ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอยะหา อำเภอรามัน อำเภอบันนังสตา อำเภอเบตง อำเภอธารโต อำเภอกาบัง และกิ่งอำเภอกรงปินัง

แผนที่เส้นทางการเดินทางจากอำเภอเบตงถึงประเทศมาเลเซีย

ภาพประกอบ 2 เส้นทางการเดินทาง (สัมผัสเบตง. 2549: 96)

คำว่า “เบตง” เป็นภาษามลายู แปลว่า “ไม้ไผ่” ซึ่งมีอยู่มากในท้องถิ่นเบตง จึงถือได้ว่าไม้ไผ่เป็นสัญลักษณ์สำคัญของอำเภอเบตง

เบตงกับศักยภาพด้านการศึกษา

แหล่งเรียนรู้ทั้งหมด ตั้งอยู่ในศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาการศึกษาเมืองเบตง (Betong Education Center) ซึ่งมีหน้าที่พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญของเด็ก และเยาวชนเบตง เป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพรองรับการพัฒนาศักยภาพของเบตงในอนาคต สถานศึกษาต่างๆ ประกอบด้วย ที่ตั้งสถาบันส่งเสริม และพัฒนาระดับอุดมศึกษา เพื่อขยายโอกาสเทศบาลเมืองเบตง ที่ตั้งศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (ณ อำเภอเบตง) สาขาที่เปิดคือ เอกภาษาจีน ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยจงชิ่ง มหาวิทยาลัยจีนนานาชาติ วิทยาลัยขงจื้อเบตง (Confucius Insitute of Chongging University And Betong International Chinese University) ที่ตั้งของวิทยาลัยการอาชีพเบตง ที่ตั้งของวิทยาลัยชุมชน ที่ตั้งของศูนย์วิจัยความหลากหลายทางชีวภาพและจุลินทรีย์ ที่ตั้งของศูนย์ศึกษาและพัฒนาป่าดงดิบขึ้น (บาลา – ฮาลา) ที่ตั้งของโครงการสวนธรรมชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ณ อำเภอเบตง และที่ตั้งของสถานที่จัดงานนิทรรศการ ซึ่งเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงส่งเสริมและสนับสนุนให้แก่พระสภานิกงในท้องถิ่นเบตง ซึ่งทั้งหมดนี้ คือ ศูนย์รวมแห่งการเรียนรู้ในเทศบาลเมืองเบตง (เทศบาลเบตงงานประชาสัมพันธ์ กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองเบตง. 2549: 53)

สถานประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของอำเภอเบตง

เบตงเป็นอำเภอที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมที่นำมาผสมผสานเข้ากันเป็นอย่างดี ทั้งวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน วัฒนธรรมทางคริสตศาสนา และวัฒนธรรมของศาสนาอิสลาม ซึ่งเห็นได้อย่างเด่นชัด และด้วยความหลากหลายวัฒนธรรมที่ประชาชนชาวเบตงอยู่ด้วยกันได้โดยไม่มี ความขัดแย้งกัน โดยมีสถานที่แห่งศรัทธาและหล่อมใส เพื่อใช้เป็นแหล่งประกอบศาสนสถานดังนี้

วัดโพธิ์สดเจ้าแม่กวนอิม ลักษณะเป็นศาลเจ้าอันเป็นที่ประดิษฐานองค์เทพ เช่น เจ้าแม่กวนอิม เทพเจ้าแป๊ะกง เทพเจ้ากวงกง เจ้าแม่กิวหวังเจ๋ย เยี่ยหวังต้าตี้ หวังโก่วเซียนซือ และ ขงจื้อ

วัดพุทธาธิวาส เดิมชื่อวัดเบตง เป็นศูนย์รวมของชาวเบตงที่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งในวัดประกอบด้วย พระพุทธรูปมหายานปางอุ้งคชสีห์ พระมหาเจดีย์พระพุทธรูปประกาศอุโบสถ ศาลาการเปรียญ หรือกุฏิ พระมหาธาตุเจดีย์พระพุทธรูปประกาศ

มูลนิธิเบตง เป็นสถานที่ศึกษาวัฒนธรรมจีน จากจิตรกรรมฝาผนัง และความเข้มแข็งของบรรยากาศในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ

มัสยิดกลางอำเภอเบตง เป็นความซาบซึ้งและศรัทธาของชาวไทยมุสลิม ที่มีต่อศาสนา

ศรัทธาในพระเจ้า ถึงแม้ว่าจะมีผู้นับถือคริสต์จำนวนน้อย แต่ทางเทศบาลเมืองเบตงยังสนับสนุนให้จัดกิจกรรมสำคัญทางศาสนาตลอดมา ทั้งวันคริสต์มาส วันขอบอกคุณพระเจ้า และวันสำคัญอื่นๆ

1.3 ประวัติความตำบลอัยเยอร์เวง

ตำบลอัยเยอร์เวง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเบตง 32 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดยะลา 100 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 476,875 ไร่ หรือ 818.72 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขตตำบล :

ทิศเหนือ : ติดกับตำบลธารโต อ.ธารโต จ.ยะลา

ทิศใต้ : ติดกับ อ.ปังกาลันฮูลู และอ.ฮูลูเปรัก ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก : ติดกับ ต. ฮูลูเประ รัฐเประ ประเทศมาเลเซีย และ อ.จะนะ จ. นราธิวาส

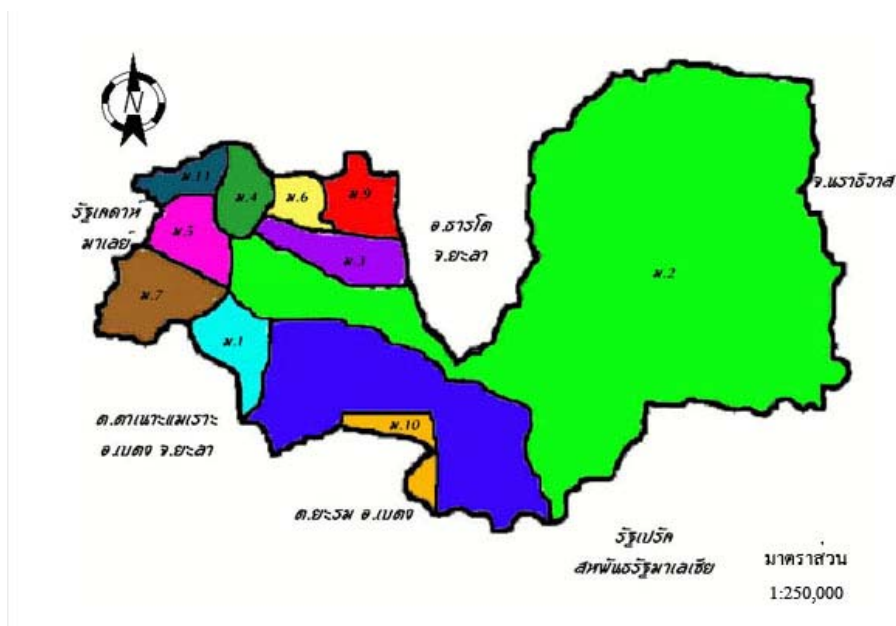
ทิศตะวันตก: ติดกับ อ. บาaling รัฐเคดาร์ ประเทศมาเลเซีย และ อ.ระแงะ จ.นราธิวาส

1.3.1 สภาพทั่วไปตำบลอัยเยอร์เวง

1.3.2 ที่ตั้ง อบต.อัยเยอร์เวง

เลขที่ 11/8 หมู่ที่ 2 ถนนสุขยางค์ ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
ห่างจากอำเภอเบตง 32 กิโลเมตร จังหวัดยะลา 100 กิโลเมตร

แผนที่แสดงเขตหมู่บ้าน ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ภาพประกอบ 3 แผนที่แสดงเขต ตำบลอัยเยอร์เวง (อบต.ตำบลอัยเยอร์เวง ฉบับถ่ายเอกสาร วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

1.3.4 เนื้อที่

พื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 818.72 ตารางกิโลเมตร หรือ 476.875 ไร่

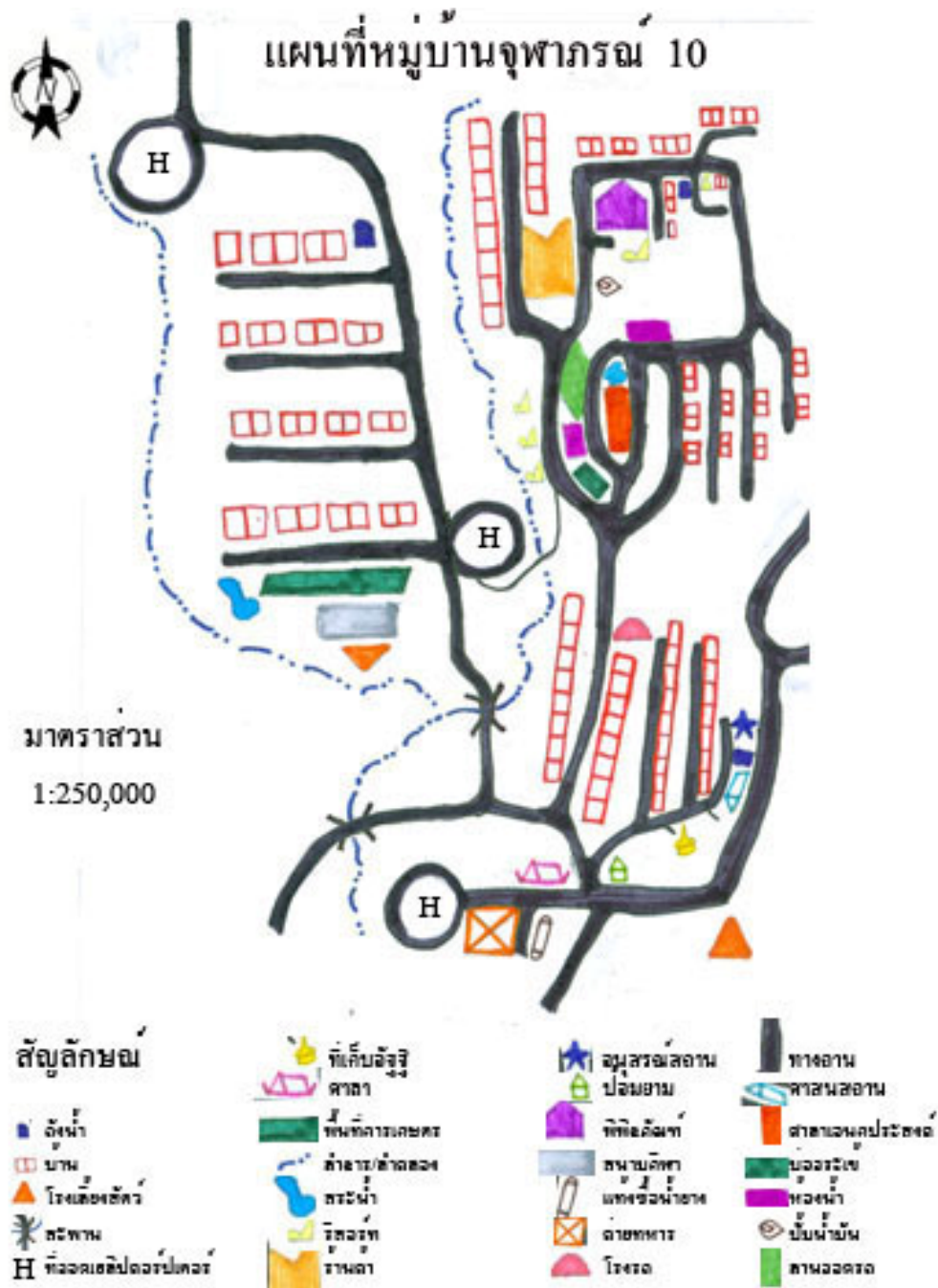
พื้นที่ เป็น ภูเขา 433,960 ไร่ (91%)

พื้นที่ราบ 23,840 ไร่ (5%)

พื้นที่น้ำ 19,075 ไร่ (4%)

ภูมิประเทศ

- ทิศเหนือ** จดตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา มีความยาว 69 กม.
- ทิศใต้** จดตำบลตาเนาะแมเราะ ตำบลยะรม อำเภอเบตงกิ่งอำเภอปังกาลันสตูดิโอ (โก๊ะระ) และอำเภอ สูดูเประ รัฐเประ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย ความยาว 96 กม.
- ทิศตะวันออก** จดอำเภอสุดูเประ(กรีก) รัฐเประ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซียและอำเภอจะนะ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ความยาว 20 ก.ม.
- ทิศตะวันตก** จดอำเภอบาลิง รัฐเคดาห์ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซียมีความยาว 33 ก.ม.

ภาพประกอบ 4 แผนที่แสดงหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10

1.4 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10

หลังจากที่พรรคคอมมิวนิสต์ได้ยุติการสู้รบด้วยอาวุธ และสลายกองทัพออกมาเป็นผู้พัฒนาชาติไทยตามข้อตกลง ลงนามสัญญาสันติภาพ 3 ฝ่าย เมื่อ วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2532 กองทัพภาคที่ 4 โดยพลทหารราบที่ 5 ได้จัดทำโครงการรับผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยขึ้น เพื่อรองรับผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย โดยมีระยะเวลาของโครงการ 6 ปีตั้งแต่ปีงบประมาณ 2533 โดยจัดตั้งขึ้น 4 หมู่บ้านเรียกว่า **หมู่บ้านรัตนกิตติ ที่ 1 - 4**

ต่อมาศาสตราจารย์ด็อกเตอร์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี องค์ประธานสถาบันจุฬารกรณ์ ทรงมีพระประสงค์จะทำการพัฒนาโครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่จังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส เพื่อให้เกิดความมั่นคงในพื้นที่แนวชายแดน จึงได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมทรงรับหมู่บ้านรัตนกิตติทั้ง 4 หมู่บ้าน เข้าร่วมโครงการของสถาบันวิจัยจุฬารกรณ์ และทรงพระราชทานชื่อหมู่บ้านใหม่เป็น **หมู่บ้านจุฬารกรณ์พัฒนา** มีทั้งหมด 4 หมู่บ้าน เริ่มตั้งแต่หมู่บ้านจุฬารกรณ์พัฒนาที่ 9 - 12 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2536

สำหรับหมู่บ้านจุฬารกรณ์พัฒนาที่ 10 ตั้งอยู่ที่ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พิกัด qg 474478 มีพื้นที่ 221,566 ไร่

อาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	จดหมู่บ้านอัยเยอร์เวง
ทิศใต้	จดหมู่บ้านควนกะปะ
ทิศตะวันออก	จดเขตสวนป่าพระรามากิโยภาคใต้
ทิศตะวันตก	จดหมู่บ้านคลองมูบอ

หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 นอกจากจะเข้าสถาบันวิจัยจุฬารกรณ์แล้ว ยังเข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้พิจารณาให้เข้ารับเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดินจากมูลนิธิกรมมหิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2549 โดยมีเกณฑ์การดำเนินงานดังนี้

1. แนวทางแห่งความศรัทธาอย่างต่อเนื่องยังยื่นต่อกองทุนแม่ของแผ่นดิน ซึ่งทางหมู่บ้านได้ทำพิธีแห่เงินถุงพระราชทานรวมทั้งเปิดโอกาสให้ชาวบ้านแลกเงินขวัญถุงพระราชทานเพื่อเป็นสิริมงคล
2. แนวทางแห่งปัญญาอย่างต่อเนื่องยังยื่นต่อกองทุนแม่ของแผ่นดิน หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 จะเพิ่มพูนกองทุนแม่ของแผ่นดินโดยวิธีจัดกิจกรรมแลกเงินขวัญถุงสมทบจากสมาชิกรายเดือน สมทบจากผู้มีจิตศรัทธาจากบุคคลทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ที่เข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านและนำรายได้จากโครงการอื่นๆ ในชุมชนมาเข้าร่วมสมทบ ปัจจุบันกองทุนแม่ของแผ่นดิน บ้านจุฬารกรณ์พัฒนา 10 มีเงินทั้งสิ้น 42,000 บาท เงินจากโครงการแม่ของแผ่นดินที่จะนำไปใช้ต้องยึดหลักสำคัญ คือ ก่อให้เกิดประโยชน์ และได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าแก่ชุมชนส่วนรวม และเป็นทุนหมุนเวียนให้ชุมชนต่อไป

ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 นั้น นอกจากจะมาชม นิทรรศการในพิพิธภัณฑ์แผนการพัฒนาหมู่บ้าน สวนสมุนไพรในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 แล้ว ยังมีการ แสดงดนตรีพิเศษชาวเงาะ เฝ้าโอรังอัสนี เพื่อเป็นการต้อนรับนักท่องเที่ยวและจรรโลงวัฒนธรรมดนตรี ของชาวเงาะ เฝ้าโอรังอัสนี ให้คงอยู่ต่อไป

4.1.1 สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 โดยทั่วไปล้อมรอบไปด้วยภูเขาสลับซับซ้อน ตามแนวเทือกเขาสันกาลาคีรี อยู่ในเขตป่าแถบป่าร้อนชื้นมีฝนตกชุกตลอดทั้งปีด้วยอิทธิพลของลม มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศเย็นสบายและมีหมอกปกคลุมตอนเช้า ตอนทั้งปี ด้วยเหตุนี้จึงได้สมญานามว่า “เมืองในหมอก” อุดมไปด้วยแมกไม้ นานาชนิด รวมทั้งสัตว์ ป่าและยาสมุนไพรที่ขึ้นตามธรรมชาติ อีกทั้งพื้นที่ของเมืองเบตงคล้ายหัวหอกที่ยื่นออกไปติดกับ ดินแดนประเทศเพื่อนบ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่จึงประกอบไปด้วย ที่ราบ เนินเขา ลุ่มน้ำ โดยพื้นที่ทั่วไปสูงกว่า ระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 1,900 ฟุต พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหุบเขามีลักษณะเหมือนแอ่งกระทะที่โอบล้อม ไปด้วยขุนเขาน้อยใหญ่

ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขา จึงเป็นจุดกำเนิดของแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัด ยะลา และของภาคใต้ คือแม่น้ำปัตตานี อันเป็นที่ตั้งของเขื่อนบางลางซึ่งมีความสำคัญ คือ ผลิต กระแสไฟฟ้าให้แก่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และแก้ปัญหาน้ำท่วมในตัวเมืองยะลา

1.5 จำนวนประชากร

หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 เป็นพื้นที่ภูเขาอยู่บนแนวเขาสันกาลาคีรี พื้นที่ประกอบด้วยที่ ราบสูง เนินเขา ลุ่มน้ำ มีสองฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝนลักษณะอากาศในหมู่บ้านเย็นสบายตลอดทั้งปี โดย มีอาณาเขตทางทิศเหนือติดกับบ้านอัยเยอร์เวง หมู่ที่ 8 ตำบลอัยเยอร์เวง ทางทิศตะวันออกติดต่อกับ บ้านอัยเยอร์ควีน หมู่ที่ 8 - 9 ตำบลอัยเยอร์เวง (เขตป่าพระปรมาภิไธย) ทิศใต้ติดต่อกับเขตพรมแดน เขตประเทศมาเลเซีย และเขตตำบลยะรม ทิศตะวันตกติดเขตคลองมูบอ

จำนวนประชากรหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง จ.ยะลา

เพศชาย	จำนวน	100 คน
เพศหญิง	จำนวน	94 คน
รวม		194 คน

ตาราง 1 อายุของประชากรหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง จ.ยะลา

ที่	รายการ	อายุต่ำกว่า	อายุต่ำกว่า	อายุสูงกว่า	รวม
		15 ปี	15-59	60 ปี	
1	ชาย	24	46	30	100
2	หญิง	11	44	39	94
รวม		35	90	69	194

อายุโดยเฉลี่ยของประชากรหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง จ.ยะลา

จำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น 194 คน แยกเป็นชาย 100 คน หญิง 94 คน

1.5.1 ผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) รวมทั้งสิ้น 57 คน แยกเป็นชาย 27 คน หญิง 30 คน

1.5.2 คนพิการ รวมทั้งสิ้น 4 คน แยกเป็นชาย 3 คน หญิง 1 คน จำนวนครัวเรือน 94 ครัวเรือน

1.6 ศาสนาและความเชื่อ

ประชาชนโดยทั่วไปในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 นี้ ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน ประชาชนโดยทั่วไป จึงนับถือศาสนาพุทธ และมีวัฒนธรรมประเพณีตามแบบคนไทยเชื้อสายจีน คือ มีวันตรุษจีน มีการไหว้เจ้าตามวันสำคัญต่างๆ ของชาวไทยเชื้อสายจีนที่ยึดถือปฏิบัติกันมา นอกจากนี้จะปฏิบัติตามแบบประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนแล้วภายในหมู่บ้านยังมีศาสนสถาน เพื่อใช้ประกอบพิธีทางพุทธศาสนาตั้งอยู่ใจกลางหมู่บ้าน ชาวบ้านที่นี่จะผลัดเวรกันมาช่วยกันทำความสะอาดศาสนสถาน ด้านความเชื่อ ประชาชนส่วนใหญ่มีความเชื่อตามประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติกันมา เช่น เชื้อในเทวดาฟ้าดิน มีการไหว้เทวดา ฝีสางนางไม้ ขอพรเทพเจ้า และไหว้ผีบรรพบุรุษ เพื่อบันดาลให้ชีวิตอยู่เย็นเป็นสุข ส่วนชนเผ่าโอรังอัสนั้น มีความเชื่อในความลี้ลับของเจ้าป่าเจ้าเขา ผีบรรพบุรุษ และเชื่อเรื่องภูตผีว่ามีอยู่จริง (อาห์ซิม บินลอง. 2553: สัมภาษณ์)

1.7 ภาษา

ภาษาพูดของประชาชนหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 มีภาษาพูดที่มีความหลากหลาย ประชาชนทั่วไปพูดได้มากกว่า 2 ภาษา ภาษาที่ใช้พูดโดยทั่วไปภายในหมู่บ้านใช้ภาษาจีนกลาง ภาษาจีนกวางไส ภาษามาลายู ภาษามาลายูมาเลย์ ภาษาไอร์แลนด์ และภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร และใช้ในการประชุมหมู่บ้าน เพราะคนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน นอกจากภาษาจีนกลางแล้ว ยังใช้ภาษาจีนกวางไส ใช้ในการสื่อสารทักทายโดยทั่วไป ส่วนภาษามาลายู และภาษามาลายู ใช้พูดคุยกับญาติพี่น้องที่อพยพไปอยู่ที่ประเทศมาเลเซีย ภาษาไอร์แลนด์ใช้เมื่อต้องการพูดคุยกับชนเผ่าไอร์แลนด์ และภาษาไทยใช้เมื่อต้องการติดต่อราชการ

เดิมที่ชนเผ่าไอร์แลนด์นี้มีเพียงภาษาพูดไม่มีภาษาเขียนเป็นของตัวเอง เมื่อชนเผ่าไอร์แลนด์ต้องออกมาอยู่ร่วมกับผู้คนในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ทำให้ชนเผ่าไอร์แลนด์ต้องได้รับการศึกษา ภาษาเขียนของชนเผ่าไอร์แลนด์ คือ ภาษาอังกฤษ ที่ใช้ทับศัพท์เป็นภาษาพูดของชนเผ่าไอร์แลนด์

วิลเฮล์ม ชมิดท์ (Wilhelm Schmidt) ผู้เชี่ยวชาญด้านชาติพันธุ์และภาษาศาสตร์ เป็นผู้ศึกษาภาษาพวกเซมมิง และขึ้นอยกับตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก (Austro - Asiatic) ซึ่งเป็นตระกูลภาษาใหญ่ ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาของพวกเซมมิงและขึ้นอย กับภาษาในสายมอญ – เขมร กับชนชาติอื่นๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. 2549: 109)

1.8 การแต่งกาย

ชนเผ่าไอร์แลนด์ ที่อาศัยในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 นี้ไม่สามารถรักษาประเพณีการแต่งกายแบบชนเผ่าดั้งเดิมไว้ได้ เนื่องจากวัฒนธรรมของชนเผ่าไอร์แลนด์เสื่อมลงจนไม่สามารถรักษาวัฒนธรรมดังกล่าวไว้ได้ ซึ่งวัฒนธรรมในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 นี้ มีความเด่นชัดในด้านวัฒนธรรมจีนมีความเข้มแข็งมากกว่า ลักษณะการแต่งกายจึงเหมือนกับชาวบ้านโดยทั่วไป ไม่มีความเด่น ส่วนญาติพี่น้องของชาวไอร์แลนด์ที่อพยพไปอยู่ที่ประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีวัฒนธรรมทางอิสลามเข้มแข็งกว่า ลักษณะการแต่งกายจึงแต่งกายคล้ายชาวมุสลิมทั่วไป สำหรับผู้หญิงนิยมนุ่งผ้าถุง แต่ไม่ได้ผ้าคลุมผม แต่เป็นการตกแต่งทรงผมด้วยดอกไม้แทน ส่วนชนเผ่าไอร์แลนด์เพศชายจะนุ่งกางเกงเหมือนกับชาวบ้านทั่วไป แต่ถ้ามีการแสดงสิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ เครื่องประดับบนศีรษะของผู้ชายทำมาจากใบจาก เรียกว่า แตมโป๊ะ ส่วนที่สวมศีรษะที่ทำจากดอกไม้ สามารถใส่ได้ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เรียกว่า จาลูน ส่วนสายสร้อยที่คาดตามลำตัวใช้เป็นเครื่องประดับสำหรับผู้ชายทำมาจากลูกปัดหลากสี เรียกว่า มาเน๊ะ

ภาพประกอบการแต่งกายของโอรังอัสนีทั้งชาย – หญิง

ภาพประกอบ 5 การแต่งกายและเครื่องประดับศีรษะทั้งชายและหญิง

นอกจากเครื่องประกอบศีรษะแล้ว อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับรำที่ขาดไม่ได้อีกชนิดหนึ่ง เรียกว่า จีหนาน ใช้ถือนขณะทำการรำรำ

ภาพประกอบดอกไม้ที่ใช้สำหรับรำ

ภาพประกอบ 6 จีหนาน ดอกไม้ประกอบการรำ

ภาพประกอบเครื่องประดับศีรษะ

ภาพประกอบ 7 แตมโป๊ะ (ผู้ชาย)

ภาพประกอบ 8 จาลุน (ผู้หญิง)

1.9 ลักษณะบ้านเรือน

เมื่อชนเผ่าโอริงอัสรี่ต้องออกจากป่ามาอยู่ร่วมกับชาวบ้านในหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 นี้ ลักษณะการเป็นอยู่รวมทั้งที่อยู่อาศัยจึงเปลี่ยนไปตามลักษณะของสังคมส่วนใหญ่ ชนเผ่าโอริงอัสรี่ที่หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 นี้ คงเหลือไว้แต่เพียงดนตรีชนเผ่าพื้นเมืองเอาไว้ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้าน (เอกชัย วาতিตศุภผล) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงจัดเวทีการแสดงดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี่เป็นประจำทุกปี ในวันเฉลิมฉลองขึ้นปีใหม่ของชาวไทยเชื้อสายจีน หรือที่เรียกว่าวันตรุษจีน จะมีการแสดงภายในหมู่บ้าน ทำให้ยังคงวัฒนธรรมดังกล่าวเอาไว้ได้ ลักษณะบ้านเรือนโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นบ้านปูน ชั้นเดียว กว้าง 5 เมตร ยาว 12 เมตร ลักษณะเหมือนทาว์นเฮ้าส์ในเมือง เป็นบ้านที่สร้างติดกัน รูปทรงเดียวกันทั้งหมู่บ้าน

ภาพประกอบบ้านและที่อยู่อาศัย

ภาพประกอบ 9 ที่อยู่อาศัยของชาวบ้านหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10

1.10 สถาบันครอบครัว

ลักษณะครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวขนาดเล็ก และเป็นครอบครัวเดี่ยวยึดถือความรักแบบตัวเดียวเมียเดียว เมื่อแต่งงานแล้วต้องออกมาสร้างครอบครัวเอง พ่อแม่จะเป็นคนปลูกฝังวัฒนธรรมประเพณีให้กับบุตรหลานเอง ภายในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 นี้ เป็นหมู่บ้านที่ชาวบ้านมีความสนิทสนมเป็นกันเอง และรู้จักกันทั้งหมู่บ้าน เมื่อใดที่หมู่บ้านมีการจัดงานชาวบ้านจะช่วยกันทำงานด้วยความสามัคคี โดยมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำหมู่บ้าน บุตร หลาน ให้ความเคารพผู้ใหญ่เป็นอย่างมาก

ผู้ชายมีบทบาทมากในการเป็นผู้นำครอบครัว และออกมาติดต่อประสานงานและหาเลี้ยงครอบครัว ถ้าต้องออกไปทำงานสวนจะออกไปทำงานสวนกันทั้งสามีภรรยา ส่วนหน้าที่ของภรรยาเปรียบเสมือนช้างเท้าหลัง คอยดูความเรียบร้อยภายในบ้าน และปลูกพืชผักสวนครัวไว้บริเวณใกล้บ้าน คือ พื้นที่ว่างบริเวณหน้าบ้านของทุกครัวเรือนจะต้องมีผักสวนครัวปลูกเหมือนกันทุกบ้าน ชาวบ้านภายในหมู่บ้านนี้ใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า และชาวบ้านที่นี่มีวิถีชีวิตที่รักธรรมชาติเป็นอย่างมาก คือ พืชผักที่ปลูกไว้เป็นพืชผักปลอดสารพิษ

ภาพประกอบสวนผักหน้าบ้าน

ภาพประกอบ 10 ผักสวนครัว

1.11 การประกอบอาชีพ

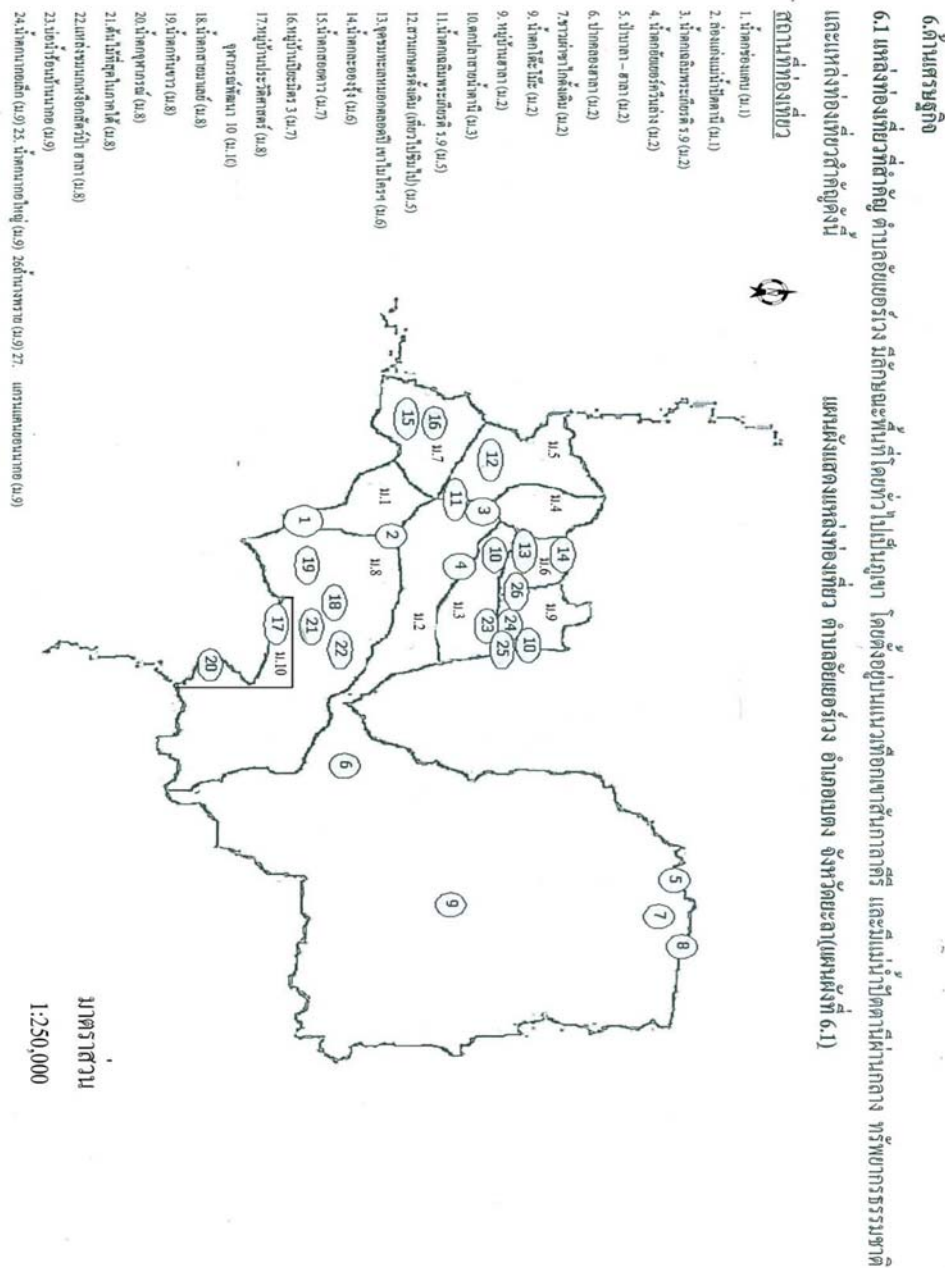
ลักษณะการใช้ที่ดินการตั้งถิ่นฐานของประชากรในตำบลชัยเออร์เวง จะมีการกระจายตัวไปตามเส้นทางคมนาคมสายหลัก และสายย่อยภายในตำบลโดยจะกระจายไปตามแนวทางหลวงหมายเลข 410 และสายโยธาธิการ กม.27 ถึงอำเภอคอกช้าง นอกจากนี้จะกระจายไปตามเส้นทางย่อยในเขตนิคมสร้างตนเองเบตง

ภาพประกอบแห่งรับซื้อน้ำยางประจำหมู่บ้านจุฬาภรณ์ 10

ภาพประกอบ 11 จุดรับซื้อน้ำยางหมู่บ้านจุฬาภรณ์ 10

มีพื้นที่ทำการเกษตร 127,874 ไร่, ทำประมง 11,623 ไร่ , ปศุสัตว์ 2,380 ไร่ ,
 ที่สาธารณะ 74,495 ไร่

ภาพประกอบ 13 แสดงเศรษฐกิจตำบลอัยเยอร์เวง (อบต.ตำบลอัยเยอร์เวง ฉบับถ่ายเอกสาร
 วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

เศรษฐกิจชุมชน

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ การทำสวนยางพารา และสวนผลไม้ โดยมีอาชีพรองคือ
 ค้าขาย มีรายได้เฉลี่ย 30,000 ต่อปี/ครัวเรือน มีพื้นที่ทำการเกษตร 127,874 ไร่ (2,623 ครัวเรือน)

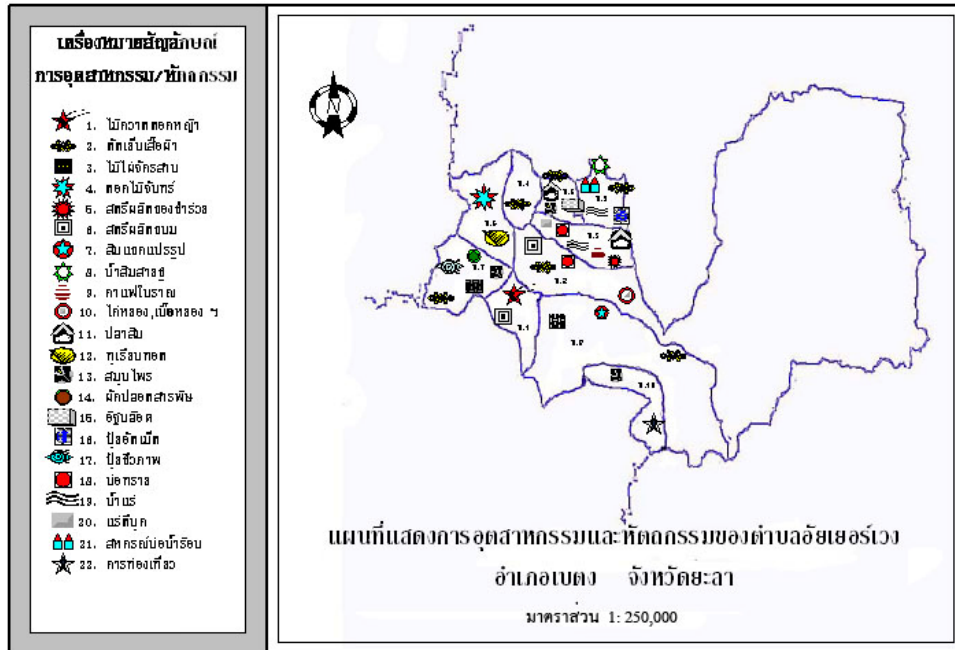
บทสรุประดับของกลุ่มอาชีพในตำบลอัยเยอร์เวง

ตาราง 2 บทสรุประดับของกลุ่มอาชีพในตำบลอัยเยอร์เวง (อบต. ตำบลอัยเยอร์เวง ฉบับถ่ายเอกสาร วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

ลำดับ	หมู่ที่	ชื่อกลุ่ม/ กิจกรรม	สถานะความพร้อม				หมายเหตุ
			สมาชิก	เครื่องมือ	ทักษะ	สถานที่	
1.	1	สตรีผลิตขนม	/	/	/	/	
2.	1	เยาวชนเลี้ยงปลาไหล	/				
3.	2	สตรีผลิตขนม	/	/	/	/	
4.	2	สตรีปักจักร	/	/	/	/	
5.	2	เลี้ยงแพะ/วัว	/	/	/	/	
6.	3	กาแปโบราณ	/	/	/		
7.	3	เลี้ยงแพะ/วัว	/	/	/	/	
8.	3	สตรีผลิตของชำร่วย					
9.	4	ตัดเย็บ	/	/	/	/	
10.	5	ทุเรียนทอด	/	/	/	/	
11.	5	ดอกไม้จันทน์	/				
12.	6	เลี้ยงแพะ/วัว	/	/	/	/	
13.	6	ตัดเย็บ	/	/	/	/	
14.	6	อิฐบล็อกจาก					
15.	6	ผลิตภัณฑ์สมุนไพร					
16.	7	ปศุสัตว์	/	/	/	/	
17.	7	นุ้ยชีวภาพ	/	/	/	/	
18.	7	ผักปลอดสารพิษ	/	/	/	/	
19.	7	สมุนไพร	/	/	/	/	
20.	7	ตัดเย็บ					
21.	7	จักรสาน	/	/	/		
22.	7	สหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิต	/	/	/	/	
23.	7	กองทุนหมู่บ้าน	/	/	/	/	
24.	7	สหกรณ์ยางเพื่อการผลิต	/	/	/	/	
25.	8	ตัดเย็บ					
26.	8	ส้มแขก	/	/	/	/	
27.	8	เลี้ยงปลา	/				
28.	9	น้ำส้มสายชู	/	/	/	/	
29.	9	นุ้ยอัดเม็ด	/	/		/	
30.	9	ตัดเย็บ	/				
31.	9	สหกรณ์บ่อน้ำร้อน	/	/		/	
32.	10	สมุนไพร		/	/	/	
33.	10	การท่องเที่ยว		/	/	/	

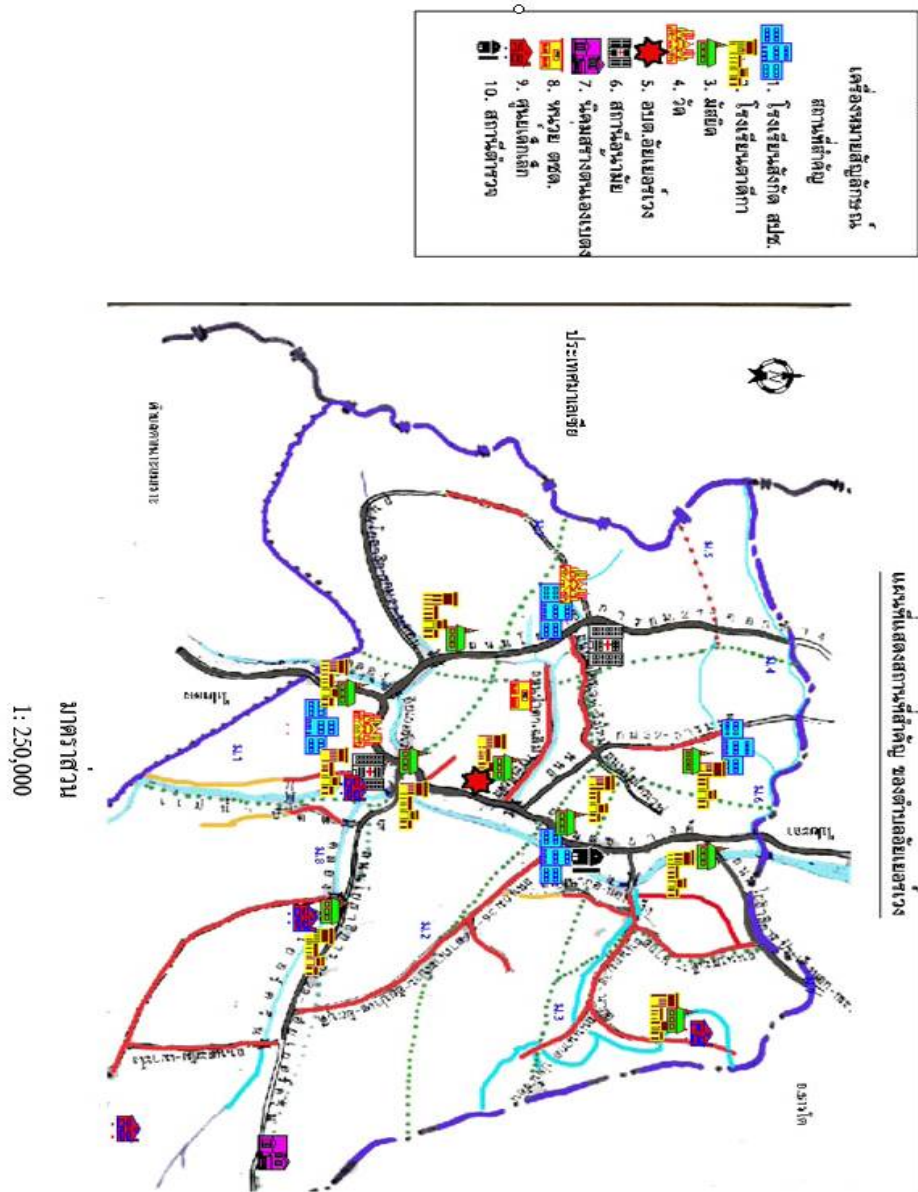
ภาพประกอบ 14 การประมงและปศุสัตว์ ของตำบลลือชัยเขรเวง (อบต. ตำบลลือชัยเขรเวง
ฉบับถ่ายเอกสาร วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

ภาพประกอบ 15 แผนที่แสดงการอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (อบต. ตำบลอัยเยอร์เวง ฉบับถ่ายเอกสาร วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

แผนผังแสดงสถานที่สำคัญในตำบลอัยเยอร์เวง

ภาพประกอบ 16 แผนผังแสดงสถานที่สำคัญในตำบลอัยเยอร์เวง (อบต. ตำบลอัยเยอร์เวง ฉบับถ่ายเอกสาร วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

สภาพสังคม

ด้านสังคม ตำบลอัยเยอร์เวง มีประชากรโดยส่วนใหญ่นับถือศาสนา อิสลาม คิดเป็นร้อยละ 90 นับถือศาสนา พุทธ คิดเป็นร้อยละ 9 นับถือผี คิดเป็นร้อยละ 1 โดยมีสถาบันทางศาสนาประกอบด้วย มัสยิด 10 แห่ง วัด 2 แห่ง และมีสถาบันการศึกษารวม 4 แห่ง ประกอบด้วยระดับประถมศึกษา 4 แห่ง มัธยมศึกษา 1 แห่ง และสถาบันอื่นๆ เช่น สถานีนามาย 2 แห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 2 แห่ง

1. อาชีพหลักของครัวเรือน คือ อาชีพทำสวนยางพาราจำนวน 90 ครัวเรือน
2. อาชีพเสริมหรืออาชีพรอง คืออาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 46 ครัวเรือน และอาชีพค้าขาย จำนวน 3 ครัวเรือน และปลูกผักสวนครัวทุกครัวเรือน

3. ผู้ว่างงาน จำนวน - คน

สรุป ประชาชนในหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ไม่มีผู้ว่างงาน ประชาชนทุกคนมีงานทำ

4. หมู่บ้านมีรายได้ (ไม่มี) บาท/ปี รายจ่าย (ไม่มี) บาท/ปี มีหนี้สิน (ไม่มี) บาท/ปี

5. รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี 2552) จำนวน 112,958.48 บาท/คน/ปี ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง 23,000 บาท/คน/ปี ปี 2552) จำนวน (ไม่มี) ครัวเรือน

6. จำนวนกลุ่มกิจกรรม/อาชีพ มีจำนวน 2 กลุ่มดังนี้

6.1 กลุ่มแม่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 จำนวนสมาชิก 28 คน

6.2 กลุ่มสหกรณ์ชาวบ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 จำนวนสมาชิก 148 คน

7. กองทุนในหมู่บ้าน มีจำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

7.1 กองหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 มีงบประมาณ 1,000,000 บาท

7.2 กองทุนแม่ของแผ่นดินหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา 10 มีงบประมาณ (ไม่มี) บาท

ทิศทางการพัฒนาหมู่บ้านในอนาคต (วิเคราะห์จากความรู้ หรือสิ่งที่มีอยู่ในหมู่บ้าน เพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เช่น การพัฒนาเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว/หมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น/หมู่บ้านมีความสงบเรียบร้อย ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด เป็นต้น) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศน์ และเป็นศูนย์ศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์, ศูนย์เรียนรู้ชุมชนในด้านเศรษฐกิจพอเพียง, เป็นหมู่บ้านที่ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด

ภาพประกอบการทำสวนผลไม้

ภาพประกอบ 17 สวนทุเรียน

1.12 การศึกษา

สถานศึกษาในตำบลอัยเยอร์เวงมีสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา ลักษณะเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีจำนวน 4 โรงเรียน ซึ่งตั้งกระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่างๆ ดังนี้

1. ตั้งอยู่ที่หมู่ 1
2. ตั้งอยู่ที่หมู่ 3
3. ตั้งอยู่ที่หมู่ 6
4. ตั้งอยู่ที่หมู่ 7

เด็กนักเรียนอยู่ใกล้หมู่บ้านใดผู้ปกครองจะนำไปเรียนโรงเรียนที่ใกล้บ้านที่สุด เมื่อจบจากชั้นประถม เด็กนักเรียนที่นี้ต้องเข้ามาเรียนในตัวอำเภอเมืองเบตง หรือสอบเข้าเรียนที่จังหวัดยะลาและหาดใหญ่

1.13 การสาธารณสุข

การสาธารณสุขชุมชนในตำบลอัยเยอร์เวงมีสถานีนอนามัย 2 แห่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ 1 และหมู่ 4 ของตำบลอัยเยอร์เวง โดยมีจำนวนเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข 9 คน

1.14 สาธารณูปโภค

การสาธารณูปโภคในตำบลชัยเยอร์เวงนี้ จัดได้ว่าเป็นตำบลที่มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

โทรคมนาคม

- มีโทรศัพท์สาธารณะ 12 ตู้
- มีโทรศัพท์บุคคล 135 ครั้วเรือน
- สามารถใช้โทรศัพท์ที่ในตำบลในระบบ จีเอสเอ็ม
- เครือข่ายไปรษณีย์ 1 แห่ง
- หอกระจายข่าว 9 แห่ง
- หน่วยงานมีวิทยุสื่อสาร 3 แห่ง
- ศูนย์อินเทอร์เน็ต 4 แห่ง
- สถานีวิทยุกระจายเสียงเคลื่อนที่ 1 แห่ง

ประปา

- ประปาภูเขา 13 แห่ง
- เชื้อน 1 แห่ง
- ฝ่าย 15 แห่ง
- บ่อน้ำ 10 แห่ง

ไฟฟ้า

- จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ 1,083 ครัวเรือน
- ไฟฟ้าส่องสว่าง จำนวน 95 ดวง
- ครอบคลุมถนน 7 สาย

ตอนที่ 2 คนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี่ หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10

2.1 ประวัติความเป็นมาของคนตรี

ชนเผ่าโอริงอัสรี่ที่อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 เป็นชนเผ่าโอริงอัสรี่จำนวนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในตำบลอัยเยอร์เวง ซึ่งมีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน ในตำบลอัยเยอร์เวง โดยชนเผ่าโอริงอัสรี่ในตำบลอัยเยอร์เวงนี้มีวัฒนธรรมดนตรีเหมือนกันและยังเป็นชนเผ่าโอริงอัสรี่กลุ่มเดียว มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เป็นผู้ที่รักในเสียงดนตรี และมีความสามัคคีในหมู่คณะ จึงทำให้มีการติดต่อเชื่อมโยงถึงกันระหว่างชนเผ่าทั้งตำบล และชนเผ่าโอริงอัสรี่ที่ประเทศมาเลเซีย มีผลทำให้ดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่มีลักษณะที่เหมือนกันทั้งตำบล เช่น เพลงร้อง การเต้นรำ การตีกลอง การตีเคียว การเป่าซอ การเป่าซอ การเป่าซอ และการรำของชนเผ่าอัสรี่ เป็นคณะประจำหมู่บ้านเพื่อแสดงในโอกาสสำคัญๆ ประจำหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10

ดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่นี้ ยังมีสืบทอดให้เห็นในสังคมชนเผ่าโอริงอัสรี่ เพื่อการบันเทิง ที่สำคัญ การแพร่กระจายวัฒนธรรมดนตรีจากสังคมภายนอกได้เข้ามาครอบงำวัฒนธรรมดนตรีดั้งเดิม ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ทุกขณะตามกระแสสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่วนกิจกรรมบันเทิงใจของชนเผ่าโอริงอัสรี่นั้นมีเครื่องดนตรีอยู่หลายประเภทจำแนกตามลักษณะการเล่น คือ เป็นเครื่องดีด สี ตี และเป่าส่วนใหญ่แล้วใช้วัสดุพื้นเมือง เช่น ไม้ไผ่ ไม้ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบจังหวะที่ขาดไม่ได้ คือ ฉิ่ง ฉาบ เครื่องดนตรีบางชนิดก็ได้มาจากเครื่องมือในการล่าสัตว์ เช่น ขลุ่ยที่ทำเลียนแบบเสียงสัตว์ ขลุ่ยของชนเผ่าโอริงอัสรี่นี้มีลักษณะการทำคล้ายขลุ่ยของคนเมือง

2.2 ประเภทเครื่องดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่

เครื่องดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่มี 3 ชนิด คือ เครื่องดีด สี ตี และเป่า นั้นสามารถจำแนกได้ตามลักษณะการเล่นเครื่องดนตรีชนิดนั้น

1. เครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด

เครื่องประเภทเครื่องดีดของชนเผ่าโอริงอัสรี่นั้นมี 2 ประเภท ดังนี้

1.1 กรับ เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด เสียงเกิดจากการสั่นสะเทือนของสาย มีกล่องเสียง

วัสดุ ตัวกล่องเสียงทำจากไม้ไผ่ลาย สายทำมาจากหวาย มัดสายด้วยเถาวัลย์ หรือหวาย หย่องทำมาจากไม้ไผ่

รูปกรับ เครื่องดนตรีประเภทดีดของชนเผ่าโอริงอัสรี

ภาพประกอบ 18 กรับ (ของนางลีจ๊ะ 8 ธ.ค. 52)

ลักษณะ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- 1) ตัวกรับ ทำหน้าที่เป็นกล่องเสียง และเป็นตัวยึดสายทั้ง 2 เส้น โดยผ่าไม้ไผ่ให้แตกไว้ด้านหนึ่ง เพื่อให้เสียงออก ไม้ไผ่ข้อไผ่
- 2) สายกรับ มี 2 สาย ทำมาจากหวาย ใช้ตีดีดให้เกิดเสียงตามจังหวะกลอง สายทั้ง 2 สายมีความยาวไม่เท่ากัน เพื่อให้เกิดความต่างของสายเสียง
- 3) หย่อง ทำมาจากไม้ไผ่ หรือไม้เนื้ออ่อน (ไม้ยาง) ทำหน้าที่ตั้งสายให้สูงจากตัวไม้ไผ่เพื่อสะดวกในการดีดสาย
- 4) รัดอก ทำมาจากเถาว์ลัย หรือหวาย ทำหน้าที่รัดสายที่ 2 เส้นให้ยึดติดกับตัวไม้ไผ่
- 5) ไม้ค้ำกลางในกระบอกไม้ไผ่ ทำมาจากไม้ไผ่ หรือไม้เนื้ออ่อน ซึ่งด้านในไม้ไผ่ ค้ำไว้เพื่อไม่ให้กระบอกไม้ไผ่หดตัว และเพื่อให้เสียงคงที่

โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง

- 1) เพื่อความรื่นเริง ความเพลิดเพลิน เช่น งานปีใหม่ในหมู่บ้าน งานบวงสรวงเทพเจ้า

ขนาดของกริปตัวยาว

ความยาวทั้งหมด	71.6	เซนติเมตร
ความยาวของสาย (เส้นยาว)	54	เซนติเมตร
ความยาวของสาย (เส้นสั้น)	49.5	เซนติเมตร
ความยาวของหย่อง	3	เซนติเมตร
ความยาวของไม้ค้ำกลาง	5	เซนติเมตร
ความยาวของเส้นรอบวง	5	เซนติเมตร
ความยาวจากปลายสุดถึงจุดเจาะร้อยสาย	1.5	เซนติเมตร
ความยาวของรอยปากไม้ไผ่	42	เซนติเมตร
ความยาวจากปลายสุดถึงที่ผูกสาย (ยาว)	16.5	เซนติเมตร
ความยาวจากปลายสุดถึงที่ผูกสาย (สั้น)	20	เซนติเมตร

ภาพประกอบ 19 ขนาดกริปตัวยาว

ระดับเสียงของแต่ละสาย

สายที่ 1 สายสั้น	วัดได้	C
สายที่ 1 สายยาว	วัดได้	B

ขนาดของกริปตัวยาว

ความยาวของตัวกระบอกลูก	67.5	เซนติเมตร
ความยาวของสาย (เส้นยาว)	58	เซนติเมตร
ความยาวของสาย (เส้นสั้น)	53	เซนติเมตร
ความยาวของหย่อง	1.5	เซนติเมตร
ความยาวของไม้ค้ำกลาง	5	เซนติเมตร
ความห่างของหย่อง	2	เซนติเมตร
ความยาวของสายรัด (เส้นยาว)	7.5	เซนติเมตร
ความยาวของสายรัด (เส้นสั้น)	13	เซนติเมตร
ความยาวจากปลายสุดถึงจุดเจาะร้อยสาย	1	เซนติเมตร

รูปกรับตัวสั้นและยาว

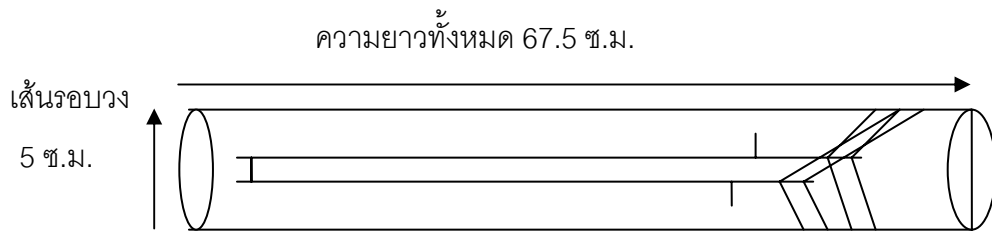

ภาพประกอบ 20 รูปกรับตัวสั้นและตัวยาววางเทียบกัน

ระดับเสียงของแต่ละสาย

สายที่ 1 สายสั้น	วัดได้ D
สายที่ 1 สายยาว	วัดได้ B

ระดับเสียงของกรับมีลักษณะตายตัวไม่มีลูกบิดใช้สำหรับตั้งเสียง ส่วนใหญ่จะดีดเป็นจังหวะเสียงประสานควบคู่กับแนบตรีม

ภาพประกอบ 21 ขนาดกรับตัวสั้น

ทำทางการบรรเลงกรับ

ภาพประกอบ 22 ทำทางการบรรเลงกรับ (1 ธันวาคม 2552)

วิธีการบรรเลงกรับ

การบรรเลงกรับผู้บรรเลงต้องให้กระบอกไม้ไผ่ด้านที่มีหย่องไว้ด้านล่าง ด้านเป็นรูร้อยเชือกไว้ด้านบนใช้นิ้วชี้ดีดสลับสายให้เหมือนกับจังหวะของแนบตรีม(จาตุ้ง) กรับมี 2 ขนาด ซึ่งกรับทั้งสองขนาดให้ลักษณะของเส้นเสียงที่ออกมาไม่เหมือนกัน กรับที่มีเสียงสั้นกว่าให้เสียงที่สูงกว่า กระบอกเสียงของกรับทำมาจากไม้ไผ่ ส่วนสายดีดทำมาจากหวาย ใช้ดีดเป็นจังหวะสอดคล้องประสานกับแนบตรีม

กรับ	กระบอกสั้น	สายสั้น 1	เสียง D
		สายยาว 2	เสียง B
กรับ	กระบอกยาว	สายสั้น	เสียง C
	สายที่ 1 สายยาว	สายยาว	เสียง B

เทคนิคการบรรเลงกรับ ให้บรรเลงตามแนบตรีม

1.2 **เจ็ยะโอย(รังเกริน)** เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด มีรูปร่างคล้ายจิ้งห่อง ของทางภาคเหนือ จัดอยู่ในตระกูล จิวฮาร์พ(Jill's harps)

ลักษณะด้านในของเจ็ยะโอย

ลักษณะด้านนอกของเจ็ยะโอย

ภาพประกอบ 23 เจ็ยะโอย(รังเกริน) (ของกฤษณะเว หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 วันที่ 3 ม.ค. 52)

วัสดุ ไม้เตาร้าง ไม้ไผ่ ขี้สูดและเชือก

ลักษณะ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ

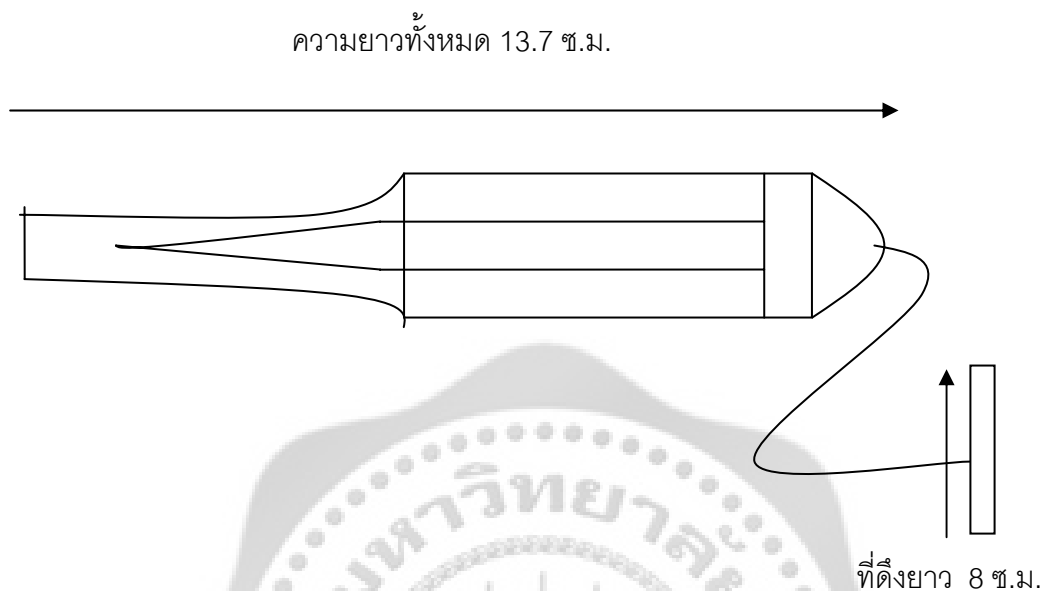
- 1) ตัวเจ็ยะโอยทำมาจากเปลือกไม้เตาร้าง
- 2) เชือก ทำมาจากเชือกไนรอน หรือเชือกกว่า
- 3) ปิดรูร้อยเชือกด้วยขี้สูด

โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง

- 1) เพื่อความรื่นเริง ความเพลิดเพลิน เช่น งานปีใหม่ งานบวงสรวงเทพเจ้าของหมู่บ้าน
- 2) เพื่อใช้ในการจับฝั่ง

ขนาด	ความยาวทั้งหมด	13.7	เซนติเมตร
	ความยาวของล่องกลาง	5.7	เซนติเมตร
	ความยาวของล่องเล็ก	2.3	เซนติเมตร
	ความยาวของด้ามจับ	3.6	เซนติเมตร
	ความยาวของเชือกดีด	8	เซนติเมตร
	ความยาวของไม้ดีด	8	เซนติเมตร
	ความยาวส่วนหัว	1.6	เซนติเมตร

ระดับเสียง ของเจ๊ยะโอย(รังเกริน)ไม่สามารถสร้างเสียงโน้ตเพลงได้ จึงไม่สามารถวัดระดับเสียงตัวโน้ตได้

ภาพประกอบ 24 ขนาดเจ๊ยะโอย

เจ๊ยะโอย(รังเกริน) เจ๊ยะโอยเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด การบรรเลงเจ๊ยะโอยผู้บรรเลงจะนั่งหรือจะยืนบรรเลงก็ได้แล้วแต่ลักษณะในการจัดวงบรรเลงตามงานต่างๆ

เอกลักษณ์ที่มีเสน่ห์ของเจ๊ยะโอย มีเครื่องดีดที่ใช้ดีดโดยให้กระพุ่มแก้มเป็นตัวกำทรเสียง ลักษณะของเสียงคล้ายกับเสียงผิ้งที่บินมาเป็นฝูง เป็นเครื่องดีดที่มีความอิสระในการบรรเลงไม่สามารถทำเป็นเสียงตัวโน้ตได้

ภาพประกอบ 25 ท่าทางการบรรเลงเจี๊ยะโอย (8 ธันวาคม 2552)

วิธีการบรรเลงเจี๊ยะโอย

การบรรเลงเจี๊ยะโอยผู้บรรเลงต้องนำตัวเจี๊ยะโอยวางไว้บนริมฝีปากแล้วใช้เชือกที่อยู่ส่วนปลายดึงเพื่อให้เกิดความสั่นสะเทือนไปยังส่วนปลายของเจี๊ยะโอย โดยใช้กระพุ้งแก้มเป็นตัวกำธรมเสียง เจี๊ยะโอยเป็นเครื่องดนตรีไม่สามารถทำให้เสียงตัวโน้ตได้ จึงไม่สามารถวัดได้ว่าเจี๊ยะโอยมีเสียงโน้ตเสียงใดบ้าง

2. เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า

เครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่ามีอยู่ 2 ประเภท คือ ซีลีโอย และซาเลส ขลุ่ยทั้ง 2 ขลุ่ยทั้ง 2 ประเภทมีวิธีการบรรเลงที่แตกต่างกัน คือ ซีลีโอยเป็นขลุ่ยผิวที่เป่าด้วยปาก ส่วนซาเลส คือ ขลุ่ยผิวที่เป่าด้วยจมูก

2.1 **ซีลีโอย** เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า มีรูปร่างคล้ายกับขลุ่ยผิวของจีน ที่เรียกว่า ขลุ่ยเขียว ประเภทไม่มีลิ้น (Non Reed) จัดอยู่ในกลุ่มฟลูต (Flute)

รูปซีลีโอย เครื่องเป่าแนวขวาง ของชนเผ่าโอรังอัสนี

ภาพประกอบ 26 ซีลีโอย (ของบุญาน อานะ อิตำ รัฐเประ ประเทศมาเลเซีย 10 วันที่ 7 ธ.ค. 52)

วัสดุ ทำมาจากไม้ไผ่ปาเล็กพิเศษที่ขึ้นตามภูเขาสูง ถ้าไม้ไผ่เล็ก และบาง
ลักษณะ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ

- 1) เลขล้อย ทำมาจากไม้ไผ่ไว้ข้อทั้ง 2 ด้าน
- 2) รูขล้อย เจาะด้วยเหล็กแหลมเผาไฟ

โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง

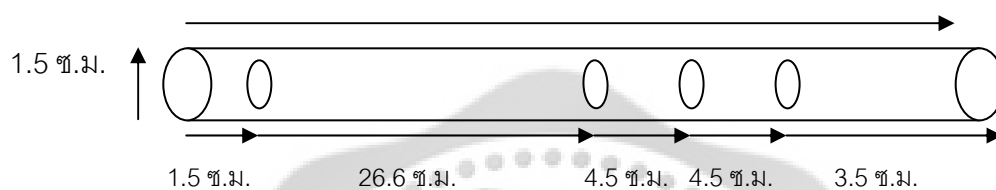
- 1) เพื่อความรื่นเริง ความเพลิดเพลิน หรือกิจกรรมต่างๆ ภายในหมู่บ้าน

ขนาด	ความยาวทั้งหมด	42.2	เซนติเมตร
	ความยาวจากปลายสุดถึงปากเป่า	3.5	เซนติเมตร
	ความยาวจากปากเป่าถึงรูเปิดปิดเสียงที่ 1	26.6	เซนติเมตร
	ความยาวจากรูที่ 1 - 2 ห่าง	4.5	เซนติเมตร
	ความยาวจากรูที่ 1 - 2 ห่าง	4.5	เซนติเมตร
	ความยาวจากรูที่ 2 - 3 ห่าง	4.5	เซนติเมตร
	ความยาวจากรูที่ 3 - 4 ห่าง	3.5	เซนติเมตร
	ความยาวจากนิ้วเปิดปิดเสียงตัวโน้ตจากข้อซีลีโอย ถึงตอนด้านปลายสุด	1.5	เซนติเมตร

ระดับเสียงของซีลีโอย

รูที่ 1 (ล่างสุด)	เมื่อปิดนิ้วหมดได้โน้ตเสียง	G [#]
รูที่ 2	เมื่อปิดสองนิ้วได้โน้ตเสียง	D
รูที่ 3	เมื่อปิดนิ้วเดียวได้โน้ตเสียง	A
	เมื่อเปิดหมดทุกนิ้วได้โน้ตเสียง	B

ความยาวทั้งหมด 42.2 ซม.

ภาพประกอบ 27 ขนาดซีลีโอย

วิธีการบรรเลงซีลีโอย

ซีลีโอย ซีลีโอยเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า แบบผิวสามารถสร้างเสียงตัวโน้ตได้ ความยาวของซีลีโอยนั้นไม่แน่นอนแล้ววัสดุที่ทำ ซีลีโอยทำมาจากไม้ไผ่ มีทั้งหมด 4 รูรวมทั้งรูที่ใช้ผิว ผู้บรรเลงซีลีโอยสามารถบรรเลงได้ทั้งทำนองและทำยีน โดยให้กระบอกไม้ไผ่ขณะเป่าหันเฉียงไปทางด้านขวามือของผู้เป่าเสมอจดังรูป

ภาพประกอบ 28 ท่าทางการบรรเลงซีลีโอย (8 ธันวาคม 2552)

เอกลักษณ์ของขลุ่ยซีลีโอย เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ทำเสียงตัวโน้ตทำหน้าที่เลียนเสียงคนร้องตามลักษณะการเอื้อนของบทเพลงในชนเผ่าโอริงอัสรี ซีลีโอยนั้นมีรูเปิดเสียงเพียง 3 นิ้ว คือ นิ้วนางของมือขวาปิดรูขลุ่ยด้านล่างสุด ส่วนรูขลุ่ยรูที่ 2 รองจากรูสุดท้ายปิดด้วยนิ้วชี้ และส่วนรูขลุ่ยรูที่ 3 ใช้นิ้วชี้ของมือซ้าย

ซีลีโอย	รูที่ 1 จากปลายเลา	โน้ตเสียง G [#]
ซีลีโอย	รูที่ 2 จากปลายเลา	โน้ตเสียง D
ซีลีโอย	รูที่ 3 จากปลายเลา	โน้ตเสียง A
ซีลีโอย	เมื่อเปิดหมดทุกรู	โน้ตเสียง B

2.2 ซาเลส คือ เครื่องดนตรีที่ใช้เป่าทางจุก ทำหน้าเช่นเดียวกับซีลีโอย ไว้ข้อขลุ่ย 1 ข้าง เพื่อเจาะรูตรงกลางข้อไม้ไผ่สำหรับใช้จุกเป่า เป็นขลุ่ยผิวด้านข้างไม่มีลิ้น (Non Reed)

วัสดุ ทำมาจากไม้ไผ่ป่าเล็กพิเศษที่ขึ้นตามภูเขาสูง ถ้าไม้ไผ่เล็ก และบาง

ลักษณะ เป็นไม้ไผ่ลำเล็กพิเศษที่ขึ้นตามภูเขาสูง ขนาดของขลุ่ยไม่แน่นอนขึ้นกับความสมบูรณ์และความยาวของไม้ไผ่ นำไม้ไผ่มาฝั่งแดดให้แห้งก่อนหรือจนกว่าไม้ไผ่จะเปลี่ยนสี ลักษณะไม้ไผ่ต้องเป็นไม้ไผ่แก่ เนื่องจากถ้านำไม้ไผ่อ่อนมาทำ เมื่อไม้ไผ่แห้งเต็มที่ไม้ไผ่จะหดตัวทำให้เสียรูปทรงและใช้การไม่ได้

โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง

1) เพื่อความรื่นเริง ความเพลิดเพลิน ใช้ประกอบการขับร้อง เช่น งานปีใหม่ งานบวงสรวงเทพเจ้า ภายในหมู่บ้าน

รูปซาลีส เครื่องเป่าทางจุมุก ของชนเผ่าโอริงอัสนี

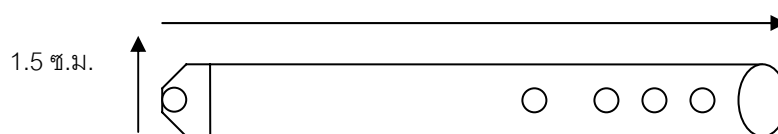
ภาพประกอบ 29 ซาลีส (ของบุญาน อานะ อิตำ รัฐเประ ประเทศมาเลเซีย 10 วันที่ 15 ก.พ. 53)

ขนาด	ความยาวทั้งหมด	32 เซนติเมตร
	ความยาวจากรูเป่าถึงข้อ	1 เซนติเมตร
	ความยาวจากปลายสุดถึงรูที่ 1	3 เซนติเมตร
	ความยาวจากปลายสุดถึงรูที่ 1 - 2	3.1 เซนติเมตร
	ความยาวจากปลายสุดถึงรูที่ 2 - 3	3.1 เซนติเมตร
	ความยาวจากปลายสุดถึงรูที่ 3 - 4	4 เซนติเมตร
	ความยาวของเส้นรอบวง	1.5 เซนติเมตร

ระดับเสียงของซาลีส

เมื่อปิดนิ้วทั้งหมดได้โน้ตเสียง	B
เมื่อปิดนิ้ว 3 นิ้ว ได้โน้ตเสียง	C
เมื่อปิดนิ้ว 2 นิ้ว ได้โน้ตเสียง	D
เมื่อปิดนิ้วเดียว ได้โน้ตเสียง	E
เมื่อเปิดรูขลุ่ยหมดทุกนิ้วได้โน้ตเสียง	F [#]

ความยาวทั้งหมด 32 ซม.

ภาพประกอบ 30 ขนาดซาลีส

วิธีการบรรเลงซาลเอส

ซาลเอส ซาลเอสเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าที่ผิวด้วยจมูก สามารถสร้างเสียงตัวโน้ตได้ ความยาวของซีลีโอยนั้นไม่แน่นอนแล้ววัตถุที่ทำใช้ทำ ซีลีโอยทำมาจากไม้ไผ่ มีทั้งหมด 4 รูรวมทั้งรูที่ใช้ผิว ผู้บรรเลงซีลีโอยสามารถบรรเลงได้ทั้งทำนองและทำยีน โดยให้กระบอกไม้ไผ่ขณะเป่าหันเฉียงไปทางด้านซ้ายมือของผู้เป่าเสมอจดังรูป

ภาพประกอบ 31 ท่าทางการบรรเลงซาลเอส (18 มีนาคม 2553)

เอกลักษณ์ของซาลเอส เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ทำเสียงตัวโน้ตทำหน้าที่เลียนเสียงคนร้องมีหน้าที่เหมือนซีลีโอยตามลักษณะการเอื้อนของบทเพลงในชนเผ่าโอริงอัสนี ซลู่ซีลีโอยนั้นมีรูปเปิดปิดเสียงเพียง ตัวโน้ตเพียง 4 นิ้ว คือ นิ้วนางของมือขวาปิดรูด้านล่างสุด ส่วนรูที่ 2 รองจากรูสุดท้ายปิดด้วยนิ้วชี้ และส่วนรูที่ 3 ใช้นิ้วชี้ของมือซ้าย โดยมีรูที่ใช้เป่าด้วยจมูกอยู่ทางส่วนปลายโดยเจาะบริเวณข้อให้เป็นรูเป่า

ซีลีโอย	ปิดนิ้ว 4 นิ้ว	โน้ตเสียง B
ซีลีโอย	ปิดนิ้ว 3 นิ้ว	โน้ตเสียง C
ซีลีโอย	ปิดนิ้ว 2 นิ้ว	โน้ตเสียง D
ซีลีโอย	เมื่อเปิดหมดทุกรู	โน้ตเสียง F [#]
ซีลีโอย	เมื่อปิดหมดทุกรู	โน้ตเสียง E

3. เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี

เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีของชนเผ่าโอริงอัสรี มีอยู่เพียงชนิดเดียวคือกลองไม้ไผ่ที่ ชนเผ่าโอริงอัสรี เรียกว่า **แนบตรีม(จาดุ้ง)** จัดอยู่จำพวกเครื่องกระทบ ใช้ประกอบจังหวะ ประกอบด้วยไม้ไผ่ 2 กระบอกที่มีความยาวไม่เท่ากัน เพื่อให้เกิดความต่างของเสียงในขณะที่บรรเลง

3.1 แนบตรีม(จาดุ้ง) กระบอกยาว เป็นเครื่องดนตรี จัดอยู่ในกลุ่มเครื่องกระทบ (Drum) แบบที่ไม่สามารถสร้างเสียงตัวโน้ตได้ ใช้ประกอบจังหวะหลักๆ ของเพลง

วัสดุ ทำจากไม้ไผ่ตรง

ลักษณะ ทำจากไม้ไผ่ไว้ข้อ 1 ด้าน ใช้สำหรับกระทบกับพื้น ด้านที่ไม่ไว้ข้อมีไว้สำหรับให้เสียงกระทบได้ระบายนอก ซึ่งกระบอกไม้ไผ่ทั้ง 2 กระบอกนี้มีความยาวไม่เท่ากัน เพื่อให้เกิดความแตกต่างของเสียงขณะที่เคาะ ขณะที่บรรเลงให้เริ่มเคาะด้วยแนบตรีมกระบอกยาวก่อนเสมอ ซึ่งกระบอกยาวให้เสียงที่ทุ้มกว่าจัดเป็นจังหวะนำ

โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง

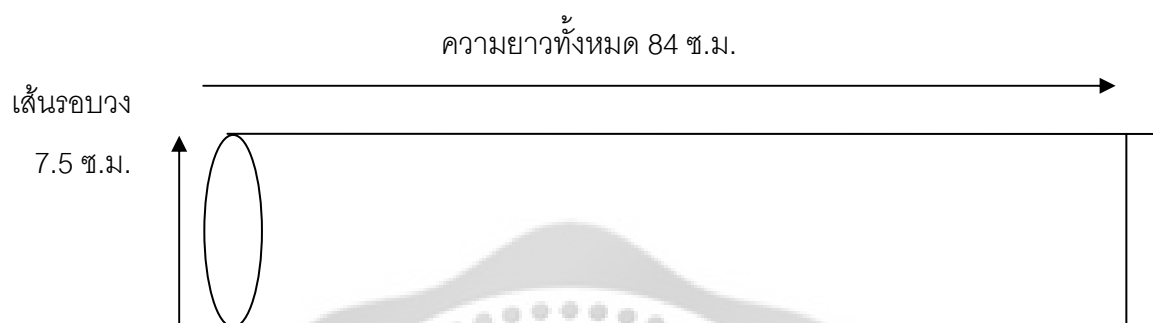
- 1) เพื่อความรื่นเริง ความเพลิดเพลิน เช่น งานปีใหม่ งานบวงสรวงเทพเจ้าภายในหมู่บ้าน

รูปแนบตรีม (จาดุ้ง) กระบอกยาวเครื่องตีของชนเผ่าโอริงอัสรี

ภาพประกอบ 32 แนบตรีม(จาดุ้ง) ตัวยาว (ของอาหิซิม บินหลง หมู่บ้านจุฬารณณ์ 10 วันที่ 7 ต.ค. 52)

ขนาด	ความยาวทั้งหมด	84	เซนติเมตร
	ความยาวของเส้นรอบวง	7.5	เซนติเมตร
ระดับเสียง	ของแนบตรีม(จาตุ้ง) กระจบอกยาว จัดอยู่ในเสียง G [#]		

ภาพประกอบ 33 ขนาดแนบตรีม(จาตุ้ง) กระจบอกยาว

3.2 แนบตรีม(จาตุ้ง) กระจบอกสั้น เป็นเครื่องดนตรีอยู่ในตระกูล Idiophone จัดอยู่ในกลุ่มเครื่องกระทบ (Drum) แบบที่ไม่สามารถสร้างเสียงตัวโน้ตได้ ใช้ประกอบจังหวะหลักๆ ของเพลง ให้เสียงที่สูงกว่าบรรเลงเป็นจังหวะตาม

วัสดุ ทำจากไม้ไผ่ตรง

ลักษณะ เป็นไม้ไผ่ใช้ข้อลักษณะเดียวกับแนบตรีมยาว แต่มีขนาดสั้นกว่า และให้เสียงที่สูงกว่า จัดเป็นเครื่องกระทบที่ใช้ประกอบจังหวะ ตามแนบตรีมกระจบอกยาวเสมอ

โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง

- 1) เพื่อความรื่นเริง ความเพลิดเพลิน หรือกิจกรรมต่างๆ ภายในหมู่บ้าน

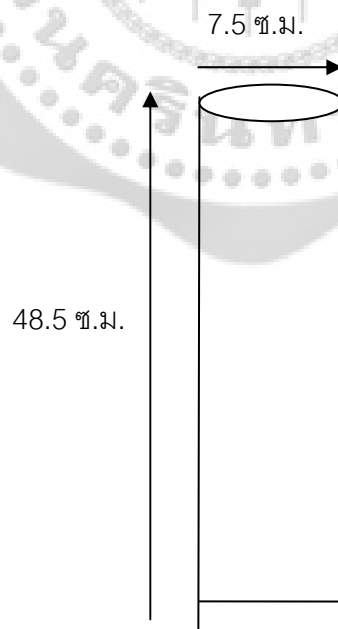
รูปแนบตรีม(จาดุ้ง) กระบอกสั้นเครื่องตีของชนเผ่าโอรังอัซรี

ภาพประกอบ 34 แนบตรีม(จาดุ้ง) ตัวสั้น (ของอาห์ซิม บินลอง หมู่บ้านจุฬารภรณ์ 10 วันที่ 7 ธ.ค. 52)

ระดับเสียง ของกลองแนบตรีม(จาดุ้ง) กระบอกสั้น จัดอยู่ในเสียง F#

ขนาด ความยาวทั้งหมด ประมาณ 48.5 เซนติเมตร
 ความยาวของเส้นรอบวง ประมาณ 7.5 เซนติเมตร

ภาพประกอบ 35 ขนาดแนบตรีม(จาดุ้ง) กระบอกสั้น

แนบตรีม(จาตุ้ง) แนบตรีม(จาตุ้ง) เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี ถือเป็นเครื่องประกอบจังหวะหลักของชนเผ่าโอริงอัสรี ส่วนมากผู้เล่นจะมีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป เป็นเครื่องดนตรีที่ให้ความบันเทิงในยามพักผ่อน หลังจากเหน็ดเหนื่อยจากการหาของป่า

วิธีการบรรเลงแนบตรีม(จาตุ้ง)

การบรรเลงแนบตรีม(จาตุ้ง) ผู้นั่งบรรเลงต้องนั่งบนเก้าอี้ แล้งวางแนบตรีม(จาตุ้ง) ไว้บนท่อนไม้เนื้อแข็ง โดยให้บริเวณที่ติดข้อๆ ไม้ไผ่ไว้ด้านล่างขณะบรรเลง ส่วนด้านบนเป็นไม้ไผ่ตัดเอาข้อไม้ไผ่ออกเพื่อให้เสียงออกทางกระบอกไม้ไผ่ขณะบรรเลง การจับ ให้มือขวาจับกระบอกไม้ไผ่ที่สั้นกว่า ส่วนมือซ้ายจับกระบอกไม้ไผ่ที่มีกระบอกยาวกว่า ในการบรรเลงนั้นต้องกระทบไม้ไผ่ที่มีขนาดสั้นก่อนแล้วเล่นกระทบไม้ไผ่กระบอกยาวตาม เปรียบ คือ แนบตรีม(จาตุ้ง) กระบอกสั้นเสียงสูง ส่วนแนบตรีม(จาตุ้ง) กระบอกยาวมีเสียงที่ทุ้มกว่า

ภาพประกอบ 36 ท่าทางการบรรเลงแนบตรีม (นางลีจ๊ะ และนางรูชีตา 1 ธันวาคม 2552)

แนบตรีม(จาตุ้ง) กระบอกสั้น	เสียง G [#]	มือซ้าย
แนบตรีม(จาตุ้ง) กระบอกยาว	เสียง F [#]	มือขวา

รูปแบบและจังหวะหน้าทับของแนบตรีม(จาตุ้ง) ยังไม่สามารถบอกได้ว่ามีวิธีการตีอย่างไรหรือมีรูปแบบหน้าทับอย่างไรในการบรรเลง โดยแบ่งจังหวะในการบรรเลงออกเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกจะบรรเลงด้วยจังหวะสม่ำเสมอโดยตีสลับมือไปเรื่อยๆ พอบรรเลงไปได้สักพักหนึ่งจึงเร่งจังหวะให้เร็วขึ้น ตามลักษณะของเนื้อร้องของเพลง

3. การประสมวงดนตรี

เครื่องดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี มีอยู่ด้วยกันหลายชนิดทั้งเครื่องดีด ดี และเครื่องเป่าล้วนแล้ว มีความสำคัญ และมีบทบาทต่อสังคมชนเผ่าโอริงอัสรี เครื่องดนตรีแต่ละชนิดนั้นมีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่เป็นเครื่องดนตรีที่คิดทำด้วยเอง จากวัสดุดิบตามธรรมชาติ หรือได้มาจากการลอกเลียนแบบเครื่องดนตรีจากคนในสังคมเมือง เครื่องดนตรีทุกชิ้นไม่สามารถซื้อขายได้ จึงเป็นเครื่องดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชนเผ่าโอริงอัสรี

เครื่องดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรีมีจุดมุ่งหมายเพื่อประกอบการแสดงฟ้อนรำ ประกอบด้วยเครื่องดนตรีหลายชนิดทั้งเครื่องดีด เครื่องดี และเครื่องเป่า ผสมรวมเป็นวงดนตรีที่เรียกว่า “อาซ่าไก้”

วงอาซ่าไก้ เป็นวงดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ ดังนี้

1) แนบตรึม (จาตุง)	2
2) กรีบ	2
3) ซีลีโอย	1

การผสมวงดนตรีของหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 นั้นประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ชนิดดังที่ได้กล่าวมาแบบแผนในการประสมวงดนตรีนั้นปรากฏว่ามีแบบแผน เครื่องดนตรีที่ยึดเป็นหลักสำคัญประจำวงคือ แนบตรึม (จาตุง) กรีบ และซีลีโอย แต่บางครั้งอาจไม่พบซีลีโอยรวมอยู่ด้วยนอกจากจะมีผู้ที่สามารถบรรเลงซีลีโอยนั้นมีน้อย ในวงดนตรีดังกล่าวสามารถที่จะเพิ่มเครื่องดนตรีได้อีกตามความเหมาะสม

4. นักดนตรี

นักดนตรีในที่นี้หมายถึงบุคคลในชุมชนที่มีความสามารถเล่นดนตรีได้ ซึ่งในภาษาอัสรี ไม่มีคำกลางใช้เรียกนักดนตรี นักดนตรีประจำหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 จะมีบทบาทด้านดนตรีก็ต่อเมื่อชุมชนมีกิจกรรมหรือการจัดประเพณีต่างๆ โดยมีนักดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องร่วมบรรเลงในกิจกรรมต่างๆ แต่ในยามปกติทุกคนก็มีบทบาทเป็นชาวบ้านที่มีวิถีชีวิตปกติ

ประวัตินักดนตรี หมู่บ้านจุฬารักษ์ 10

1. ชื่อนายกฤษ ยะเว

ภาพประกอบ 37 นายกฤษ ยะเว

ประวัตินายกฤษ ยะเว

ชื่อนายกฤษ ยะเว ไม่ทราบวันและเดือนเกิด พ.ศ. 2501 สถานที่เกิด ประเทศไทยอายุ 52 ปี นับถือผีประจำชนเผ่าโอรังอัสนี ประกอบอาชีพทำสวน บิดาชื่อนายเบน มารดาชื่อนางเยเลอ ความสามารถ ด้านดนตรี สามารถบรรเลงเจ็ยะโอย(ริงเกริน) และรำอาซา ผู้ถ่ายทอดวิชาให้จากบิดา นายเบน การศึกษาภาษาอัสนี ภาษาไทย และภาษาจีนกลาง ไม่มีบุตรธิดา ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 4 หมู่ 10 หมู่บ้านจุฬารักษ์ 10 ตำบลชัยเอเยร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ผลงานการแสดงดนตรี บรรเลงดนตรีในงานเทศกาลประจำหมู่บ้าน ล่าสุดงานวันตรุษจีนและงานสถาปนาหมู่บ้านครบรอบ 20 ปี ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553 บรรเลงเจ็ยะโอย(ริงเกริน) และรำอาซา

2. นายอาทิตย์ม บินลอง

ภาพประกอบ 38 นายอาทิตย์ม บินลอง

ประวัติ นายอาทิตย์ม บินลอง

ชื่อ นายอาทิตย์ม บินลอง ไม่ทราบวันและเดือนเกิด พ.ศ. 2506 สถานที่เกิด ประเทศไทยอายุ 47 ปี นับถือศาสนาผีประจำชนเผ่าโอรังอัสรี่ ประกอบอาชีพ ทำสวน บิดาชื่อ นายลุง มารดาชื่อ นางซี้ดี สามารถร่ำอาชา ผู้ถ่ายทอดวิชาให้ จากบิดานายลุง การศึกษา ภาษาอัสรี่ ภาษาไทย ภาษาจีนกลาง ที่อยู่ปัจจุบันเลขที่ 79 หมู่ 10 หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ผลงานการแสดงดนตรี บรรเลงดนตรีในงานเทศกาลประจำหมู่บ้าน ลำสูดงานวันตรุษจีนและงานสถาปนาหมู่บ้านครบรอบ 20 ปี ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553 ร่ำอาชา

3. ชื่อนายชูกัน ลีมาน

ภาพประกอบ 39 นายชูกัน ลีมาน

ประวัตินายชูกัน ลีมาน

ชื่อ นายชูกัน ลีมาน เกิดเมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2496 สถานที่เกิด ประเทศมาเลเซีย ปัจจุบันอายุ 57 ปี นับถือผีประจำชนเผ่าโอรังอัสนี ประกอบอาชีพ ทำสวน บิดาชื่อนายอิตำ บิน ฮีต่า มารดาชื่อนางอาบง บินตี ไออโรอิง ภรรยาชื่อนางหลิงฉ่ายอิง ไม่มีบุตรธิดาด้วยกันความสามารถสามารถรำอาซา และร้องเพลงได้ผู้ถ่ายทอดวิชาให้จากบิดานายอิตำ บิน ฮีต่า

นายชูกัน ลีมาน ได้รับการศึกษา ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาจีนกลาง และมาลาญ ที่อยู่ปัจจุบันย้ายไปอยู่ที่ค่ายทหาร ที่ 33300 ตำบลกรีก รัฐเประ ประเทศมาเลเซีย

ผลงานการแสดงดนตรี บรรเลงดนตรีในงานเทศกาลประจำหมู่บ้าน ล่าสดงวันตรุษจีนและงานสถาปนาหมู่บ้านครบรอบ 20 ปี ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553 รำอาซา

4. นายบุญาน อานะ อิตำ

ภาพประกอบ 40 นายบุญาน อานะ อิตำ

ประวัติ นายบุญาน อานะ อิตำ

ชื่อ นายบุญาน อานะ อิตำ เกิดเมื่อวันที่ 24 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2507 สถานที่เกิด ประเทศมาเลเซีย ปัจจุบันอายุ 46 ปี นับถือผีประจำชนเผ่าโอรังอัสนี ประกอบอาชีพ ทำสวน บิดาชื่อ นายอิตำ อารัง มารดาชื่อนางอาลีด บินตี บุษู มีบุตร ธิดารวมทั้งสิ้น 5 คน โดยมีรายชื่อดังนี้

1. ด.ญ.มูลีฮา บินตี บุญาน
2. ด.ญ.ฮอนนี บินตี บุญาน
3. ด.ญ. โนราซีเคน บินตี บุญาน
4. ด.ช. อาจากาวิน บิน บุญาน
5. ด.ญ.เฮนโกรอย บินตี บุญาน

ความสามารถพิเศษ ของนายบุญาน อานะ อิตำ คือ สามารถเล่นดนตรีขลุ่ยซีลีโอย ขลุ่ยซาเลส ร้องเพลง และสามารถรำอาซาได้ ผู้ที่ถ่ายทอดวิชาให้ คือ บิดานายอิตำ อารัง

นายบุญาน อานะ อิตำ ได้รับการศึกษาทั้งภาษาอัสนี ภาษาไทย ภาษาจีนกลาง และภาษามลายู ที่อยู่ปัจจุบันย้ายไปอยู่ที่ค่ายทหารที่ 33300 ตำบลกรีก รัฐเประ ประเทศมาเลเซีย

ผลงานการแสดงดนตรี บรรเลงดนตรีในงานเทศกาลประจำหมู่บ้าน ลำสุดงานวันที่ 6 เดือนมีนาคม 2553 สำหรับการสืบทอดดนตรีของชนเผ่าโอรังอัสนีนั้น ชาวโอรังอัสนีมิได้มีการอนุรักษ์หรือ สอนอย่างเป็นทางการอาศัยการจำต่อๆ กันมาจากบรรพบุรุษ

6. บทเพลง

บทเพลงของชาวโอรังอัสนี เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงภูมิปัญญา ด้วยวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติ บทเพลงต่างๆ จึงสะท้อนถึงเรื่องราวของธรรมชาติ ด้วยความที่มีนิสัยรักในธรรมชาติ บทเพลงที่ขับร้อง จึงเป็นบทเพลงที่สะท้อนถึงธรรมชาติที่สวยงาม และเป็นร้องบูชาเทพเจ้าที่ดลบันดาลให้ฝนปानीมีความ สมบูรณ์ เนื้อร้องเพลงของชนเผ่าโอรังอัสนีเป็นบทเพลงที่ร้องคลอกับแนบตรีม(จาตุ้ง) ซีลีโอย และ ซาเลส การขับร้องขึ้นกับไหวพริบปฏิภาณของผู้ร้องที่สามารถด้นกลอนสดเล่าเรื่องราวต่างๆ ด้วยภาษา ร้องที่ไม่มีวรรคแสดงว่าการจบของบทเพลง ท่วงทำนองของเพลงชนเผ่าโอรังอัสนีนั้นมีท่วงทำนองแบบ เดียวสามารถร้องด้นไปเรื่อยๆ ด้วยท่วงทำนองซ้ำๆ กัน

6.1 เพลงร้องประกอบการรวมวงดนตรีของชนเผ่าโอรังอัสนี

1. เพลงอาลีบจีไล้ะ

Tesek	Peliyan	aluej	seugot	Aluej	Leuoui
ตาเซะ	บาเลียน	อาเลือ	เซอ้งอน	อาเลือ	เลนโอย
Tuuei	senoi	ramei	Tesek	gemawi	Deliyan
ตูเน	เซนโอย	ลาเมน	ตาเซะ	เกือม้าเว	เดเลียน
Aluej	Seugok	lepis	Bumi	yukluej	Lulel
อาลีด	ซาง้งอน	ลาปีส	บูมี้	ยูล้อ	ลูแลว
Lepek	mek	Suli	besaugli	tunei	temeoi
ลาเปิน	เม๊ะ	ซูลี	เบรึนซางลี	โตเน	นะเตอแมนออย
Adatnyukluej	Terakoi	ramei	Senoi	masok	nachelahet
อาดัดฮุกลือ	ตราโกย	ลาเมน	เซนโอย	มาซุ	นอเจอลาเฮน
Semaugat	ramai				
สมางัด	ลาเมน				

2. เพลงชาลามาตหยุกหืดดีไล้ะ

Duwaleyek	yuk	ramai	cherawak	ek	meudo	atunei
คู วาลีเย้อะ	ยุก	ราเมย	เชอรวอก	แ๊ะ	เมนโด	แอบไตไน้
hukum	Aluej	Selamat	eknyuk	ramai	doh	
โฮกคุม	อาลี้ด	ชาลามาต	แ๊ะหยุก	ราเม้ย	โด๊ะ	
Bilok	Cherahed	peiyen	ayuk	leuai	Saugdaug	
บีโล	เชอราเฮน	บาเลียน	อาหยุก	เลียนโอย	ชานดั่ง	
Pelien	Aluej	yelyoyel				
เบเลียน	อาหยุก	แย้โยนเลียน				

เพลงอาลีปปีไลด์

ร้องโดย: ชูศักดิ์ สีมาน
หมู่บ้านจุฬารณีย์ 17 ก.พ. 53

ความหมายโดยรวมของเพลงอาลีปปีไลด์ เป็นเพลงที่กล่าวถึงการนำสิ่งดีๆ มาให้ โดย
ให้แนบตรึม(จาดุ้ง) ขึ้นก่อน 3 จังหวะ

- ร - ร	- ร - ร	- ร - ม	-- ร ด	--- ร	- ร - ม	- ร - ร	----
----	----	----	- ล - ล	- ด - ล	- ด --	- ด - ด	-- ร ม
-- ด ด	----	- ด - ด	--- ด	---- ด	----	----	----
--- ร	----	--- ม	ร ด - ร	--- ร	--- ร	-- ม ร	----
----	----	----	--- ร	- ร - ม	----	- ร - ร	- ร - ร
--- ม	-- ร ด	--- ร	--- ม	-- ร ร	----	----	----
----	- ล - ล	- ด - ล	- ด --	-- ร ม	-- ด ด	----	- ด - ด
---- ด	--- ด	----	----	----	----	--- ร	----
--- ม	ร ด - ร	--- ร	--- ร	- ม - ร	----	----	----
----	--- ร	- ร - ม	----	- ร - ร	- ร - ร	--- ม	-- ร ด
--- ร	--- ม	-- ร ร	----	----	----	----	- ล - ล
- ด - ล	- ด --	- ด - ด	-- ร ม	-- ด ด	----	- ด - ด	--- ด
---- ด	----	----	----	- ร - ร	----	- ร - ร	- ร - ร
--- ม	- ร - ด	--- ร	--- ม	- ร - ร	----	----	----
----	- ล - ล	- ด - ล	- ด --	- ด - ด	-- ร ม	-- ด ด	--- ด
---- ด	----	----	----	----	--- ร	----	--- ม
ร ด - ร	--- ร	--- ร	- ม - ร	----	----	----	----
--- ร	- ร - ม	----	- ร - ร	- ร - ร	--- ม	-- ร ด	--- ร
--- ม	-- ร ร	----	----	----	----	- ล - ล	- ด - ล
- ด --	- ด - ด	-- ร ม	-- ด ด	----	- ด - ด	--- ด	--- ด
----	----	----	----				

โน้ตเพลงอาลีปปีไลด์

ลักษณะที่พบในบทเพลง

1. ผู้ประพันธ์ นายชูศักดิ์ ลีมาน
2. บันไดเสียง ด ร ม ซ ล
3. ลักษณะเพลง มี 2 ท่อน ส่วนที่ 1 เป็นเพลงท่อนนำ
ส่วนที่ 2 ทำนองดนตรี

เพลงนี้อยู่ในบันไดเสียง ด ร ม ซ ล เป็นเพลงร้องต้นวนซ้ำไปมา ดนตรีจะบรรเลงคลอเสียงคนร้อง การลงจบของบทเพลงจะจบด้วยคำร้องของนักร้องไม่ใช่จบที่เสียงดนตรี

4. เอกลักษณ์ของบทเพลง คือ เสียงเน้นตรีม ที่เคาะให้จังหวะตลอดทั้งเพลง
-ซ-ฟ -ซ-ฟ -ซ-ฟ -ซ-ฟ ฯลฯ เอกลักษณ์ของเนื้อร้อง คือ --- ซ ---- --- ม รด - ร

5. การดำเนินทำนอง 1) ตามเทคนิคเฉพาะตัวของผู้บรรเลง
2) ตามทำนองเพลง

6. ทำนองขณะร้อง บรรเลงตามทำนองของผู้ร้อง โดยเน้นตรีมเคาะให้จังหวะตลอดทั้งเพลง ผู้ร้องสามารถร้องต้นได้อย่างอิสระ

7. ความแตกต่างของเสียงซี้ลีโอย การเป่าซี้ลีโอยในการคลอร้องนั้น เสียงซี้ลีโอยต้องบรรเลงได้เข้ากับเสียงคนร้องอย่างแนบสนิท ทั้งนี้ความทุ้มแหลมของเสียงซี้ลีโอยนั้น ขึ้นกับขนาดของซี้ลีโอย และความสั้นยาวของซี้ลีโอย

โน้ตเพลง ซาลาบักตีบา

ร้องโดย: ชูศักดิ์ สีมาน
หมู่บ้านจุฬารามณ์ 8 ก.ค. 52

สร้อย

--- ซุ	--- ซุ	--- ซุ	--- ซุ	--- ด	- ซุ - ซุ	--- ซุ	--- ซุ
--------	--------	--------	--------	-------	-----------	--------	--------

เนื้อเพลง

--- ม	----	^{ริ} ม ^{มิ} ด	--- ด	- ริ - ม	-- รีม	--- ริ	----
----	--- ม	- ม- ม	- ริ - ม	- ม- ม	- ริ --	----	--- ด
--- ด	----	- ริ - ม	- ริ - ด	--- ด	----	----	----
--- ซุ	--- ซุ	--- ซุ	--- ซุ	----	--- ด	--- ด	----
- ริ - ม	- ริ - ด	--- ด	----	----	----	----	- ม- ม
- ม- ริ	- ม- ม	- ม- ริ	----	--- ด	--- ด	----	- ริ - ม
- ริ - ด	--- ด	----	----	----	--- ด		

โน้ตเพลง ซาลาบักตีบา

ลักษณะที่พบในบทเพลง

1. ผู้ประพันธ์ นายชูศักดิ์ สีมาน
2. บันไดเสียง ด ร ม ซ ล
3. ลักษณะเพลง มี สามท่อน ส่วนที่ 1 เป็นสร้อยเพลง
ส่วนที่ 2 ทำนองดนตรี
ส่วนที่ 3 เนื้อร้อง

เพลงนี้อยู่ในบันไดเสียง ด ร ม ซ ล เป็นเพลงร้องต้นวนซ้ำไปมา ดนตรีจะบรรเลงคลอเสียงคนร้อง การลงจบของบทเพลงจะจบด้วยคำร้องของนักร้องไม่ใช่จบที่เสียงดนตรี

4. เอกลักษณะของบทเพลง คือ เสียงเน้นตรีม ที่เคาะให้จังหวะตลอดทั้งเพลง

-ซุ-ฟ -ซุ-ฟ -ซุ-ฟ -ซุ-ฟ ฯลฯ

5. การดำเนินทำนอง 1) ตามเทคนิคเฉพาะตัวของผู้บรรเลง
2) ตามทำนองเพลง

6. ทำนองร้อง บรรเลงตามทำนองของผู้ร้อง

เพลงลาภูอาซัง

ร้องโดย: ชูศักดิ์ สีมาน
หมู่บ้านจุฬารามณ์ 8 ก.ค. 52

ขึ้นเพลงด้วยแนบตรีม 9 จังหวะแล้วจึงรับร้อง

หฤทัย ฟ้าแสงสรรค์ บันทึก

- ช - ช อา ้ง Heagat	- ช - ม เอ โก้ ekoot	----	- ด - ม กา วัน Kawan	-- ร ม แมะ Mek	ร ด - ด มะ makche	----	----
----	- ม ม ม เอ ไฮ Ek hop	- ม - ร เฮม ไฮ hemhop	----	- ด - ด หมัด mat	ร ม ด ด เซอนาวิป senarip	----	----
----	- ช - ช เซ ลามัด selamat	- ช ช ม ตี บ้า Ti ta	----	- ด - ม กา วัน Ka wan	-- ร ม เอ ek	ร ด - ด ไฮ เอ้าะ He hak	----
----	----	- ม ม ม เอ ฮอด ehod	ม ม - ร เบอะกาไละ pekkalak	-- ด ด เมอ me	- ด ร ม มานู manu	ร ด - ด เอ๊ะ อานู Ek arau	----
----	----	- ช - ช กา วัน Ka wan	- ช - ม เกริ จ๊ะ kejak	----	- ด - ม มา เล้าะ malok	-- ร ม มาเล้าะ malok	ร ด - ด ออก เต้าะ tek
----	----	----	- ม - ม บา เลน beren	- ม - ร เจ้าะ cuk	----	- ด - ด เซน อ้อย sensoi	-- ร ม ยาเยว yayi
- ด - ด เบอ เดว bedil	----	----	----	- ช - ช เกอ เระ gerak	- ช - ม เอ เต้าะ Ek tok	----	- ด - ม เทง เอ Toug ek
-- ร ม เอ ek	ร ด - ด ตุง thong	----	----	----	- ม ม ม เกส เบิส kesbirs	ม ม - ร อั้ง เกส augit	----

- ด - ด เบอ เดว bedel	-- ร ม เกอ ge	ร ด - ด เระ rek	-----	-----	-----	- ช - ช เร โว Re vo	- ช - ม ลู ซึ Lu si
ร ด - ม เฮ โฮ He ho	-- ร ม ปาตี pati	ร ด - ด เบอ เรอ bere	-----	-----	-----	- ม - ม กู เย้าว kuyore	- ม - ร เกือ หลอด kelad
-----	- ด - ด เอ้ม เบง embeug	-- ร ม เกิดเระ gerak	- ด - ด อา มั่น Aman	-----	-----	-----	ม ม - ม เกิด เระ genrek
- ม - ร เอ ไดะ Ek deh	-----	- ด - ด เซอ นัง seugang	-- ร ม อง ong	ร ด - ด เป เละ perek	-----	-----	-----
- ช - ช ฮอท เบอ Hod be	- ช - ม เจอ วิป jerep	-----	- ด - ม นา เตอ Nat te	-- ร ม เต๊ะ ฮอท tak hod	ร ด - ด บาริยัด benyak	-----	-----
-----	-----	- ช - ช ซา เก sakai	- ช - ม เบอลาวัน berlarsah	-----	ร ด - ม เมอ ชู musuh	-- ร ม เซนอกอย seaoi	ร ด - ด อา ซา Asa
-----	-----	-----	- ม ม ม ซา มะ sumuak	- ม - ร บั้ง เซอ basgsa	-----	- ด - ด โมว moi	-- ร ม อังกะ oungket
ร ด - ด เบอ เดว Be dil	-----	-----	-----	- ช - ช เบอ วี Be ru	- ช - ม กู เยาว kuyau	-----	- ด - ม เกอ เละ gerak
-- ร ม เอ้ ek	- ด - ด เอ ดู EK Au	-----	-----	-----	- ม - ม เซอ นัง Sa ne	- ม - ร อังกะ หลอย Au loi	-----
- ด - ด ออย	-- ร ม หลอย	- ด - ด มา ซอย	-----	-----	-----	-----	

- ด - ด	-- ร ม	- ด - ด	----	----	----	----	
อ อ	ล อ ย	มา ซ อ ย					
au	loi	ma soi					

โน้ตเพลงลาภูอาซัง

ลักษณะที่พบในบทเพลง

1. ประพันธ์ และบรรเลงโดย ชูศักดิ์ สีมาน จากรัฐประประเทศมาเลเซีย
2. บันไดเสียง แบบเพนทาโทนิค สเกล (pentatonic Scale) ด ร ม ซ ล
3. ลักษณะเพลง
 - ส่วนที่ 1 ท่อนนำ
 - ส่วนที่ 2 เนื้อร้อง ลักษณะร้องดันไปเรื่อยๆ ไม่มีท่อนจบเพลง
4. เอกลักษณะของการบรรเลง คือ ใช้แนบตรึมในการขึ้นเพลงก่อน

- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2
- ซ - ซ	- ซ - ม	----	- ด - ม	-- ร ม	ร ด - ด	----	----

เอกลักษณะของการบรรเลง

5. การดำเนินทำนอง
 - 1) เป็นเพลงท่อนเดียว
 - 2) ดำเนินทำนองวนซ้ำเรื่อยๆ

6. ทำนองขณะร้อง ซิลิโอบรรเลงคลอตามผู้ร้อง

- ซ - ซ	- ซ - ม	----	- ด - ม	-- ร ม	ร ด - ด	----	----
- อ้า - ั้ง	- เอ - ใ้	----	- กา - วน	--- เม๊ะ	--- มะ	----	----

ทำนองขณะร้อง

บทที่ 5

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

วัฒนธรรม หมายถึง ระเบียบแบบแผนที่ยึดถือปฏิบัติต่อกันมารุ่นต่อรุ่นของกลุ่มคนในสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็นชีวิตวัฒนธรรม และศิลปวัฒนธรรม

1. กระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอด

กระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอดดนตรี ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ มีทั้งด้านชีวิตวัฒนธรรมและศิลปวัฒนธรรมดำเนินควบคู่กันไป การเรียนและการถ่ายทอดดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่ เป็นแบบมุขปาฐะ คือ บอกต่อกันมา โดยอาศัยความใกล้ชิด ความคุ้นเคย เป็นหลักในการถ่ายทอดจนถึงปัจจุบัน

การเรียนรู้ดนตรี ถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมสาขาย่อยสาขาหนึ่งของวัฒนธรรมดนตรี มีทั้งเนื้อหาและองค์ความรู้ เช่น การสร้างเครื่องดนตรีและการถ่ายทอดดนตรี เป็นต้น

1.1 การสร้างเครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่นั้นสามารถสร้างขึ้นเองได้ และเป็นเครื่องดนตรีที่บอกถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ คือ ชลุ่ยซีลีโอย

ซีลีโอยเป็นเครื่องดนตรีที่สร้างขึ้นได้ง่าย พกพาสะดวก และวัสดุที่ทำนั้นสามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ทำชลุ่ยซีลีโอยได้นั้นมีเพียงไม่กี่คน ส่วนใหญ่แล้วจะมีผู้เล่นมากกว่าผู้ทำ แต่ชนเผ่าอัสรี่ก็ได้ทำชลุ่ยเพื่อการค้าขายชลุ่ยที่ทำขึ้นส่วนใหญ่ใช้เล่นเพื่อความผ่อนคลายยามว่าง

หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 นั้นผู้ที่ทำซีลีโอยได้ คือ นายบุญ ยะเว ไม่ทราบวันเดือนปีเกิด แต่ไม่สามารถเล่นซีลีโอยได้ คนที่สองที่สามารถทำซีลีโอยได้ คือ นายบุญยาน อาณะ อิดำ อายุ 46 ปีปัจจุบันอยู่ที่รัฐเประประเทศมาเลเซียแล้ว สามารถเป่าซีลีโอยได้ และทำซีลีโอยและซาลอสได้

1) การเตรียมอุปกรณ์และหาไม้

ขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์ คือ หาไม้ไผ่แก่มาฝั่งลมจนไม้ไผ่นั้นแห้งสนิทเป็นสีเหลืองทั้งลำใช้เวลาฝั่งลมประมาณ 7 วัน จากนั้นจึงเตรียมเครื่องมือต่างๆ คือ มีดปลายแหลมที่ใช้สำหรับคว้านรูซีลีโอย และเหล็กแหลมเผาไฟใช้สำหรับเจาะรูซีลีโอย ซึ่งการหาไม้มาทำซีลีโอยนั้น นายบุญ ยะเว กล่าวว่า ทำมาจากไม้ไผ่ชนิดพิเศษที่ขึ้นตามภูเขาสูงจะมีขนาดลำเล็ก ช้อยาว น้ำหนักเบา เหมาะแก่การทำซีลีโอย ซึ่งปัจจุบันนี้ไม้ไผ่ดังกล่าวนี้หาได้ยากมาก เพราะคนส่วนใหญ่หันมาทำสวนยางพารา ไม่ได้มีการปลูกต้นไผ่ชนิดนี้ไว้ใช้งาน อีกทั้งไม้ไผ่ชนิดนี้มีความเปาะบางจึงไม่เหมาะแก่การใช้งาน

2) วิธีการทำซีลีโอย

ก. การตัดไม้ไผ่

หลังจากที่ตัดเตรียมไม้ไผ่มาฝั่งลมให้แห้งเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำไม้ไผ่มาตัดวิธีการ คือ การตัดไม้ไผ่ไว้ข้อทั้งสองด้าน ซึ่งความยาวของขลุ่ยแต่ละเลาจะมีความยาวไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความยาวของข้อไม้ไผ่แต่ละลำ จากนั้นใช้มีดถากผิวไม้ไผ่ออกบางๆ 1 ชั้น เพื่อทำสัญลักษณ์ในการจะรู

ภาพประกอบ 41 ขั้นตอนที่ 1 การตัดไม้ไผ่เพื่อทำซีลีโอย

ภาพประกอบ 42 ขั้นตอนที่ 2 การบากไม้ไผ่เพื่อทำซีลีโอย

ข. ขั้นตอนการเจาะรูซีลีโอ

เมื่อบากไม้ไผ่เสร็จ จากนั้นจึงใช้มีดปลายแหลมเจาะรูไว้ โดยให้รูที่ 1 อยู่ห่างจากข้อ 1.5 ซม. รูที่ 2 ห่างจากรูที่ 1 วัดได้ 3.5 ซม. และรูที่ 3 อยู่ห่างจากรูที่ 2 วัดได้ 4.5 ซม. จากนั้นก็ทดลองเป่าเพื่อตรวจคุณภาพของเสียงก่อนการนำไปเจาะรูด้วยเหล็กแหลมเผาไฟ

ค. ขั้นตอนการเจาะรูด้วยเหล็กแหลม

เมื่อ ได้รูที่เจาะด้วยมีดปลายแหลมแล้วระหว่างที่เจาะด้วยมีดปลายแหลมให้เตรียมเหล็กแหลมเผาไฟไว้เพื่อเจาะรูให้สวยงาม อีกทั้งความร้อนของเหล็กแหลมยังช่วยในการเผาเสี้ยนและขุยไม้ไผ่ที่เกิดจากการเจาะด้วยมีดปลายแหลม เมื่อเหล็กแหลมร้อนจึงนำมาจี้ตรงรูขลุ่ยที่เจาะมีดปลายแหลมเอาไว้เมื่อทำเสร็จให้นำมาลองเสียงเพื่อเช็คคุณภาพของเสียงโดยการเป่าทดสอบเสียง

3) การถ่ายทอดดนตรี

วัฒนธรรมดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษมาเป็นระยะเวลาช้านาน วัฒนธรรมประเพณีทั้งหมดทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี และนำไปสู่การดำรงอยู่ของชนเผ่า ในบทเพลงยังแฝงไปด้วยหลักคำสอน คำบอกเล่าเรื่องราวของบรรพบุรุษ ที่เล่าต่อกันมาปากต่อปาก เพื่อเป็นการปลูกฝังประเพณีและความเชื่อของชนเผ่า ความเชื่อจึงเป็นตัวกลั่นกรองมาเป็นประเพณีปฏิบัติ

ประเพณีที่สืบต่อกันมาเป็นอัตลักษณ์ของชนเผ่าโอริงอัสรี ซึ่งสามารถแบ่งประเภทได้ตามต่อไปนี้ หนึ่งความเชื่อเรื่องภูตผี วิญญาณเจ้าป่าเจ้าเขาที่ปกป้องคุ้มครองโลก เป็นต้นกำเนิดของประเพณีต่างๆ สองประเพณีที่เกิดจากกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น การแต่งงาน การคลอดลูก ซึ่งประเพณีดังกล่าวเป็นตัวสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชนเผ่าโอริงอัสรี

ดนตรี และบทเพลงต่างๆ เป็นสิ่งที่เติมเต็มให้กับชีวิต เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตชนเผ่าโอริงอัสรี ซึ่งได้สืบต่อกันมาด้วยวิธีการบอกเล่าปากต่อปาก (มุขปาฐะ) ถ่ายทอดต่อคนในสังคมเดียวกันในโอกาสต่างๆ ที่เหมาะสม จึงทำให้ดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรียังคงสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

การถ่ายทอดดนตรีในที่นี้ หมายถึง การถ่ายทอดบทเพลงร้อง และการถ่ายทอดด้านการบรรเลงดนตรี เช่น แนับตรีม ซีลีโอ ย ซาเลส เล็ยะโอ ย และกรึบ

การคงอยู่ของดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรีนั้น มีความอ่อนแอทางด้านการถ่ายทอดดนตรี จนไม่เหลือลักษณะการถ่ายดนตรีที่เป็นลักษณะแบบแผน มีเพียงผู้ที่สนใจก็ไปหาเรียนเองกับผู้รู้ คงเหลือแต่เฉพาะบางกลุ่มของชนเผ่าโอริงอัสรีที่ยังคงยึดถือปฏิบัติเอาไว้

ชาวชนเผ่าโอริงอัสรี่ อาศัยการถ่ายทอดดนตรี การร้อง และการรำอาชา จากผู้ที่มีความรู้ จากคำบอกเล่าของนาย อาหิซิม บิงลอง กล่าวว่เมื่อก่อนในชนโอริงอัสรี่นี้ไม่ได้มีเครื่องดนตรี ต่อมาได้มีชนเผ่าโอริงอัสรี่ 2 คนเดินทางไปล่าสัตว์ในป่า จนได้พบกับพระฤาษี ในป่า แล้วพระฤาษีจึงสอนให้ชนเผ่าโอริงอัสรี่ 2 คนนั้น เป่าซีลีโอย จากนั้นจึงมีการยึดถือปฏิบัติในการเป่าซีลีโอย เพลงแรกที่เป่าซีลีโอย ชื่อว่าเพลง พอล่ากอ (บรายัน) แปลว่าเพลงเมื่อดักหวานป่า ผู้บันทึกโน้ตเพลงนี้มีชื่อว่า แบลก การฝึกซ้อมเครื่องดนตรีต่างๆ อาศัยเวลาที่ว่างจากการล่าสัตว์ มาฝึกซ้อมกับผู้ที่สนใจ หรือจะทำการฝึกซ้อมก่อนมีการแสดง 1 วัน หรือการเช่นไหว้เทพเจ้าของชนเผ่าโอริงอัสรี่

ในกรณีที่ขาดนักดนตรีและคนทำพิธีจะต้องไปตามผู้ทำพิธีที่อยู่ห่างจากหมู่บ้านเดิมเป็นระยะทางหลายกิโลเมตร อาจต้องให้เวลาในการเดินทางไม่ต่ำกว่า 2 - 3 วัน หรืออาจต้องเดินทางข้ามประเทศเพื่อนไปหาผู้ทำพิธีถึงรัฐเประ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีหัวหน้าคณะ คือ นายซุกัน ลีมาน และนายบุญาน อานะ อิต่า

2. ดนตรีในประเพณี และพิธีเกี่ยวกับชีวิต

2.1 การเกิด

ประเพณีการเกิดของชนเผ่าโอริงอัสรี่ไม่พบการใช้ดนตรีในพิธีการเกิด เมื่อแม่ให้กำเนิดลูกน้อยของชนเผ่าโอริงอัสรี่ถือว่ามีความสำคัญมาก โดยมีความเชื่อถือว่าผู้หญิงที่คลอดลูกมาใหม่นั้น แม่ลูกอ่อนต้องห้ามกินน้ำมันทุกชนิดเป็นเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากหนึ่งสัปดาห์ผ่านไปผู้เป็นพ่อจะต้องซื้อไก่ มาต้มให้ภรรยากินเพื่อบำรุงร่างกาย แต่สมัยก่อนผู้เป็นพ่อต้องออกไปล่าสัตว์ป่ามาเอง ส่วนดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการเกิดนั้น ในปัจจุบันนี้ได้ขาดสืบทอดเอาไว้ ทำให้เพลงกล่อมเด็กได้ขาดช่วงไปจนถึงปัจจุบัน

เมื่อสมัยก่อนในสังคมชาวเงาะนั้น เชื่อว่าแม่มีความสำคัญมาก เรื่องแรก คือ ทำอย่างไรอย่าให้แม่เจ็บปวดหรือทุทรมานมากขณะคลอด โຕะบิตันทำหน้าที่หมอดำแย นำยาชนิดหนึ่งมาทาที่หน้าท้องพร้อมนวดท้องเพื่อให้คลอดง่าย ถ้าแม่มีอาการเจ็บปวดทุทรมานทำท่าคลอดยาก โຕะบิตันจะเป่าเวทมนต์คาถานี้เองที่ทำให้ผู้เป็นแม่ไม่รู้สึเจ็บปวดและคลอดบุตรง่าย บทคาถาที่โຕะบิตันหรือหมอดำแยใช้สวดก่อนเด็กจะคลอด มีใจความว่า “**ตุงตุงฮู้ ลิตลิตบิโฮ ตามาซาโกนิฮิสุด มาตีซีฮู**” นี้คือความเชื่ออย่างหนึ่งของชาวเงาะ

เมื่อคลอดลูกออกมาอย่างปลอดภัยแล้ว แม่ต้องอยู่ไฟประมาณ 7-10 วัน เพื่อให้หมดลูกเข้าคู่กลับสู่สภาพปกติ โຕะบิตันแนะนำให้อาบน้ำไฟห่อใบไม้ทับไว้บริเวณหน้าท้องผู้เป็นแม่เด็ก ถ้าอยู่ไฟไม่ได้ก็ให้กินยาสมุนไพรชนิดหนึ่ง ระหว่างนี้โຕะบิตันใช้หัวโพรขนาดเท่าปลายนิ้วก้อยผูกไว้ที่หูของแม่ เชื่อว่าเป็นการป้องกันไม่ให้ผีมารังควาน และทำให้แม่ไม่แข็งแรง ก่อนตัดสายสะดือเด็ก โຕะบิตันจะใช้ใยสับปะรดหรือด้ายผูกสายสะดือเด็ก ต่อจากนั้นจะนำเด็กอาบน้ำอุ่นผสมใบเตย แล้วจึงให้อาบน้ำเย็นแล้วห่อด้วยผ้าแล้ววางบนแคร่ภายในทับ ชาวเงาะนิยมเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

2.2 ประเพณีการแต่งงาน

ประเพณีการแต่งงาน เมื่อชาย หญิงชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนี มีอายุได้ 16-17 ปีถือว่าเป็นหนุ่มสาวเต็มตัว พร้อมทั้งมีคู่ครองได้แล้ว การแสดงออกถึงความเป็นหนุ่ม เป็นสาวของชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนี เริ่มชัดเจนขึ้น ชายหนุ่มชนเผ่าโอรังอัสนีจะแสดงความผู้นำ โดยการเข้าป่าล่าสัตว์อย่างขี้อาย เขาจริงเขาจัง ทำงานกระบะกระแฉง แต่งตัวโก้ขึ้น กลับจากล่าสัตว์จะนำดอกไม้สีแดงสีสวยๆ หรือตัดเขี้ยวสัตว์ติดไม้ติดมือมาฝากสาวคนรักของตน สำหรับเป็นเครื่องประดับของคู่รัก เพื่อฝ่ายหญิงเกิดความเชื่อมั่น ว่าฝ่ายชายพร้อมที่จะเป็นผู้นำ ส่วนฝ่ายหญิงจะแต่งตัวสวยขึ้น เช่น ใช้หัวไม้ไผ่ประดับเรือนผม ทาปากทาแก้มสีแดงสด โดยใช้สีของดอกไม้ป่า หรือใช้ดอกไม้ประดับเรือนผม เป็นการช่วยยวนเพศตรงข้าม

ประเพณีของชนเผ่าโอรังอัสนียึดถือความบริสุทธิ์ของหญิงอย่างเคร่งครัด จะไม่ยอมให้ชายถูกเนื้อต้องตัวก่อนแต่งงานโดยเด็ดขาด ถ้าบังเอิญฝ่ายชายได้ต้องตัวฝ่ายหญิงเมื่อใด ถือว่าชายคนนั้นมีศักดิ์เป็นสามีของตนเองแล้ว

เมื่อชายหญิงตกลงปลงใจกันแล้วจึงมีการสู่ขอ บอกกล่าวกันให้รู้ฝ่ายชายต้องหาผ้ามาสองผืนเพื่อมอบให้แก่พ่อแม่ฝ่ายหญิง เมื่อพ่อแม่ของฝ่ายหญิงรับผ้าแล้วถือเป็นการตกลง นอกจากนี้ฝ่ายชายต้องจัดเตรียมทับ หรือเรือนหอไว้ก่อนแต่งงาน ภายในทับต้องทำแค่อุ้สำหรับตนเองและของภรรยา และต้องแสดงความสามารถในการล่าสัตว์มาเป็นอาหารในงานเลี้ยงในงานแต่งงาน

พิธีแต่งงานเริ่มต้น เมื่อบรรดาญาติพี่น้อง พรรคพวกมาประชุมพร้อมกันคู่บ่าวสาวจะนั่งตรงกลางลานกว้าง ปกติตั้งอยู่หน้าทับของตัวเอง แยกหรือหนึ่งเป็นวงกลมรายรอบ แล้วหมอบประจำหมู่บ้านจะเริ่มประคบพิธีอันเชิญเทวดาเจ้าป่าเจ้าเขามาเป็นพยาน พร้อมอวยพรให้ทั้งคู่มีความสุข เป็นอันเสร็จพิธี จากนั้นจะเป็นการกินเลี้ยง โดยใช้เนื้อสัตว์ที่เจ้าบ่าวล่ามา มีการดื่มเหล้า ร้องรำทำเพลงเสร็จแล้วก็แยกย้ายกันเข้าทับ คู่บ่าวสาวจะตรงไปเรือนหอที่สร้างไว้ ถือเป็นการแยกครอบครัวใหม่โดยเด็ดขาด

ประเพณีของชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนี ห้ามสามีภรรยามีเพศสัมพันธ์ภายในทับ เพราะเชื่อว่าผีบ้านผีเรือนจะลงโทษ ชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนีจะไม่แต่งงานหมู่หรือญาติ ใครฝ่าฝืนถือว่าทำผิดประเพณีอย่างร้ายแรง ปัจจุบันจำนวนชาวเงาะเผ่าโอรังอัสนีลดน้อยลง หากภายในหมู่บ้านไม่มีสาว หนุ่มชนเผ่าโอรังอัสนีต้องเดินทางข้ามเขาไปหาสาวต่างถิ่น ต่างหมู่เหล่า

คู่ผัวเมียที่แต่งงานแล้ว คงมีความผูกพันกับพ่อแม่ทั้งสองฝ่าย แต่มีประเพณีอีกอย่างหนึ่ง คือให้ลูกสะใภ้ พุดคุยกับพ่อสามีไม่ได้เด็ดขาด จะหาอาหารมาให้กินก็ไม่ได้ หากจะร่วมวงสนทนาก็ต้องมีคนอื่นมานั่งคั่นกลาง ห้ามนั่งใกล้กัน ต้องหันหลังให้กันตลอดเวลา หรือนั่งก้มหน้าเงิบนิ่ง หากต้องพุดคุยกันต้องผ่านคนกลางเป็นผู้สื่อ สังคมชาวเงาะถือแบบผัวเดียวเมียเดียวอย่างเคร่งครัดจะมีคนใหม่ได้ก็ต่อเมื่อคนเดิมตายไปแล้ว คู่สามีภรรยาต่างช่วยกันทำมาหากินไม่ค่อยมีเวลาทะเลาะเบาะแว้งกัน

2.3 ประเพณีการตาย

การตายสำหรับชนเผ่าโอรังอัสนีถือว่าการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ เนื่องจากชนเผ่าโอรังอัสนีมีจำนวนน้อยลง และด้วยความใกล้ชิดที่ไปไหนมาไหนด้วยกันเป็นกลุ่ม หากมีใครตายเท่ากับสูญเสียญาติไปคนหนึ่ง ในสมัยก่อนถ้าหากชาวเงาะเผ่าอัสนีเสียชีวิตภายในทับ ศพนอนบนแคร่ไค จะใช้แคร่นั้นเป็นที่ตั้งศพ จะไม่เคลื่อนย้ายศพไปแคร่อื่น เพราะต้องนำแคร่นั้นไปฝังพร้อมศพด้วย ชนเผ่าโอรังอัสนีกลัวว่าผีจะกลับมาอนที่แคร่เดิมจึงต้องฝังแคร่เสียด้วย ชนเผ่าโอรังอัสนีไม่นิยมตั้งศพไว้นานข้ามคืน จะฝังศพในวันที่ศพนั้นตาย เช่น เสียชีวิตตอนเช้า ฝังศพตอนบ่าย ถ้าศพตายตอนเย็น หรือ กลางคืนจะจัดการฝังในวันรุ่งขึ้น ชนเผ่าโอรังอัสนีไม่มีพิธีอาบน้ำศพ เพราะเชื่อกันว่าจะทำให้ศพเย็น ชนเผ่าโอรังอัสนีจะรีบห่อศพทันที โดยให้นอนตะแคง ให้หัวหันไปทางทิศที่นอนเดิม จากนั้นทำการพับศพไว้แค่เข้าให้สั้นเท่าอยู่ที่ตะโพก ศพจึงนอนคุดคู้ไม่ได้นอนยืดตรงตามปกติ เมื่อพับศพเสร็จแล้วให้ใช้เสื้อผ้าของผู้ตายทั้งหมดห่อศพอย่างมิดชิด ชนเผ่าอัสนีเชื่อว่าผู้ตายจะได้ใส่เสื้อผ้าเหล่านี้อีก นอกจากนั้นจะรวมทรัพย์สินของผู้ตายที่เคยใช้สอยขณะที่มีชีวิตอยู่ เช่น กล้องยาสูบ เข็มขัด หมวกและอื่นๆ นำมาไหนหนาศพเพื่อนำไปฝังพร้อมกัน เชื่อว่าผู้ตายจะได้นำไปใช้

จากนั้นมีการจุดตะเกียง คบ หรือได้ ไม้ที่ศีรษะผู้ตาย เชื่อว่าแสงสว่างจะช่วยนำทางพร้อมทั้งจัดเครื่องเช่นศพ ได้แก่ ข้าว เผือก มัน เนื้อสัตว์ และอื่นๆ นำมาใส่บนภาชนะตั้งไว้บริเวณหน้าศพ เชื่อว่าผู้ตายจะได้กินเมื่อหิว ต่อจากนั้นเป็นหน้าที่หมอผี จัดการทำพิธีเสกคาถาชี้ทางให้ผู้ตายไปสู่ที่สุสุขสบาย เรียกว่า **พิธีขังยอล** โดยนำไม้ไผ่สองอันยาวประมาณ 9 นิ้ว เหลาปลายด้านหนึ่งให้แหลมเหมือนเคียวหมู เสกหมากพ่นลงบนไม้ไผ่ทั้งสองอัน ใช้ถ่านไฟขีดตามขวางของไม้ไผ่อันละ 4 ขีด แล้วนำไม้ไผ่ไปวางบนศีรษะของศพตามแนวลำตัวให้ปลายแหลมชิดกับหน้าผากของศพพอดีไม้ไผ่สองอันนี้เรียกว่า **ยะฮู** พิธีศักดิ์สิทธิ์นี้เรียกว่า **ขังยอล** แปลว่าการชี้ทางสุสุขสบายให้ผี ก่อนนำศพไปฝัง เจ้าของศพ หรือ ญาติพี่น้องต้องเคียวหัวไพรพ่นบนศพ 3 ครั้ง บริเวณเท้า ท้อง และหน้าอก แห่งละครั้งแล้วยกศพวางบนแคร่หาม มีหมอผีช่วยหามและนำทาง เจ้าของศพต้องยกทางปลายเท้าเสมอ ยกทางศีรษะไม้ไผ่ เวลาหามให้เอาด้านศีรษะไปก่อน ผู้หามจะเป็นใครก็ได้ ช่วยกันหามผลัดละ 2 คน จนกว่าจะถึงหลุมศพ ที่น่าสังเกตคือ ชาวเงาะเผ่าอัสนีจะไม่ใช้โลงบรรจุศพ แต่ใช้จากวัสดุธรรมชาติ เช่น ใบไม้ ไม้ไผ่ ทำแคร่หาม กับลงแรงขุดหลุมศพนั้น ศพต้องฝังในที่เนินไม้ไผ่ที่ลุ่มน้ำขัง ตั้งอยู่ไม่ไกลจากทับไม้มากนัก ต้องเตรียมขุดหลุมไว้ก่อน หลุมกว้างประมาณ 2 ศอก ลึกประมาณ 3 ศอก และยาวประมาณ 3 ศอก ที่ก้นหลุมเป็นหลืบลึกเข้าไปจากแนวหลุมประมาณ 1 ศอก หลุมศพต้องวางขวางไปตามทิศตะวันออกกับทิศตะวันตกเท่านั้น และผู้ขุดหลุมต้องเป็นญาติพี่น้องผู้ตาย ผู้อื่นห้ามขุด เมื่อขุดหลุมเรียบร้อยแล้วให้ใช้ไม้ไผ่รองพื้นด้านล่าง 2 ชั้นแล้วเจ้าของศพจะเคียวหัวไพรที่ปลุกเสกแล้วพ่นลงไปในหลุม เพื่อป้องกันไม่ให้ผีคนตายขึ้นมาหลอกหลอนได้

ต่อมาคือขั้นตอนยกศพให้เป็นหน้าที่ของญาติผู้ตายเท่านั้น ช่วยยึดศพลงไปในหลุมเอาสมบัติทั้งหมดของผู้ตายใส่ลงไปในหลุมด้วย จากนั้นให้หันศีรษะไปทางทิศตะวันตก หันหน้าไปทางทิศใต้ศพจึงนอนในลักษณะตะแคงอศู เมื่อวางศพเรียบร้อยแล้ว ให้นำไม้ไผ่ผ่าซีกมาวางบนศพอีกครั้ง โดยให้ปลายฝังลงดินด้านหนึ่ง ไม้ที่ใช้นั้นตัดจากบริเวณที่ใกล้หลุมศพ เมื่อยกศพลงหลุมเรียบร้อยแล้ว จึงตัดแคร่ให้มีความยาวพอดีกับปากหลุม วางพาดกันไว้ชั้นหนึ่ง แล้วใช้ไม้ปูในแนวขวางกับแคร่ปูให้ทั่วทั้งหลุม จึงใช้ดินกลบและย่ำให้ดินแน่นเป็นที่เรียบร้อย เมื่อฝังศพเสร็จหมอผีจะนำดวงวิญญาณของผู้ตายไปฝากไว้ที่ต้นไม้ใหญ่ ถือเป็นที่อยู่อาศัยที่ถาวรต่อไป พวกเขาจะเผ่าโอริงอัสรี่จึงกลัวต้นไม้ใหญ่ เพราะเชื่อว่ามีผีสิงอยู่ทุกต้น จากนั้นญาติพี่น้องจึงกันสร้างเพิงหมาแหงนครอบหลุมศพ เป็นสัญลักษณ์แทนบ้านสำหรับให้ศพอาศัย จะได้ไม่เดือดร้อนเรื่องที่อยู่ ชาวอัสรี่เชื่อว่าคนตายก็ต้องการที่อยู่เหมือนคน หลังจากกลบหลุม สร้างที่อยู่ให้ศพเรียบร้อยแล้ว บรรดาญาติพี่น้องเพื่อนฝูงจะเดินทางกลับบ้าน ตกเย็นจะจัดพิธีสวดที่ทับของคนตาย เป็นหน้าที่ของหมอผี เครื่องใช้ในการสวดศพมี เหล้า กล้วยเทียน ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว เมื่อสวดเสร็จให้นำข้าวเจ้าข้าวเหนียวมาหุงกินเลี้ยงกันในหมู่ญาติ และเพื่อนฝูง ถือว่าเสร็จพิธีสมบูรณ์ตามความเชื่อของชนเผ่าอัสรี่ เมื่อมีคนตายต้องทำการย้ายที่อยู่ทันที เพราะชนเผ่าอัสรี่เชื่อว่าผีจะกลับมาทำร้ายพวกเขาได้

เมื่อมีการตายภายในทับหรือบ้านชนเผ่าอัสรี่จะไม่แสดงอาการเศร้าโศกเสียใจ แต่จะมีการเต้นส่งอย่างน้อย 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 1 สัปดาห์ เพราะเชื่อว่าผู้ตายจะได้เกิดโดยไม่ต้องเป็นกังวล

3. ดนตรีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ

ชนเผ่าโอริงอัสรี่มีความเชื่อในสิ่งที่เหนือธรรมชาติ เกรงกลัวต่อสิ่งที่เกิดขึ้นตามปรากฏการณ์ธรรมชาติ เชื่อไสยศาสตร์เวทมนตร์คาถา พร้อมกำหนดข้อห้ามไว้มากมาย เพื่อให้ทุกคนยึดถือปฏิบัติให้ตรงกัน ชนเผ่าโอริงอัสรี่เชื่อทุกคนเกิดมาจะมีเทพเจ้าประจำตัวของตนเอง เทพเจ้านั้นเรียกว่า **อาลิต** พิธีกรรมหลักในรอบปีของชนเผ่าโอริงอัสรี่มีดังนี้

วันที่ 30 มิถุนายน มีพิธีไหว้ของป่า ชนเผ่าโอริงอัสรี่ เรียกว่า **อาลิต เตอเมนออย (Aluej Temellot)** พิธีนี้ชนเผ่าโอริงอัสรี่จะช่วยกันของป่าจำพวกพืชผักผลไม้และสัตว์ป่า ที่มีอยู่ทั่วไปไม่ได้หาซื้อมาทำพิธีเช่นไหว้ สิ่งที่ใช้ในการเซ่นไหว้ คือ ไหว้เฉพาะดอกไม้ ไม่มีรูปเทียน แต่จะใช้ยางไม้แทน ยางไม้นี้ เรียกว่า **เซนอส ซาเดอน (Cenos Cadar)** ซึ่งจะใช้ฉลองในงานพิธีใหญ่เท่านั้น วันที่ 20 สิงหาคม เป็นเทศกาลฉลองผลไม้ การจัดทำพิธีก็เช่นเดียวกับพิธีไหว้ของป่า แตกต่างกันตรงที่ไม่มีเนื้อสัตว์ในการเซ่นไหว้

วันที่ 30 ธันวาคม เป็นเทศกาลขึ้นปีใหม่ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ เป็นพิธีกรรมใหญ่ที่ชนเผ่าโอริงอัสรี่จะได้มาฉลองปีใหม่ โดยจะมีการร้องเล่นเต้นกัน กันอย่างสนุกสนาน ก่อนวันปีใหม่หนึ่งวัน ชนเผ่าโอริงอัสรี่จะช่วยกันจัดแต่งเวทีที่ทำมาจากไม้ไผ่ยกเหนือพื้นประมาณ 1.5 ฟุต เพื่อทำเป็นเวทีสำหรับเต้นรำ ส่วนด้านข้างเวทีจัดเป็นที่สำหรับนักดนตรีบรรเลง เครื่องดนตรีที่ใช้ในพิธีดังกล่าว ได้แก่ แนนบตรีม(จาดุ้ง) ซี้ลือโยย กรีบ และนักร้อง ปัจจุบันมีความทันสมัยขึ้นโดยนำเครื่องขยายเสียงมาใช้ประกอบการแสดง

การบูชาเทพเจ้าในรอบเดือน เดือนหนึ่งจะบูชาเทพเจ้า 3 ครั้ง ในพิธีกรรมนี้มีดนตรีเข้ามาใช้ในการประกอบพิธีกรรม มีทั้งการร้องและเต้น พิธีกรรมดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อขอพรให้เกิดความสุขความเจริญพร้อมทั้งเป็นการบูชาบรรพบุรุษ การจัดงานดังกล่าวต้องดูวันจากข้างขึ้นข้างแรมตามจันทรคติ โดยมักจัดขึ้นในข้างขึ้น 6 ค่ำ, ขึ้น 15 ค่ำ และ แรม 20 ค่ำ หลังจากทำพิธีกรรมเสร็จ ขั้นตอนสุดท้ายก่อนจะเลิกพิธีชนเผ่าโอริงอัสรี่ต้องอาบน้ำมนตร์ที่คั้นจากต้นอ้อ โดยมีหมอบทำพิธีเป็นผู้ปลุกเสกให้ เพื่อเสริมความเป็นสิริมงคล

ความเชื่อและข้อห้ามในสังคม

3.1 เชื้อเรื่องวิญญาณและภูตผี

ชนเผ่าโอริงอัสรี่มีความเชื่อเรื่องผี และกลัวผีมาก รวมทั้งเจ้าป่าเจ้าเขา สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ให้คุณและให้โทษเสมอ โดยเชื่อว่าป่าคือที่อยู่ของเจ้าป่า ต้นไม้ใหญ่มีนางไม้และวิญญาณคนตายสิงอยู่ที่มืดมิดทุกแห่งหนมีผีอยู่ ต้องเคารพบนบ้นอม ล่วงละเมิดมิได้ ชนเผ่าโอริงอัสรี่เชื่อว่าผีมีอยู่ 4 กลุ่ม ได้แก่ ญา โรบ เซม้งงัด และบาดี

กลุ่มแรกพวก ญา คือ เป็นวิญญาณที่ออกจากร่างคนตาย ล่องลอยไปจนกว่าจะมีที่เกิด ถ้ายังไม่ได้ไปผุดไปเกิดจะเที่ยวหลอกหลอนอยู่ตลอดเวลาแล้วจะไปเกิดในท้องผู้หญิงอีก

กลุ่มที่สองพวก โรบ หรือ เจตภูต เวลาคนนอนหลับจะออกจากร่าง ไปเที่ยวแผลอแผลหลงไหลจนเข้าร่างไม่ได้

กลุ่มที่สามพวก เซม้งงัด เป็นพวกผีพรายหรือผีอีกประเภทหนึ่งที่ปล่อยไปทำร้ายผู้อื่นให้เสียสติ บ้าคลั่งได้ หรือทำให้เกิดหลงรัก ผู้ที่เชื่อผีพวกนี้ต้องมีคาถาอาคมเท่านั้น

กลุ่มที่สี่พวก บาดี เป็นพวกที่เกิดจากสัตว์ร้ายต่างๆ มารังควาน โดยชนเผ่าโอริงอัสรี่เชื่อว่าสัตว์ที่ตายแล้วจะมีรังควานอ่อนแ่้มแตกต่างกัน จึงต้องทำพิธีปิดรังควานก่อนกินเนื้อสัตว์นั้นๆ ถ้าละเลยวิญญาณชั่วร้ายของสัตว์จะทำอันตรายภายหลังได้

ชนเผ่าโอรังอัซลีเชื่อว่าผีทั้ง 4 กลุ่ม ล้วนมีอิทธิพลให้คุณและให้โทษชาวอัซลีได้ ต้องปฏิบัติตัวให้เหมาะสมจึงจะแคล้วคลาดจากผีร้าย เช่น กรณีที่มีคนตายภายในทับหรือบ้านที่อยู่ ญา จะออกจากร่างที่ยังลอยลอยอาจทำอันตรายแก่คนที่วิญญาณไม่ชอบ ทางปฏิบัติที่เหมาะสม คือ จัดการฝังศพให้ถูกต้องตามประเพณีเชิญวิญญาณคนตายให้ไปสิงสถิตที่ต้นไม้ใหญ่ แล้วรีบย้ายทับหนีไปหาที่อยู่ใหม่ทับเก่าไม่เหมาะสมจะเป็นที่อยู่อีกต่อไป ชนเผ่าโอรังอัซลีเชื่อว่าต้นไม้ใหญ่ทุกต้นมีผีอยู่ ชนเผ่าโอรังอัซลีจึงกลัวต้นไม้ใหญ่กันหนักหนา ส่วนผีที่เกิดจากวิญญาณสัตว์ป่า นั้น เรียกว่า บาติ โดยชนเผ่าโอรังอัซลีเชื่อว่าสัตว์ประเภทเดินดิน หรือ สัตว์ล่าง มีรังควานแรงมาก เมื่อยังสัตว์เดินดินตายลงต้องประกอบพิธีถอนรังควานเสียก่อน เป็นการขอขมาต่อวิญญาณของสัตว์ให้ไปผุดไปเกิดเสีย ถ้าละเลยไม่ทำพิธีปลัดรังควานนั้นวิญญาณสัตว์จะเข้าสู่ร่างของผู้ยิง เกิดกิริยาอาการเหมือนสัตว์ เช่น วิ่งเข้าป่าโดยไม่รู้ทิศทาง หายสาบสูญ อาจถูกสัตว์ทำร้ายภายหลังได้ นอกจากนี้ชนเผ่าโอรังอัซลีมีความเชื่อว่าสัตว์ทุกชนิดเป็นบริวารของผีตนหนึ่งที่มีชื่อว่า ไต่ปะปาวัง ก่อนยิงสัตว์ทุกครั้งต้องทำการขอขมาจากไต่ปะปาวังก่อน มิฉะนั้นแล้วไต่ปะปาวังจะทำร้ายได้

3.2 ความเชื่อเรื่องโชคลาง

ชนเผ่าโอรังอัซลีมีความเชื่อเรื่องโชคลางเป็นอย่างยิ่ง ดังกรณี เมื่อถึงคราวออกเดินป่า ถ้าหากเดินผ่านบริเวณใดแล้วเกิดชนลูกขนปอง ใจคอสั้น แสดงว่าบริเวณนั้นมีเจ้าที่ เจ้าป่า เจ้าเขาที่มีอิทธิพลและแรง อย่างยิ่งหรือตั้งทับเป็นอันตราย มิฉะนั้นจะถึงตายด้วยสัตว์ชนิดนั้น ถ้าสร้างทับลงไปก็ไม่อยู่เย็นเป็นสุข ผีเจ้าที่จะลงโทษถึงตายหรือมีอันตรายไปต่างๆ นานา เมื่อเขาป่าล่าสัตว์ ถ้าบังเอิญไปสะดุดจนหกล้มลง ห้ามเดินทางต่อไปทางทิศนั้น ต้องเปลี่ยนทิศทางเสียใหม่ ถ้ายังเดินไปตามทิศเดิมเชื่อว่าจะเกิดอันตรายขึ้น

เมื่อเข้าป่าล่าสัตว์ห้ามพูดว่าจะเดินไปทางใด ถ้าเผลอพูดออกไปขอให้เปลี่ยนเส้นทางใหม่ทันที ถ้ายังขึ้นเดินไปตามทางที่พูดไว้ เชื่อว่าจะได้รับอันตรายจากสัตว์ภูตผีคอยดักทำร้ายได้ ก่อนเข้าป่าล่าสัตว์ให้เอ่ยชื่อสัตว์ที่ต้องการล่า จะได้สัตว์ตามที่พูดไว้ เชื่อว่าปากจะนำลาภมาให้ มีข้อห้ามเด็ดขาดก่อนเข้าป่าห้ามพูดถึงสัตว์ร้าย เช่น เสือ งู เป็นต้น ถ้าพูดถึงเชื่อว่าอาจพบกับสัตว์ชนิดนั้นจนเกิดอันตรายขึ้นแก่ตน ความเชื่อเรื่องโชคลางที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ถ้ามีคนเอ่ยปากขอลูก เชื่อว่ากลางตายจะเกิดขึ้นกับลูกตน วิธีการแก้เคล็ด คือ รีบย้ายทับหนีโดยทันที ชนเผ่าโอรังอัซลีเป็นคนที่รักลูกมาก

3.3 ความเชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถา

ชนเผ่าโอรังอัซลีเชื่อว่าเวทมนตร์คาถาช่วยขจัดปัดเป่าสิ่งชั่วร้ายให้กลายเป็นดี ช่วยบรรเทาความเจ็บปวด และช่วยป้องกันภูตผีปีศาจ จึงมีการใช้เวทมนตร์คาถาในหลายโอกาส เช่น หมอที่ใช้เวทมนตร์คาถารักษาคนไข้ขจัดปัดเป่าโรคภัยไข้เจ็บออกจากตัว ใช้หมากพลุเคี้ยวพ่นตรงอวัยวะที่เจ็บปวด หรือตามตัวคนไข้ที่เรียกว่า ยำปี้ การทำพิธียำปี้นั้นจะไม่จัดตรงกับวันที่มีพิธีสำคัญประจำ

ของชนเผ่าโอรังอัสนี และพิศพหมอจะเสกหัวไพรให้เจ้าของศพเคียวพลงบนศพเพื่อป้องกันไม่ให้ผีออกมาหลอกหลอนผู้ที่มีชีวิตอยู่ คาถาเสกหัวไพรมีความว่า “ตก ตก โล้ย ชะลีโตย สะลีเวาะ มะนาเยาะ จะปะซูล จะเปราช”

กรณีหญิงตั้งครรภ์คลอดลูกยาก โต๊ะปัดันหรือหมอต่ำแยจะใช้เวทมนตร์คาถาเป่าที่บริเวณหน้าท้องของแม่ เชื่อว่าจะทำให้คลอดง่ายและแม่จะไม่เจ็บปวดมาก บทคาถามีความว่า “ตั้ง ตุง ฮู ลีโตลีปีโฮ คามาซาไกนิฮูต มาตีซิมู” หรือชนเผ่าอัสนีจะออกจากทับไปค้างคืนกลางป่าหรือนอกทับก่อนนอนเขาจะเสกก่อนหินโยนไปรอบที่นอนทั้ง 4 ทิศ ป้องกันภูตผีและสัตว์ร้ายไปรบกวน อีกทั้งชนเผ่าโอรังอัสนียังมีคาถา เข้มงวด ที่เรียกว่าคาถาที่ไว้ใส่น้ำมันพราย หรือผีพรายเข้ามาสิงในน้ำมันเสน่ห์ เชื่อว่าผู้ใดถูกน้ำมันชนิดนี้จะเกิดอาการหลงใหลบ้าคลั่งได้

3.4 ความเชื่อในการรักษาความบริสุทธิ์ของหญิงสาว

สังคมชนเผ่าโอรังอัสนีเชื่อถือในการรักษาพรหมจรรย์ หรือความบริสุทธิ์ของหญิงสาวอย่างเคร่งครัด จะไม่ล่วงเกินหรือได้เสียกันก่อนแต่ง และถ้าชายหนุ่มถูกเนื้อต้องตัวสาวเข้า ฝ่ายหญิงถือว่าชายหนุ่มผู้นั้นคือสามีของนางแล้ว

3.5 ความเชื่อในรูปสัญลักษณ์

ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับระหว่างเพศ ความรักระหว่างหนุ่มสาวแสดงให้อีกฝ่ายทราบสามารถความหมายได้จากสัญลักษณ์ เช่น ดอกจําปูนมีสีขาว หมายถึงผู้ชาย เพราะผู้ชายชอบสีนี้ ส่วนดอกฮอปองมีสีแดง หมายถึงผู้หญิง เพราะผู้หญิงชอบสีแดง นอกจากนั้นดอกฮอปองยังหมายถึงความรักด้วย ถ้าชาวเงาะหนุ่มส่งดอกฮอปองให้สาวอัสนี หมายถึงว่าส่งความรักมาให้ หรือแปลว่าขอความรักหน่อยได้ไหม และใบไม้เถื่อนเป็นใบไม้ป่าชนิดหนึ่งเป็นสัญลักษณ์สื่อให้รู้ว่า พาหนี หรือ รักพี่ให้หนีพอนั่นเอง

เล็บหรือเขี้ยวสัตว์ หมายถึง ความกล้าหาญ การต่อสู้ ความดุร้าย ถ้าชาวหนุ่มส่งเขี้ยวสัตว์ให้สาว เพื่อสื่อความหมายว่าเขาเป็นคนเก่ง กล้าหาญ พร้อมจะเป็นผู้คุ้มครองพิทักษ์เธอได้ ใครมาขัดขวางก็จะตอบโต้ทันที

ปักกำ คือ การนำใบไม้เสียบไว้ที่ส่วนปลายของไม้แล้วนำไปปักไว้ที่ใดที่หนึ่งให้เห็นโดดเด่นเป็นการบอกว่าเป็นเขตห้ามเข้า เพราะคู่สามีภรรยาจะแสดงบทรักกัน

หวีประดับผม หมายถึง หญิงสาวบริสุทธิ์ จะใช้หวีทำจากไม้ไผ่มีลวดลายเสียบไว้ที่เรือนผมหรือบนศีรษะ แต่ถ้าหญิงแต่งงานแล้วจะไม่ใช้หวีประดับผม

3.6 เชื่อเรื่องความฝัน

ชนเผ่าโอรังอัสนีเชื่อว่าความฝันเป็นกลางบอกเหตุ หรือบอกโชคลางว่าจะเกิดเหตุดีเหตุร้าย ขึ้นได้ในอนาคต เช่น เมื่อหญิงสาวคนใดฝันว่ามีคนเอาเล็บเสือเขี้ยวเสือมาให้ เชื่อว่าจะได้สามีในไม่ช้า ถ้าฝ่ายชายฝันว่าล่าหมาป่าได้ก็จะได้ภรรยาเช่นกัน ถ้าฝันว่ายิงสัตว์ได้จำนวนมากเชื่อว่าเป็นกลางดี ถ้าฝันว่าถูกสัตว์ทำร้ายก็จะเกิดกลางร้ายขึ้นกับผู้ฝัน

3.7 ความเชื่อเรื่องสุขภาพ

ชนเผ่าโอรังอัสนีเชื่อว่าสาวแม่ลูกอ่อนห้ามกินของมีน้ำมันเป็นเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากนั้น สามีต้องหาไก่บ้านมาต้มแล้วให้แม่ลูกอ่อนกินคนเดียวจำนวน 1 ตัว เพื่อบำรุงแม่ และมีอาหารที่ต้องห้ามอีกหลายชนิด เช่น เผือก มัน ขนุนกล้วยหิน กล้วยน้ำว้า ถือเป็นของแสลงที่มีอันตรายต่อสุขภาพ อาหารสำหรับแม่ลูกอ่อนที่ทานได้ คือ กล้วยไข่ ปลาเค็ม เกลือ ทั้งนี้ที่คอยแนะนำตักเตือนเรื่องนี้ให้แก่แม่ลูกอ่อน คือ โต๊ะปัดัน ซึ่งแม่ลูกอ่อนต้องปฏิบัติตาม

3.8 ความเชื่อบางประการ

เป็นความเชื่อที่ชนเผ่าโอรังอัสนีต้องยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เช่น ห้ามสามีภรรยาร่วมประเวณีกันในทับ เชื่อว่าผีเจ้าผีเรือนจะลงโทษ ขัดห้ามสำหรับลูกสะใภ้กับพ่อสามีห้ามลูกสะใภ้หุงข้าวเผาเผือกมันให้พ่อสามีกิน แม้จะพยายามเจ็บไข้ก็นำไม่ได้ ยามปกติห้ามลูกสะใภ้พูดจากับพ่อสามี และห้ามมองหน้าและสบตาพ่อสามีโดยเด็ดขาด ห้ามสนทนาร่วมวงเดียวกัน ถ้าจำเป็นต้องนั่งใกล้กันต้องมีคนอื่นคั่นระหว่างกลาง และลูกสะใภ้ต้องนั่งหันหลังตลอดเวลา เป็นความเชื่อที่ประหลาดเป็นอันว่าลูกสะใภ้ไม่มีโอกาสที่จะปรนนิบัติพ่อสามีตน

ความเชื่อและข้อห้ามนี้เองมีส่วนสำคัญทำให้ชนเผ่าโอรังอัสนีดำรงเอกลักษณ์ทางสังคมมาได้ มีลักษณะแตกต่างจากชาวบ้านชาวเมืองทั่วไป แต่ถ้าพิจารณาในอีกมุมหนึ่ง ความเชื่อและข้อห้ามบางอย่างก็เป็นตัวถ่วงความเจริญของพวกเขาชนเผ่าโอรังอัสนี เป็นสาเหตุให้ไม่สามารถสังคมนครทางวัฒนธรรมได้เท่าที่ควร ชีวิตของเขาจึงไม่ได้พัฒนาจนกลายเป็นคนล่าหลังไปในที่สุด

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี่ กรณีศึกษาหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 ตำบลชัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี่ หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 และศึกษาวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่ หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10

ดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี่ หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 ที่ปรากฏในชุมชน แบ่งได้ตามลักษณะดังนี้

1) ดนตรีของชนเผ่าดั้งเดิม ได้แก่ แน้บตรึม(จาตุ้ง) กรึบ(เครื่องดีดสองสาย) ซีลีโอย(ขลุ่ยเป่าทางขวาง) ซาเลส(ขลุ่ยเป่าขวางทางจุมุก) และเจ็ยะโอย(ลักษณะคล้ายจ้องหนอง) เครื่องดนตรีทั้งหมดนี้เป็นเครื่องดนตรีที่อยู่ในวัฒนธรรมของชนเผ่าโอริงอัสรี่ตั้งแต่อดีต เมื่อมีดนตรีต้องมีการเต้นรำหรือ ซีเซะ

2) ดนตรีที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอก จากการศึกษาพบว่าดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่นั้นมักได้รับอิทธิพลมาจากชาวมุสลิม เช่น ดนตรีรอกเง็งทางสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่การเคาะเกราะโกร่งที่ทำมาจากไม้ไผ่ขณะมีการระบำรอกเง็ง อีกทั้งชนเผ่าโอริงอัสรี่อาศัยอยู่ตามเขตชายแดนไทยและมาเลเซียโดยตลอด ทำให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกัน ชนเผ่าอัสรี่ที่อพยพไปอยู่ที่ประเทศมาเลเซียนั้นทางรัฐบาลมาเลเซีย ให้ชนเผ่าโอริงอัสรี่รับเอาวัฒนธรรมมุสลิม และให้นับถือศาสนาอิสลาม เพราะเนื่องจากมีความใกล้เคียงทางวัฒนธรรมชาวมุสลิมในประเทศมาเลเซีย แต่ในทางปฏิบัตินั้นชนเผ่าโอริงอัสรี่มีความเชื่อเรื่องการนับถือผี และเทพเจ้าประจำชนเผ่า

1.1 เครื่องดนตรีประเภทต่างๆ

เครื่องดนตรีที่สำคัญที่ปรากฏในชนเผ่าโอริงอัสรี่ หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 สามารถแบ่งเครื่องดนตรีต่างๆ ได้ดังนี้

1. เครื่องดนตรีประเภทดีด คือ กรึบ และเจ็ยะโอย
2. เครื่องดนตรีประเภทตี คือ แน้บตรึม(จาตุ้ง)
3. เครื่องดนตรีประเภทเป่า คือ ซีลีโอย และซาเลส

1.2 วิธีการบรรเลง

วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ นั้น มีวิธีที่แตกต่างกัน ตามลักษณะอาการของเครื่องดนตรี ซึ่งการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละประเภทนั้น ไม่ได้มีกฎระเบียบแบบแผนในการบรรเลงอย่างเคร่งครัด เครื่องดนตรีแต่ละชิ้นขึ้นอยู่กับเทคนิค และความสามารถเฉพาะตัวของผู้บรรเลง เช่น ซาเลส และซีลีโอย ผู้บรรเลงอาศัยการเป่าเลียนแบบเสียงนักร้อง ซึ่งเทคนิคของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ขึ้นกับความชำนาญ

1.3 การประสมวงดนตรี

การประสมวงดนตรีสามารถแบ่งได้ ดังนี้คือ

- 1) การร้องเคล้าคลอไปกับเสียงดนตรี เครื่องดนตรีประกอบด้วย แนนบตรีม (จาตุ้ง) กรีบ, ซีลีโอย และซาเลส พร้อมคนร้องทั้งชายและหญิงร้องประสานเสียงกัน
- 2) วงบรรเลงเจ็ยะโอย เจ็ยะโอย คือ เครื่องดีดคล้ายจิ้งหรีด สามารถบรรเลงได้ทั้งเดี่ยว และกลุ่ม เนื่องจากเจ็ยะโอยมีเสียงที่เบา จึงต้องแยกวงบรรเลง ในวงนี้ไม่มีเครื่องประกอบจังหวะ

1.4 นักดนตรี

นักดนตรี แท้จริงในคำจำกัดของชนเผ่าอัสรีนั้น ไม่มีนักดนตรี หรือนักดนตรีอาชีพ นักดนตรีในที่นี้ คือ ทุกคนในชนเผ่าอัสรีมีส่วนร่วมในการบรรเลงดนตรี หรือมาช่วยร้องเพลงเพื่อให้เกิดความสนุกสนานรื่นเริง นักดนตรีในที่นี้ คือ บุคคลที่ชุมชนยอมรับและมอบหมายหน้าที่ด้านดนตรีให้ ด้วยความเต็มใจและภูมิใจ ในบทบาทที่ตนเองได้รับ ปัจจุบันหน้าที่ด้านดนตรีของชุมชนมีอยู่ คือ

- 1) นายกฤษ ยะ เว บรรเลงเจ็ยะโอย แนนบตรีม (จาตุ้ง)
- 2) นายฮาหิม บิน ลอง บรรเลงแนนบตรีม (จาตุ้ง) เต็นรำ
- 3) นายลีมาน ซุกัน บิน อิตำ บรรเลงแนนบตรีม (จาตุ้ง) นักร้อง
- 4) นายบุญาน อะนะ อิตำ บรรเลงซีลีโอย ซาเลส นักร้อง

1.5 บทเพลง

ผู้วิจัยได้รวบรวมบทเพลงต่างๆ ดังนี้

1. เพลงร้องประกอบการรวมวง

- เพลงบูชาเทพเจ้า
- เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ

เพลงร้องประกอบการรวมวงดนตรีของชนเผ่าอัสรี ที่ได้รวบรวม และบันทึกเป็นโน้ตนี้ มีเอกลักษณ์ที่สำคัญที่พบ คือ

บันไดเสียง ทุกเพลงเป็นบันไดเสียงแบบแพนตาโทนิค สเกล (Pentatonic Scale)

ด ร ม ช ล

ลักษณะเพลง 1 เพลงประกอบด้วย 2 วรรคเพลง (หรือมีหลายบทขึ้นอยู่กับเนื้อหา) โดยแบ่งเนื้อร้องของแต่ละการบรรเลงดังนี้

ส่วนที่ 1 ท่อนนำอาจเป็นเนื้อร้องหรือแนบตรีมขึ้นก่อนก็ได้

ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อร้องเที่ยวสัวย เพลงชนเผ่าอัสรีไม่มีวรรคจบเพลง

เอกลักษณ์ของการบรรเลง คือ ใช้แนบตรีมบรรเลงประกอบจังหวะตลอดทั้งเพลง
การดำเนินทำนอง 1) ดำเนินทำนองโดยฟังเสียงแนบตรีม ซึ่งจะบรรเลงประกอบจังหวะทั้งเพลง

ทำนองขณะร้อง บรรเลงตามทำนองของผู้ร้อง

2. **วงบรรเลงเจี๊ยะโอย** ใช้บรรเลงทั้งเดี่ยว หรือรวมวงเฉพาะเจี๊ยะโอย เพราะเจี๊ยะโอยไม่สามารถสร้างเสียงตัวโน้ตได้ ส่วนใหญ่จะบรรเลงเป็นเครื่องมือสุดท้ายก่อนเลิกการแสดง หรือเอาไว้คั่นเวลานักกร้อง

3. **เพลงงานศพ** เมื่อมีการตายภายในหมู่บ้านนั้น ต้องมีการเดินส่งอย่างน้อย 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ไม่มีการขับร้อง

1.6 บทบาทของดนตรีที่มีในชนเผ่า

ดนตรีของชนเผ่าโอรังอัสนีนั้นนับวันจะยิ่งเลือนรางลงไป เพราะเนื่องจากความเจริญและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ชนเผ่าโอรังอัสนีออกสู่โลกภายนอกมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นสมัยใหม่เกิดการละเลยดนตรีประจำชนเผ่าของตัวเองไป ไม่สนใจที่จะเรียนรู้จากผู้ใหญ่ เพราะเห็นว่าดนตรีชนเผ่าของตนเป็นสิ่งที่ล้าหลัง จึงหันไปเล่นดนตรีสมัยใหม่ ดนตรีในยุคปัจจุบันที่ยังคงเหลืออยู่ก็มีแต่ชนเผ่าโอรังอัสนีรุ่นเก่าที่ได้รับการถ่ายและปลุกฝังมาจากบรรพบุรุษที่ยังคงยึดถือปฏิบัติกันอย่างเหนียวแน่น บทบาทของดนตรีส่วนใหญ่มีไว้เพื่อความบันเทิง และดนตรีที่ใช้ในการสรรเสริญเทพเจ้าของชนเผ่าโอรังอัสนี หน้าที่ของดนตรีทั้งสองประการนี้ชนเผ่าโอรังอัสนีได้นำดนตรีเข้ามาสร้างความผ่อนคลายให้กับชีวิต และสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า

ดนตรีมีบทบาทสำคัญในสังคมอย่างแท้จริง ดังนั้นดนตรีจึงมีบทบาทและโอกาสในการบรรเลงที่แตกต่างกัน ซึ่งในสังคมชนเผ่าโอรังอัสนีนั้นสามารถกำหนดวันสำคัญทางประเพณีของชนเผ่าโอรังอัสนีได้ดังต่อไปนี้

1. ประเพณีการไหว้เทพเจ้าของชนเผ่าโอรังอัสนี ที่จัดขึ้นเดือนละ 3 ครั้ง การบูชาเทพเจ้าของชนเผ่าโอรังอัสนีนั้นให้ดูจากพระจันทร์ หรือดูตามหลักจันทรคติ ดังนี้

ขึ้น 6 ค่ำ	ไหว้เทพเจ้าของตัวเอง	- ขอพรให้เกิดความสุขความเจริญ - บูชาบรรพบุรุษ
ขึ้น 15 ค่ำ	ไหว้เทพเจ้าของตัวเอง	- ขอพรให้เกิดความสุขความเจริญ - บูชาบรรพบุรุษ
แรม 20 ค่ำ (แรม 4 ค่ำ)	ไหว้เทพเจ้าของตัวเอง	- ขอพรให้เกิดความสุขความเจริญ - บูชาบรรพบุรุษ
2. เดือนมิถุนายน	ไหว้ของป่า	- บูชาเทพเจ้าอาลีสปีเตอเมนออย
3. เดือนสิงหาคม	เทศกาลผลไม้	- บูชาเทพเจ้าผลไม้
4. เดือนธันวาคม	วันขึ้นปีใหม่	-ฉลองวันขึ้นปีใหม่

กิจกรรมดนตรีที่มีบทบาทของชนเผ่าโอริงอัสรีตลอดในรอบปี ที่สรุปมานี้ แสดงให้เห็นว่า ดนตรีมีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของชนเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬารภรณ์ 104 เพราะกิจกรรมต่างๆ ทางสังคมล้วนแล้วต้องมีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้อง และเป็นองค์ประกอบสำคัญของพิธีกรรม รวมทั้งความเชื่อเรื่องวิญญาณ

2. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

วัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ ของชนเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬารภรณ์ 10 ตำบลชัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา นี้เป็นที่สืบทอดต่อกันมาเป็นเวลานาน นับตั้งแต่ชนเผ่าโอริงอัสรีตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บริเวณแห่งนี้ ดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬารภรณ์ 10 ตำบลชัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดมาเป็นเวลานาน เพราะชนเผ่าโอริงอัสรี คือมนุษย์ดั้งเดิมที่อยู่อาศัยตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ดนตรีจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ผลจากการศึกษาเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี พบว่าวัฒนธรรมต่างๆ มีดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอด

กระบวนการเรียนรู้และถ่ายทอด เป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่ประกอบด้วย 1) ความเชื่อ 2) การสร้างเครื่องดนตรีและ 3) การถ่ายทอดดนตรี ซึ่งทั้งนี้เป็นลักษณะของวัฒนธรรม ที่มีลักษณะเป็นกระบวนการที่ทำให้ดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี แสดงออกมาอย่างมีเอกลักษณ์ที่ชัดเจน รวมถึงการคงอยู่ของดนตรีของชนเผ่าที่ได้รับถ่ายทอดสืบทอดกันมา และรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรีไว้เป็นองค์ความรู้ที่สำคัญที่สามารถเชื่อมโยง และอธิบาย หาอัตลักษณ์ของดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรีที่แท้จริงภายในกรอบของวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่

2. ในประเพณีเกี่ยวกับชีวิต

ประเพณี และพิธีเกี่ยวกับชีวิตตั้งแต่เกิด แต่งงาน จนกระทั่งตาย เป็นช่วงเหตุการณ์ชีวิตที่สำคัญ ในช่วงเวลาดังกล่าว ชนเผ่าโอรังอัสนี หมู่บ้านจูปาภรณ์ 10 จะมีพิธีกรรมเฉพาะงาน จัดทำตามประเพณีสืบต่อกันมาเป็นวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของชนเผ่าโอรังอัสนี ดนตรีได้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ

1) การเกิด ดนตรีในวัฒนธรรมการเกิดนี้ได้ขาดการสืบทอดเอาไว้ทำให้สูญหายไปกับวัฒนธรรมดนตรีชนเผ่าโอรังอัสนี 2) การแต่งงาน ได้มีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้อง เพื่อสร้างบรรยากาศความรื่นเริง ยินดี ดนตรีจึงมีหน้าที่เชื่อมโยงวาระเหตุการณ์ต่างๆ ให้มีความสมบรูณ์มากขึ้น ในช่วงเวลาสุดท้ายคือ การตาย ดนตรีจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีในพิธีกรรม มีทั้งหมดทำหน้าที่ส่งวิญญาณ และมีการเดินส่งวิญญาณเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ทั้งนี้เพื่อแสดงน้ำใจ ความรัก ความสามัคคีที่ชนเผ่าโอรังอัสนีมิให้แก่กัน และที่สำคัญ งานศพของชนเผ่าโอรังอัสนีเป็นงานที่สำคัญมาก ทุกคนหมู่บ้านต้องไปร่วมงาน และหมอมือต้องทำหน้าที่ส่งวิญญาณไว้ที่ต้นไม้ใหญ่ทุกครั้งไม่อย่างนั้นแล้ววิญญาณจะเร่รอนเที่ยวหลอกหลอนผู้คน

ตั้งแต่การเกิด การแต่งงาน การตาย ล้วนแล้วแต่มีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้อง เว้นแต่การเกิดที่พิธีกรรมการเกิดไม่ได้มีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้อง เนื่องจากขาดการสืบทอดเอาไว้ แสดงให้เห็นว่าดนตรีในชนเผ่าโอรังอัสนี หมู่บ้านจูปาภรณ์ 10 นั้น เป็นสิ่งสำคัญที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม สร้างความรัก ความสามัคคี ซึ่งกันและกันระหว่างคนในชนเผ่า

3. เกี่ยวกับความเชื่อ การปฏิบัติเกี่ยวกับการดำรงชีวิต

การปฏิบัติ ตามความเชื่อเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ที่สำคัญที่สุดคือ ความเชื่อเรื่องวิญญาณ และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มองไม่เห็น ชนเผ่าโอรังอัสนีกลัวความมืดเป็นอย่างมาก โดยเชื่อในความมืดนั้นมีผีอยู่ ดังนั้นเวลาที่ต้องค้างแรมในป่านั้น ก่อนที่จะนอนชนเผ่าโอรังอัสนีจะเสกคาถาในห้องหिन 4 ก้อนแล้วโยนไปรอบตัวทั้ง 4 เพื่อป้องกันไม่ให้ผีเข้ามารบกวนนอนหลับ และชนเผ่าโอรังอัสนียังเชื่ออีกว่าต้นไม้ใหญ่ทุกต้นเป็นที่สิงสถิตนางไม้ และผีบรรพบุรุษ ถ้าไปกระทำอันใดที่ผิดต่อเจ้าที่เจ้าทางจะดลบันดาลให้เกิดสิ่งที่ไม่ดีขึ้นได้ หรือแม้ว่าเดินเข้าป่าและเกิดเดินสะดุดบ่อยๆ ชนเผ่าโอรังอัสนีจะเปลี่ยนทิศทางการเดินใหม่ หรือถ้าเดินเข้าไปในป่าบริเวณใดก็แล้วแต่แล้วเกิดอาการขนลุกขนพอง แสดงว่าที่แห่งนั้นเจ้าที่แรงให้รีบถอยออกแล้วให้เดินไปล่าสัตว์ทิศอื่นแทน

ในวิถีชีวิตการปฏิบัติที่ชนเผ่าโอรังอัสนีมีการบูชาเทพเจ้าของชนเผ่าโอรังอัสนีอยู่ตลอด เช่น ประเพณีไหว้ของป่า เทศกาลไหว้ผลไม้ และการไหว้เทพเจ้าประจำชนเผ่าทุกๆ ขึ้น 6 ค่ำ , ขึ้น 15 ค่ำ และแรม 20 ค่ำ ประเพณีเหล่านี้มีดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อบูชาเทพเจ้าที่ชนเผ่าโอรังอัสนีนับถือ แต่สิ่งที่สำคัญกว่าคือ การประสานสอดคล้องกันระหว่างวัฒนธรรมหนึ่ง กับวัฒนธรรมหนึ่ง ที่มีความหมายนำมาสู่กิจกรรมสื่อกลางระหว่างสังคม และช่วยให้สังคมคงอยู่ อีกทั้งยังสะท้อนและบ่งบอกถึงมุมมองต่างๆ ให้เห็นภาพชีวิตวัฒนธรรมของชนเผ่าโอรังอัสนีได้อย่างชัดเจน โดยศึกษาจากวัฒนธรรมดนตรี และวัฒนธรรมอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน

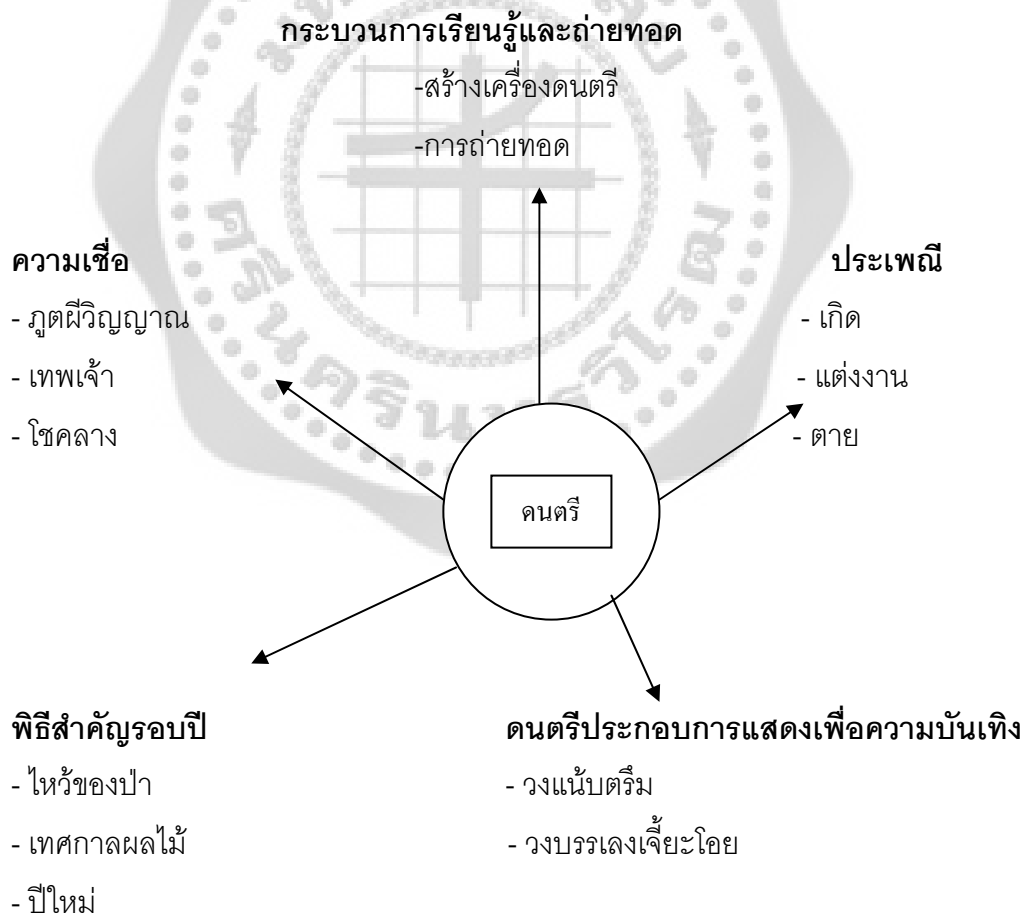
4. พิธีสำคัญในรอบปี

ในรอบ 1 ปี วิถีชีวิตของชนเผ่าโอริงอัสนั้น คือ กิจกรรมดนตรี ที่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอนในรอบปี เป็นการนัดหมายของคนในชุมชน เช่น ประเพณีไหว้ของป่า เทศกาลผลไม้ เป็นต้น

ประเพณีไหว้ของป่าจำเป็นต้องมีดนตรีเข้ามามีส่วนประกอบ ในการประกอบพิธีกรรม คือ กลองแนบตรึม ขลุ่ยซีลีโอย กรึบ และคนขับร้อง เนื้อร้องจะเป็นบทกล่าวสรรเสริญเจ้าป่าเจ้าเขา เพื่อให้เจ้าป่าเจ้าเขาอดบั่นดาลให้อยู่เย็นเป็นสุข และดลให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ในผืนป่า

5. ดนตรีประกอบการแสดง เพื่อความบันเทิง

ดนตรีประกอบการแสดง ของชนเผ่าโอริงอัสนี้ หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ที่ใช้ คือ วงแนบตรึม ซึ่งเป็นดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสนี้ดั้งเดิม วงแนบตรึมนี้ใช้บรรเลงในงานทั่วไป ทั้งงานมงคล และงานอวมงคล เพื่อสร้างความสนุกสนานครึกครื้นให้กับชนเผ่าโอริงอัสนี้ แม้ในงานศพ ก็ห้ามแสดงอาการเศร้าโศกเสียใจ เพราะจะทำให้วิญญาณเป็นทุกข์เกิดเป็นห่วงแล้วไปเกิดไม่ได้ เทียบเป็นวิญญาณเร่ร่อน คอยหลอกหลอนผู้คน ชนเผ่าโอริงอัสนี้จึงมีการเดินรำส่งวิญญาณเป็นเวลา 1 สัปดาห์

อภิปรายผล

ดนตรีกับการคงอยู่ของชนเผ่าโอริงอัสรี่

จากการศึกษาดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่ หมู่บ้านจุฬารามณ์ 10 โดยใช้แนวคิดทางมานุษยวิทยานั้น พบว่า ดนตรีที่ปรากฏในชนเผ่านี้มีหลายชนิด หลายประเภท ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ นอกจากนี้ดนตรียังเป็นสิ่งที่สร้างความบันเทิงแล้ว ลักษณะของทำนองเพลง จังหวะของบทเพลง และที่สำคัญที่สุดคือ เนื้อหาของบทเพลงต่างๆ ยังสะท้อนถึงความเชื่อ บอกวิถีชีวิตการเป็นอยู่ ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ บทเพลงดังกล่าว เป็นบทเพลงที่สืบทอดต่อมาจากบรรพบุรุษ และแต่งขึ้นใหม่ตามยุคสมัย บทเพลงต่างๆ ส่วนมากมีเนื้อหา เรื่องการสรรเสริญเทพเจ้าของชนเผ่าโอริงอัสรี่ เช่น เพลงอาลีปจีไล๊ะ และ เพลงซาลามัดหยุกหลีดีไล๊ะ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเพลงที่สำคัญ ที่อยู่ในวิถีชีวิตของชนเผ่าโอริงอัสรี่ที่กำลังจะสูญหายไปจากวัฒนธรรมของชนเผ่าโอริงอัสรี่ การคงอยู่ และการสืบทอดบทเพลงและดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่กำลังจะสูญหายไป หากในสังคมของชนเผ่าโอริงอัสรี่ยังขาดการสืบทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรมดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี่เอาไว้ ในอนาคตข้างหน้า คงจะไม่ได้เห็นวัฒนธรรมดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี่อีกต่อไป

การคงอยู่ของภาษา และประเพณี

ชนเผ่าโอริงอัสรี่ นี้ เป็นชนเผ่าหนึ่งที่มีภาษาเป็นของตนเอง คือมีเฉพาะภาษาพูดเท่านั้น ไม่มีภาษาเขียนหรือตัวอักษร เนื่องจากพวกเขาจะมีความล่าช้าทางด้านวัฒนธรรมไม่สามารถคิดประดิษฐ์ตัวอักษรแทนเสียงพูดได้ (บุญเสริม ฤทธาภิรมย์, 2548) ชนเผ่าโอริงอัสรี่จึงอาศัยอักษรภาษาอังกฤษเขียนแทนภาษาพูดของตนเอง เพราะเนื่องจากความใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งรัฐบาลมาเลเซียให้การสนับสนุนและยกย่องชนเผ่าโอริงอัสรี่ว่าเป็นบรรพบุรุษของมนุษย์ โดยให้การสนับสนุนด้านการศึกษาให้กับชนเผ่าโอริงอัสรี่ให้รู้หนังสือ และเนื่องจากประเทศมาเลเซียตกอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอังกฤษมานาน ซึ่งในการติดต่อหนังสือราชการต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก และให้ใช้ตัวอักษรอังกฤษกำกับแทนภาษาพูดของชนเผ่าต่างๆ ในประเทศมาเลเซียทั้งหมด รวมทั้งชนเผ่าโอริงอัสรี่ ทำให้ภาษาพูดและวัฒนธรรมของชนเผ่าโอริงอัสรี่ยังคงอยู่ต่อไป

ดนตรี และบทเพลงของชนเผ่าโอริงอัสรี่นี้ เป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถเชื่อมโยงอธิบายเรื่องราววัฒนธรรมที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านี้ บทเพลงของชนเผ่าโอริงอัสรี่ ไม่ได้เป็นเพียงเพลงที่ร้องเล่น เพื่อสร้างความบันเทิงเท่านั้น แต่สิ่งสำคัญคือสิ่งที่ซ่อนไว้ในบทเพลง สิ่งที่แฝงอยู่ในเนื้อหาของบทเพลงที่สื่อออกมา ล้วนแล้วแต่มีความหมายต่อชนเผ่าโอริงอัสรี่ เนื้อร้องนั้นยังแฝงไปด้วยคำสอน และความเชื่อในเทพเจ้าของตนเอง การคงอยู่ของภาษา และ

ประเพณีต่างๆ คนตรีเป็นสิ่งที่สร้างความชัดเจนของวัฒนธรรมของชนเผ่าโอริงอัสรี่ได้อย่างดีเยี่ยม และเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่าหากในสังคมของชนเผ่าโอริงอัสรี่ไม่มีคนตรีอยู่ในวัฒนธรรมทุกวันนี้ เรื่องราวต่างๆ ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ก็คงไม่เหลือเรื่องราวให้เราได้ศึกษาถึงความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี่ หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 ในปัจจุบัน

ชนเผ่าโอริงอัสรี่ หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ยังสืบทอดวัฒนธรรมด้านดนตรีของชนเผ่ามาจนถึงปัจจุบัน ด้วยวิธีการถ่ายทอดด้วยปากเปล่า (Oral Tradition) มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยไม่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรแต่อย่างใด ประวัติความเป็นมาของคนตรีกับชนเผ่านี้ได้บอกเล่าสืบต่อมาจากบรรพบุรุษ และเริ่มมีความชัดเจนขึ้นเมื่อประมาณ 21 ปี ที่ผ่านมาโดยการอพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย การอพยพในครั้งนี้ไม่ได้เป็นการอพยพเพื่อย้ายครอบครัวแต่เป็นการอพยพจากการออกมาอบตัวของพรรคคอมมิวนิสต์ได้ยุติการสู้รบด้วยอาวุธ ต่อมาเจ้าฟ้าจุฬารกรณ์วัลย์ลักษณอัศรราชกุมาร ทรงมีพระประสงค์จะทำการพัฒนาโครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่จังหวัด ยะลา บัตตานี และนราธิวาส เพื่อให้เกิดความมั่นคงในพื้นที่แนวชายแดน จึงได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมทรงรับหมู่บ้านรัตนกิตติทั้ง 4 หมู่บ้าน เข้าร่วมโครงการของสถาบันวิจัยจุฬารกรณ์ และทรงพระราชทานชื่อหมู่บ้านใหม่เป็นหมู่บ้านจุฬารกรณ์พัฒนา มีทั้งหมด 4 หมู่บ้าน เริ่มตั้งแต่หมู่บ้านจุฬารกรณ์พัฒนาที่ 9 - 12 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2536 บุคคลเหล่านี้ต่อมาได้มีบทบาทสำคัญด้านดนตรี และนาฏศิลป์ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ในตำบลอัยเยอร์เวง สาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมดนตรีและนาฏศิลป์ของชนเผ่าโอริงอัสรี่ในตำบลอัยเยอร์เวงในปัจจุบันนี้เริ่มมีความอ่อนแอลงเพราะเนื่องจากวัฒนธรรมดนตรีของชาวตะวันตก ยังคงเหลือแต่สิ่งที่อนุรักษ์ไว้ได้เพียงส่วนน้อยเท่านั้น การแสดงในบางครั้งต้องตามหานักดนตรีไกลถึงประเทศมาเลเซีย เพราะเนื่องจากชนเผ่าโอริงอัสรี่ที่มีความสามารถทางด้านดนตรีนั้น ได้ล้มหายตายจาก อีกทั้งวิถีชีวิตของชาวบ้านที่หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 นี้มีวิถีชีวิตที่อยู่กับธรรมชาติ ป่าเขา ห่างไกลจากวัฒนธรรมเดิมที่จะเข้าสู่ชุมชนโดยง่าย อีกประการหนึ่งเพราะชนเผ่าโอริงอัสรี่ในเขตประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย นั้นยังมีความสัมพันธ์ทางด้านเชื้อชาติ ติดต่อกัน และต้องการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชนเผ่าโอริงอัสรี่ไว้ไม่ให้สูญหาย

แต่ที่น่าเสียดาย คือ ทางราชการให้การสนับสนุนชนเผ่าโอริงอัสรี่น้อยเกินไป ทำให้ชนเผ่าโอริงอัสรี่อพยพย้ายถิ่นฐานไปอยู่ยังประเทศมาเลเซียเกือบหมด ที่เหลืออยู่เป็นส่วนน้อย และส่วนใหญ่ได้แต่งงานกับชาวไทยเชื้อสายจีนภายในหมู่บ้านเดียวกัน จึงมีการผสมผสานวัฒนธรรมของชนเผ่าโอริงอัสรี่กับชาวไทยเชื้อสายจีนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะผู้ใหญ่บ้านคือผู้ที่เล็งเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมชนเผ่า ได้นำวัฒนธรรมของทั้งสองเข้ามาผสมผสานกับประเพณีท้องถิ่นได้อย่างลงตัว ทำให้ชาวชนเผ่าโอริงอัสรี่ที่อยู่ด้วยไม่รู้สึกรู้สีกแปลกแยกหรือแตกต่างไปจากชาวบ้าน

ชนเผ่าโอริงอัสรีได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากทุกคนในหมู่บ้าน ชนเผ่าโอริงอัสรีที่หมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 นี้ ได้รับการศึกษาจากหน่วยทหารที่เข้ามาช่วยดูแลตามตะเข็บแนวชายแดน โดยทหารจะให้ความรู้เรื่องภาษาไทยแก่ชาวบ้านในช่วง 13.00 – 15.00 น. เพื่อให้ชาวบ้านได้รู้หนังสือไทยและสามารถเขียนชื่อตัวเองได้ โดยไม่ต้องอาศัยล่ามในการแปลภาษาเหมือนเมื่อก่อน ชาวบ้านที่นี่แต่เดิมส่วนใหญ่มีความรู้แต่เพียงภาษาจีนกลาง ไม่สามารถเขียนหนังสือไทยได้ ผู้ใหญ่บ้านเล็งเห็นถึงปัญหาเวลาที่ต้องการติดต่อกับทางราชการ จึงได้ขอความร่วมมือกับทหารเพื่อมาให้ความรู้แก่ชาวบ้านรวมทั้งชนเผ่าโอริงอัสรีทั้งหมดในหมู่บ้านให้สามารถอ่านออกเขียนได้

ปัจจุบันหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 เป็นหมู่บ้านพัฒนาตัวอย่าง ถึงแม้จะเป็นหมู่บ้านเล็กๆ แต่มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศ เพื่อให้ผู้ที่มาศึกษาระบบนิเวศของหมู่บ้านซึ่งมีอาณาเขตติดกับผืนป่าบาลาฮาลา ซึ่งเป็นป่าดิบชื้นผืนใหญ่ ภายในหมู่บ้านจุฬารกรณ์ 10 จึงได้มีการจัดรีสอร์ตที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวได้พักจำนวน 13 ห้อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้พักอาศัย นอกจากการให้บริการที่พักแล้วถ้านักท่องเที่ยวที่มาเป็นหมู่คณะต้องการให้ทางรีสอร์ตจัดอาหารเลี้ยงชาวบ้านในหมู่บ้านจะช่วยกันจัดทำให้เป็นอย่างดี ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกอบอุ่นและเป็นกันเอง นอกจากนี้ยังมีการแสดงของชนเผ่าโอริงอัสรี เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มาพบเห็น ทำให้ดนตรีและวัฒนธรรมของชนเผ่าโอริงอัสรีไม่ได้สูญหายไป

ดนตรี และวัฒนธรรม เป็นเรื่องของสื่อ และการถ่ายทอดที่ต้องดำเนินไปพร้อมกัน หากให้กระแสสื่อจากภายนอกเข้ามามีอิทธิพล และขาดผู้ถ่ายทอด ก็เป็นเรื่องยากที่จะรักษาวัฒนธรรมดนตรีให้คงอยู่ดังเดิมได้

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจสืบค้นองค์ความรู้เรื่องดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรีโดยอาศัยหลักทางมานุษยวิทยาเป็นแนวทางการศึกษา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ชัดเจนเรื่องวัฒนธรรม และดนตรี การสำรวจชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น และเชื่อมโยงกับองค์ความรู้เรื่องดนตรีในท้องถิ่นเพื่ออธิบายความสำคัญของดนตรีที่มีในชุมชน ว่าดนตรีนั้นมีบทบาทอย่างไรในสังคม ผลการศึกษาค้นคว้าได้แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกันระหว่างวิถีชีวิตความเชื่อและดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี ภาพของชนเผ่าโอริงอัสรีที่สะท้อนออกมา โดยศึกษาจากวัฒนธรรมดนตรีครั้งนี้เปรียบเสมือนภาพสะท้อนของสังคมชนเผ่าโอริงอัสรีกับความแตกต่างของวัฒนธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่องดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬาภรณ์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. การศึกษาวิจัยดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬาภรณ์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ในครั้งนี้ เป็นการทำวิจัยเชิงสำรวจสืบค้นองค์ความรู้ของดนตรีชนเผ่าโอริงอัสรี โดยเฉพาะเฉพาะพื้นที่หมู่บ้านจุฬาภรณ์ 10 เป็นพื้นที่สำรวจ ซึ่งเป็นเพียงหมู่บ้านหนึ่ง ของจังหวัดยะลา ที่มีประชากรชนเผ่าโอริงอัสรีอาศัยอยู่ การศึกษาวิจัยต่อไปอาจจะทำการศึกษาวิจัยด้านดนตรีให้ครบ และครอบคลุมชนเผ่าโอริงอัสรีทั้งจังหวัดยะลา ให้สมบูรณ์มากขึ้น

2. สามารถทำการวิจัยกลุ่มชาติพันธุ์อื่นที่เกี่ยวกับชาวเงาะ เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างชาติพันธุ์ ซึ่งจะนำมาสู่การเชื่อมโยงและเปรียบเทียบวัฒนธรรมด้านดนตรีและชาติพันธุ์ให้ชัดเจนมากขึ้น

3. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจสืบค้น และวิเคราะห์ด้านดนตรีและพิธีกรรมของชนเผ่าโอริงอัสรี หมู่บ้านจุฬาภรณ์ 10 เท่านั้น ซึ่งสามารถทำการศึกษาให้ละเอียดถึงองค์ประกอบของดนตรี ที่มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมและความเชื่อของชนเผ่าโอริงอัสรีได้ เช่น พิธีกรรมรักษาโรค (ยาปี่) รวมถึงบทเพลงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ เป็นต้น

4. สามารถทำการศึกษาวิจัยดนตรีของชนเผ่าโอริงอัสรีและชนเผ่าเงาะสายพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยให้ครบทุกพื้นที่ เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาอัตลักษณ์ที่แท้จริงด้านดนตรีของชนเผ่าเงาะในประเทศไทยให้สมบูรณ์มากขึ้น โดยอาศัยทฤษฎีและกระบวนการด้านมานุษยดุริยางควิทยาเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2541). **พื้นฐานมานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม** (เอกสารคำสอน).
กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กัญ ยะเว. (2552, 7 กรกฎาคม). นักดนตรีชนเผ่าโอริงฮัสรีประจำหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10
สัมภาษณ์โดย หฤทัย ฟ้าแสงสวรรค์ ที่ หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง
จังหวัดยะลา.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. (2550). **วิชาสุนทรียภาพของชีวิต**.
ภูเก็ต: สำนักพิมพ์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- คล่อง. (2551, 8 ธันวาคม). นายพราน นำทางเข้าหมู่บ้านซาไก เผ่าเซม้ง. สัมภาษณ์โดย
หฤทัย ฟ้าแสงสวรรค์ ที่ อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง.
- จรัญ กาญจนประดิษฐ์. (2547). **ศึกษาดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านกอม่งทะเล ตำบลไลโว่
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี**. ปริญญาโท ศป.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชิน อยู่ดี. (2512). **คนก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ชูกัน ลีมาน. (2553, 15 กุมภาพันธ์). นักร้อง. สัมภาษณ์โดย หฤทัย ฟ้าแสงสวรรค์.
- ดำ. (2551, 9 ธันวาคม). หัวหน้าซาไก เผ่าเซม้ง. สัมภาษณ์โดย หฤทัย ฟ้าแสงสวรรค์ ที่ อำเภอปะเหลียน
จังหวัดตรัง.
- เทศบาลเบตง. (ม.ป.ป.). **เทศบาลเมืองเบตง**. เบตง: งานประชาสัมพันธ์ กองวิชาการและแผนงาน
เทศบาลเมืองเบตง. เอกสารแผ่นพับ.
- บุญเสริม ฤทธาภิรมณ์. (2548). **นายคั้ง เซม้งภาคใต้**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญาน อานะ อิตำ. (2553, 15 กุมภาพันธ์). นักเป่าขลุ่ยประจำวงชนเผ่าโอริงฮัสรี.
สัมภาษณ์โดย หฤทัย ฟ้าแสงสวรรค์ ที่ หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง
จังหวัดยะลา.
- ประทุม ชุมเพ็งพันธ์. (2519). **ภาคใต้ของประเทศไทย**. นครศรีธรรมราช: วารสารทางวิชาการ
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช. ถ่ายเอกสาร.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2544). **การวิจัยทางวัฒนธรรม**. (เอกสารประกอบการอบรมพื้นฐาน
วิชามานุษยวิทยาควิทยา) กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พลับพลึง คงชนะ. (2542). **วิธีเชิงสหวิทยาการกับการประยุกต์ใช้เพื่อการวิจัย สาขามานุษยดุริยางควิทยา**. ในโครงการสัมมนาวิชาการด้านมานุษยดุริยางควิทยา ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพบูลย์ ดวงจันทร์. (2523). **ซาไกเจ้าแห่งขุนเขาและสมุนไพร**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการจัดพิมพ์. ถ่ายเอกสาร.
- เมธี เมืองแก้ว. (2542). **หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันที่ 27 มิถุนายน**. กรุงเทพฯ: ข่าวสด.
- วันเฉลิม จันทรากุล. (2544). **เงาะป่าซาไกนิซาเมืองไทย ชนป่าที่กำลังสูญสลาย**. กรุงเทพฯ: โปรเกรสซีฟ. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์บริการการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดยะลาและสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา. (2550). **กองทุนแม่ของแผ่นดินหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 อำเภอเบตง จังหวัดยะลา**. เบตง: สำนักพิมพ์อำเภอเบตง.
- สงเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเบตง. (2549). **สัมผัสเบตง**. เบตง: งานประชาสัมพันธ์ กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองเบตง.
- สุวัฒน์ ทองหอม. (2535). **เงาะ ชนผู้อยู่ป่า**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ. ถ่ายเอกสาร.
- หลังฉายอิง. (2553, 15 กุมภาพันธ์). **ภรรยาชายชู้กัน ลีमान เป็นล่ามแปลภาษาอัสรี และภาษาจีนกลาง สัมภาษณ์โดย หฤทัย ฟ่ำแสงสรรค์ ที่ หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา**.
- อนุমানราชชน,พระยา. (2515). **เชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรม โดยเสฐียรโกเศศ(นามแฝง)**. กรุงเทพฯ: บรรณาคาร.
- องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดยะลา. (ม.ป.ป.). **ตำนานประวัติศาสตร์เมืองเบตง**. ยะลา: องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดยะลา. เอกสารแผ่นพับ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลอัยเยอร์เวง. (ม.ป.ป.). **ลักษณะทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา**. เบตง: องค์การบริหารส่วนตำบลอัยเยอร์เวง. ถ่ายเอกสาร.
- อาหิหม บินหลง. (2552, 7 กรกฎาคม). **เป็นนักดนตรีชนเผ่าโอรังอัสนีประจำหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10**. สัมภาษณ์โดย หฤทัย ฟ่ำแสงสรรค์ ที่ หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา.
- เอกชัย วาทิตศุภผล. (2552, 3 มกราคม). **ผู้ใหญ่บ้านเป็นล่ามแปลภาษาอัสรี**. สัมภาษณ์โดย หฤทัย ฟ่ำแสงสรรค์ ที่ หมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา.

ภาคผนวก ก
ประมวลภาพภาคสนาม

เส้นทางตามหาเงาะป่า อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 8 ธ.ค. 51

หน้าฝน เก็บวิถีชีวิตชาวเงาะ

บ้านลุงดำ ที่พักอันอบอุ่นในสนามวิจัย

เด็กๆ และสาวๆ ชาวเงาะมาดู TV ที่บ้านนายดำ

ผู้วิจัยกับนายพรานคลอง ไปเยี่ยมแม่ำสังข์ผู้อาวุโสสุด

แม่ำสังข์ใช้วิธีการเป่าบอเลาคูชีพ

ไต่ะปีตัน แม่หมอต่าแยประจำเผ่า

ผู้วิจัยกับพรานคลองไปยังถ้ำที่ฝั่งชาวเงาะ 9 ธ.ค. 51

ภาพเด็กๆ ชาวเงาะ

ผู้วิจัยพร้อมทีมงานถ่ายรูปหมู่บ้านนายดำ

ผู้วิจัยพร้อมทีมงานถ่ายรูปหมู่บ้านเต่าสังข์

ประชุมนัดหมายกับผู้ใหญ่บ้านและชนเผ่าอัสรี 7 ธ.ค. 52

ผู้วิจัยกับทีมงานสำรวจหมู่บ้าน 8 ธ.ค. 52

ชนเผ่าอัสรีรวมวงบรรเลงซี้ลโอย และเจ็ยะโอย

ผู้วิจัยและทีมงานกำลังเรียนรู้การบรรเลงกรึบ

ทีมงานกำลังเรียนรู้การทำชาเลสและซี้ลโอย

ผู้วิจัยฝึกตีเจ็ยะโอยและเป่าซี้ลโอย

บรรเลงรวมวงดนตรีของชาวอัสรีและทีมงาน

การซ้อมเต้นอาซ่าไก้ของชาวอัสรี

ทีมงานซ่อมเต็นท์อาซาโก้พร้อมกับชนเผ่าฮัสรี

ผู้วิจัยวัดขนาดเครื่องตีกรับและแนบตรึม

ผู้วิจัยซ่อมตีกรับ

ผู้วิจัยทำการบันทึกและวัดขนาดซีลีโอย

ผู้วิจัยทำการบันทึกและวัดขนาดซาเลส

ผู้วิจัยทำการบันทึกและวัดขนาดเจียะโอย

นายชูกัน ดีมาน นักร้องประจำเผ่าอัสรี (รับเชิญจากรัฐเประ ประเทศมาเลเซีย)

นายบุญาน อานะ อิตำ นักร้องนักดนตรีประจำเผ่า (รับเชิญจากรัฐเประ ประเทศมาเลเซีย)

นายอาหิซิม บินหลง นักเต้นอาซาไก้

ผู้ใหญ่บ้าน นายเอกชัย วาতিตศุภผล ล่ามแปลภาษา

นางหลังช่วยอิง ภรรยาชูกันดีมาน ล่ามแปลภาษา (รับเชิญจากรัฐเประ ประเทศมาเลเซีย)

ภาคผนวก ข
บทเพลงภาษาไอร์ังอัศจรรย์

เพลงอาลึบจีไล้ะ

Tesek ตาเซะ	Peliyan บาเลียน	aluej อาเล็อ	seugot เซองอ๋อน	Aluej อาเล็อ	Leuoui เลนไอย
Tuuei ตูเน	senoi เซนไอย	ramei ลาเมน	Tesek ตาเซะ	gemawi เกือม้าเว	Deliyen เดเลียน
Aluej อาลึด	Seugok ซางอ๋อน	lepis ลาปีส	Bumi บูมี	yukluej ยู้ลึอ	Lulel ลูเลว
Lepek ลาเป็น	mek เม๊ะ	Suli ซูลึ	besaugli เบอริ่นซางลึ	tunei โตเน	temeoi นะเตอแมนออย
Adatnyukluej อาดัดหยุกลึอ	Terakoi ตราโกย	ramei ลาเมน	Senoi เซนไอย	masok มาซุ	nachelahet นอเจอลาเฮน
Semaugat สมางัด	ramai ลาเมน				

เพลงชาลามาตหยุกหลิตติไล้ะ

Duwaleyek	yuk	ramai	cherawak	ek	meudo	atunei
คู วาลีเย๊ะ	ยุก	ราเมย	เชอรวอก	เอ๊ะ	เมนโด	แอบโตไน้
hukum	Aluej	Selamat	eknyuk	ramai	doh	
โฮกคุม	อาลี้ด	ชาลามาต	เอ๊ะหยุก	ราเม้ย	โด๊ะ	
Bilok	Cherahed	peiyen	ayuk	leuai	Saugdaug	
บีโล	เชอราเฮน	บาเลียน	อาหยุก	เลียนไอย	ชานดั่ง	
Pelien	Aluej	yelyoyel				
เบเลียน	อาหยุก	แย้โยนเลียน				

ภาคผนวก ค
ตาราง

อายุโดยเฉลี่ยของประชากรหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง จ.ยะลา

ตาราง อายุของประชากรหมู่บ้านจุฬารัตน์ 10 ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง จ.ยะลา)

ที่	รายการ	อายุต่ำกว่า 15 ปี	อายุต่ำกว่า 15-59	อายุสูงกว่า 60 ปี	รวม
1	ชาย	24	46	30	100
2	หญิง	11	44	39	94
	รวม	35	90	69	194

บทสรุประดับของกลุ่มอาชีพในตำบลอัยเยอร์เวง

ตาราง บทสรุประดับของกลุ่มอาชีพในตำบลอัยเยอร์เวง

ลำดับ	หมู่ที่	ชื่อกลุ่ม/ กิจกรรม	สถานะความพร้อม				หมายเหตุ
			สมาชิก	เครื่องมือ	ทักษะ	สถานที่	
1.	1	สตรีผลิตขนม	/	/	/	/	
2.	1	เยาวชนเลี้ยงปลาไหล	/				
3.	2	สตรีผลิตขนม	/	/	/	/	
4.	2	สตรีปักจักร	/	/	/	/	
5.	2	เลี้ยงแพะ/วัว	/	/	/	/	
6.	3	กาแพโบราณ	/	/	/		
7.	3	เลี้ยงแพะ/วัว	/	/	/	/	
8.	3	สตรีผลิตของชำร่วย					
9.	4	ตัดเย็บ	/	/	/	/	
10.	5	ทุเรียนทอด	/	/	/	/	
11.	5	ดอกไม้จันทร์	/	/	/	/	
12.	6	เลี้ยงแพะ/วัว	/	/	/	/	
13.	6	ตัดเย็บ	/	/	/	/	
14.	6	อิฐบล็อก					
15.	6	ผลิตภัณฑ์สมุนไพร					
16.	7	ปศุสัตว์	/	/	/	/	
17.	7	ปุ๋ยชีวภาพ	/	/	/	/	
18.	7	ผักปลอดสารพิษ	/	/	/	/	
19.	7	สมุนไพร	/	/	/	/	
20.	7	ตัดเย็บ					
21.	7	จักรสาน	/	/	/		
22.	7	สหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิต	/	/	/	/	
23.	7	กองทุนหมู่บ้าน	/	/	/	/	
24.	7	สหกรณ์ยางเพื่อการผลิต	/	/	/	/	
25.	8	ตัดเย็บ					
26.	8	ส้มแขก	/	/	/	/	
27.	8	เลี้ยงปลา	/				
28.	9	น้ำส้มสายชู	/	/	/	/	
29.	9	ปุ๋ยอัดเม็ด	/	/		/	
30.	9	ตัดเย็บ	/				
31.	9	สหกรณ์บ่อน้ำร้อน	/	/		/	
32.	10	สมุนไพร		/	/	/	
33.	10	การท่องเที่ยว		/	/	/	

เพลงอาลีปปีไลด์

ร้องโดย: ชูศักดิ์ สีมาน
หมู่บ้านจุฬารณีย์ 17 ก.พ. 53

ความหมายโดยรวมของเพลงอาลีปปีไลด์ เป็นเพลงที่กล่าวถึงการนำสิ่งดีๆ มาให้ โดย
ให้แนบตรึมขึ้นก่อน 3 จังหวะ

- ร - ร	- ร - ร	- ร - ม	-- ร ด	--- ร	- ร - ม	- ร - ร	----
----	----	----	- ล - ล	- ด - ล	- ด --	- ด - ด	-- ร ม
-- ด ด	----	- ด - ด	--- ด	--- ด	----	----	----
--- ู	----	--- ม	ร ด - ร	--- ร	--- ร	-- ม ร	----
----	----	----	--- ร	- ู - ม	----	- ร - ร	- ร - ร
--- ม	-- ร ด	--- ร	--- ม	-- ร ร	----	----	----
----	- ล - ล	- ด - ล	- ด --	-- ร ม	-- ด ด	----	- ด - ด
--- ด	--- ด	----	----	----	----	--- ู	----
--- ม	ร ด - ร	--- ร	--- ร	- ม - ร	----	----	----
----	--- ร	- ู - ม	----	- ร - ร	- ร - ร	--- ม	-- ร ด
--- ร	--- ม	-- ร ร	----	----	----	----	- ล - ล
- ด - ล	- ด --	- ด - ด	-- ร ม	-- ด ด	----	- ด - ด	--- ด
--- ด	----	----	----	- [ี] ด - ร	----	- ร - ร	- ร - ร
--- ม	- ร - ด	--- ร	--- ม	- ร - ร	----	----	----
----	- ล - ล	- ด - ล	- ด --	- ด - ด	-- ร ม	-- ด ด	--- ด
--- ด	----	----	----	----	--- ู	----	--- ม
ร ด - ร	--- ร	--- ร	- ม - ร	----	----	----	----
--- ร	- ู - ม	----	- ร - ร	- ร - ร	--- ม	-- ร ด	--- ร
--- ม	-- ร ร	----	----	----	----	- ล - ล	- ด - ล
- ด --	- ด - ด	-- ร ม	-- ด ด	----	- ด - ด	--- ด	--- ด
----	----	----	----				

โน้ตเพลง ซาลาบักตีบา

ร้องโดย: ชูศักดิ์ สีมาน
หมู่บ้านจุฬารามณ์ 8 ก.ค. 52

สร้อย

- - - ฑ	- - - ฑ	- - - ฑ	- - - ฑ	- - - ด	- ฑ - ฑ	- - - ฑ	- - - ฑ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เนื้อเพลง

- - - ม	- - - -	- ^{ริ} ม - ^{มิ} ด	- - - ด	- ริ - ม	- - ริม	- - - ริ	- - - -
- - - -	- - - ม	- ม - ม	- ริ - ม	- ม - ม	- ริ - -	- - - -	- - - ด
- - - ด	- - - -	- ริ - ม	- ริ - ด	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -
- - - ฑ	- - - ฑ	- - - ฑ	- - - ฑ	- - - -	- - - ด	- - - ด	- - - -
- ริ - ม	- ริ - ด	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ม - ม
- ม - ริ	- ม - ม	- ม - ริ	- - - -	- - - ด	- - - ด	- - - -	- ริ - ม
- ริ - ด	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	

โน้ตเพลง ซาลาบักตีบา

เพลงลาภูอาซัง

ร้องโดย: ชูศักดิ์ สีมาน
หมู่บ้านจุฬารัตน์ 8 ก.ค. 52

ขึ้นเพลงด้วยแนบตรีม 9 จังหวะแล้วจึงรับร้อง

หยุดยัย ฟ้ำแสงสวรรค์ บันทึกรัก

- ซ - ซ อา ั้ง Heagat	- ซ - ม เอ โก้ ekoot	-----	- ด - ม กา วัน Kawan	-- ร ม แมะ Mek	ร ด - ด มะ makche	-----	-----
-----	- ม ม ม เอ ไฮ Ek hop	- ม - ร เฮม ไฮ hemhop	-----	- ด - ด หมัด mat	ร ม ด ด เสนาริบ senarip	-----	-----
-----	- ซ - ซ เซ ลามัด selamat	- ซ ซ ม ตี บ้า Ti ta	-----	- ด - ม กา วัน Ka wan	-- ร ม เอ ek	ร ด - ด ไฮ เอ้าะ He hak	-----
-----	-----	- ม ม ม เอ ฮอด ehod	ม ม - ร เบ้อะกาไล้ะ pekkalak	-- ด ด เมอ me	- ด ร ม มานู manu	ร ด - ด เอ้อะ อานู Ek arau	-----
-----	-----	- ซ - ซ กา วัน Ka wan	- ซ - ม เกริ จี้ะ kejak	-----	- ด - ม มา เล้าะ malok	-- ร ม มาเล้าะ malok	ร ด - ด ออก เต้าะ tek
-----	-----	-----	- ม - ม บา เลน beren	- ม - ร เจ้าะ cuk	-----	- ด - ด เซน อ้อย sensoi	-- ร ม ยาเยว yayi
- ด - ด เบอ เดว bedil	-----	-----	-----	- ซ - ซ เกอ ระะ gerek	- ซ - ม เอ เต้าะ Ek tok	-----	- ด - ม เพง เอ Toug ek
-- ร ม เอ ek	ร ด - ด ตุง thong	-----	-----	-----	- ม ม ม เกส เบิส kesbirs	ม ม - ร อั้ง เกส augit	-----

- ด - ด เบอ เดว bedel	-- ร ม เกอ ge	ร ด - ด เระ rek	-----	-----	-----	- ฅ - ฅ เร โว Re vo	- ฅ - ม ลู ซี Lu si
ร ด - ม เฮ โฮ He ho	-- ร ม ปาตี pati	ร ด - ด เบอ เรอ bere	-----	-----	-----	- ม - ม กู เย้าว kuyore	- ม - ร เกือ หลอด kelad
-----	- ด - ด เอ้ม เบง embeug	-- ร ม เกิดเระ gerek	- ด - ด อา มั่น Aman	-----	-----	-----	ม ม - ม เกิด เระ genrek
- ม - ร เอ ได๊ะ Ek deh	-----	- ด - ด เซอ นัง seugang	-- ร ม ออง ong	ร ด - ด เป และ perek	-----	-----	-----
- ฅ - ฅ ฮอท เบอ Hod be	- ฅ - ม เจอ ริป jerep	-----	- ด - ม นา เตอ Nat te	-- ร ม เต ตี้ ะ ฮอท tak hod	ร ด - ด บาริยัด banyak	-----	-----
-----	-----	- ฅ - ฅ ซา เก sakai	- ฅ - ม เบอลาวัน berlarsah	-----	ร ด - ม เมอ ชู musuh	-- ร ม เซ น ฮอย seaoi	ร ด - ด อา ซา Asa
-----	-----	-----	- ม ม ม ซา มะ sumuak	- ม - ร บั้ง เซอ basgsa	-----	- ด - ด โมว moi	-- ร ม อังกะ oungket
ร ด - ด เบอ เดว Be dil	-----	-----	-----	- ฅ - ฅ เบอ ริ Be ru	- ฅ - ม กู เยาว kuyau	-----	- ด - ม เกอ เละ gerek
-- ร ม เอ้ ek	- ด - ด เอ ดู Ek Au	-----	-----	-----	- ม - ม เซอ นัง Sa ne	- ม - ร อั้ง ลอย Au loi	-----

- ด - ด	-- ร ม	- ด - ด	----	----	----	----	
อ อ	ล อ ย	มา ซ อ ย					
- ด - ด	-- ร ม	- ด - ด	----	----	----	----	
อ อ	ล อ ย	มา ซ อ ย					
au	loi	ma soi					

โน้ตเพลงลาภูอาซัง

เอกลักษณ์ของการบรรเลง คือ ใช้แนบตรีมในการขึ้นเพลงก่อน

- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2	- 1 - 2
- ซ - ซ	- ซ - ม	----	- ด - ม	-- ร ม	ร ด - ด	----	----

เอกลักษณ์ของการบรรเลง

ทำนองขณะร้อง

ซีดีโดยบรรเลงคลอตามผู้ร้อง

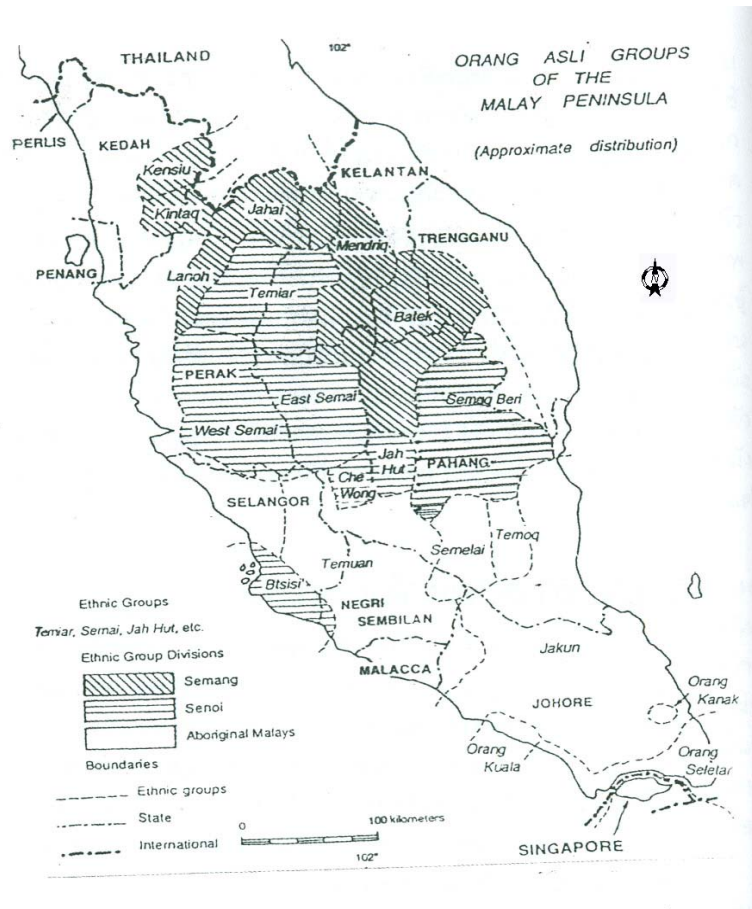
- ซ - ซ	- ซ - ม	----	- ด - ม	-- ร ม	ร ด - ด	----	----
- อ้า - ั้ง	- เอ - โก้	----	- กา - ้วย	--- เม๊ะ	--- มะ	----	----

ทำนองขณะร้อง

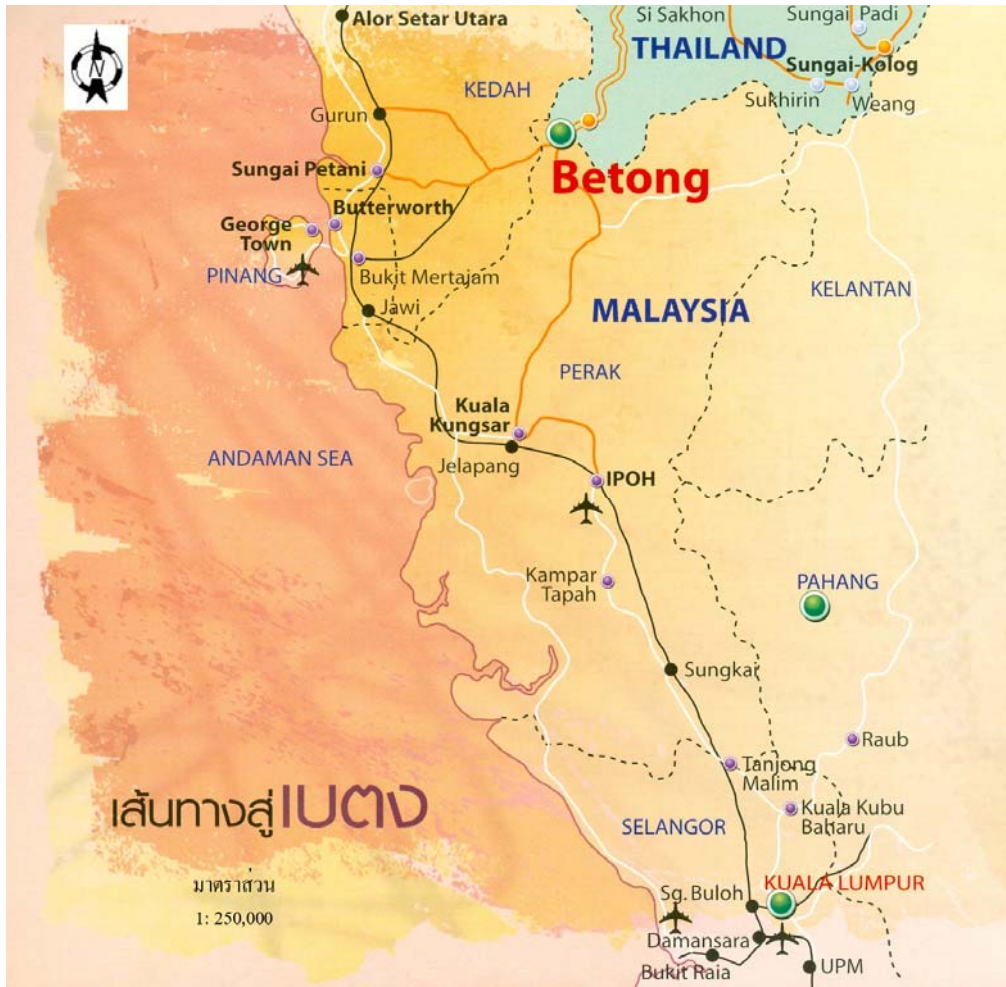
ภาคผนวก ง
แผนภูมิแผนที่

แผนที่แสดงการกระจายถิ่นฐานของชาวพื้นเมือง (โอรัง อัซลี)

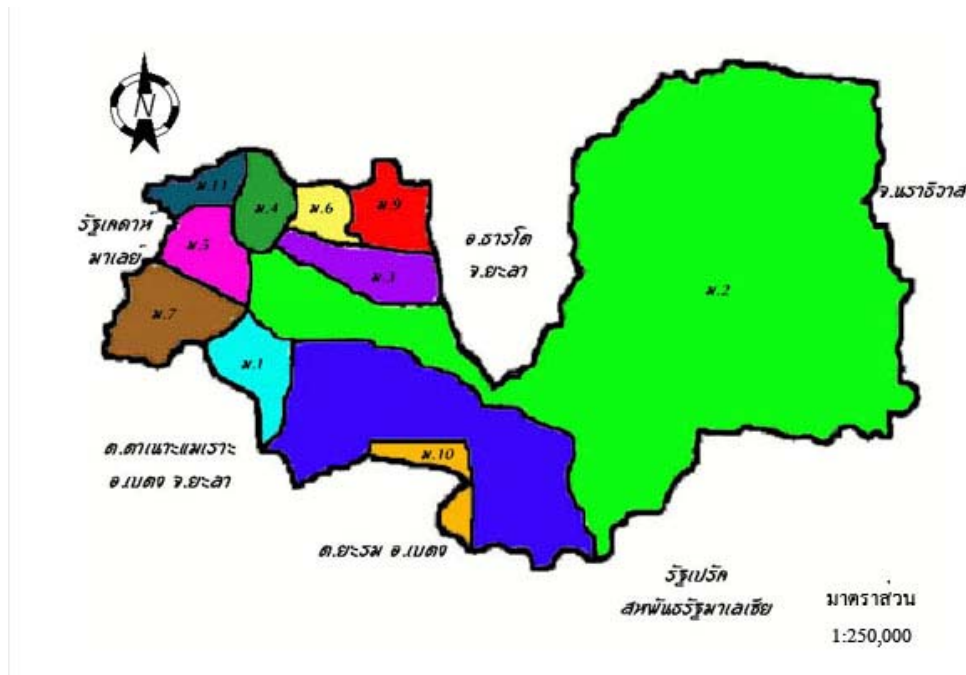
ภาพประกอบ การกระจายตัวของชนเผ่าอัซลีของจอห์น เบนจามิน (อ้างในสุวัฒน์ ทองหอม, 2535: 192)

แผนที่เส้นทางการเดินทางจากอำเภอเบตงถึงประเทศมาเลเซีย

ภาพประกอบ เส้นทางการเดินทาง (สัมพัทธ์เบตง. 2549: 96)

แผนที่แสดงเขตหมู่บ้าน ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

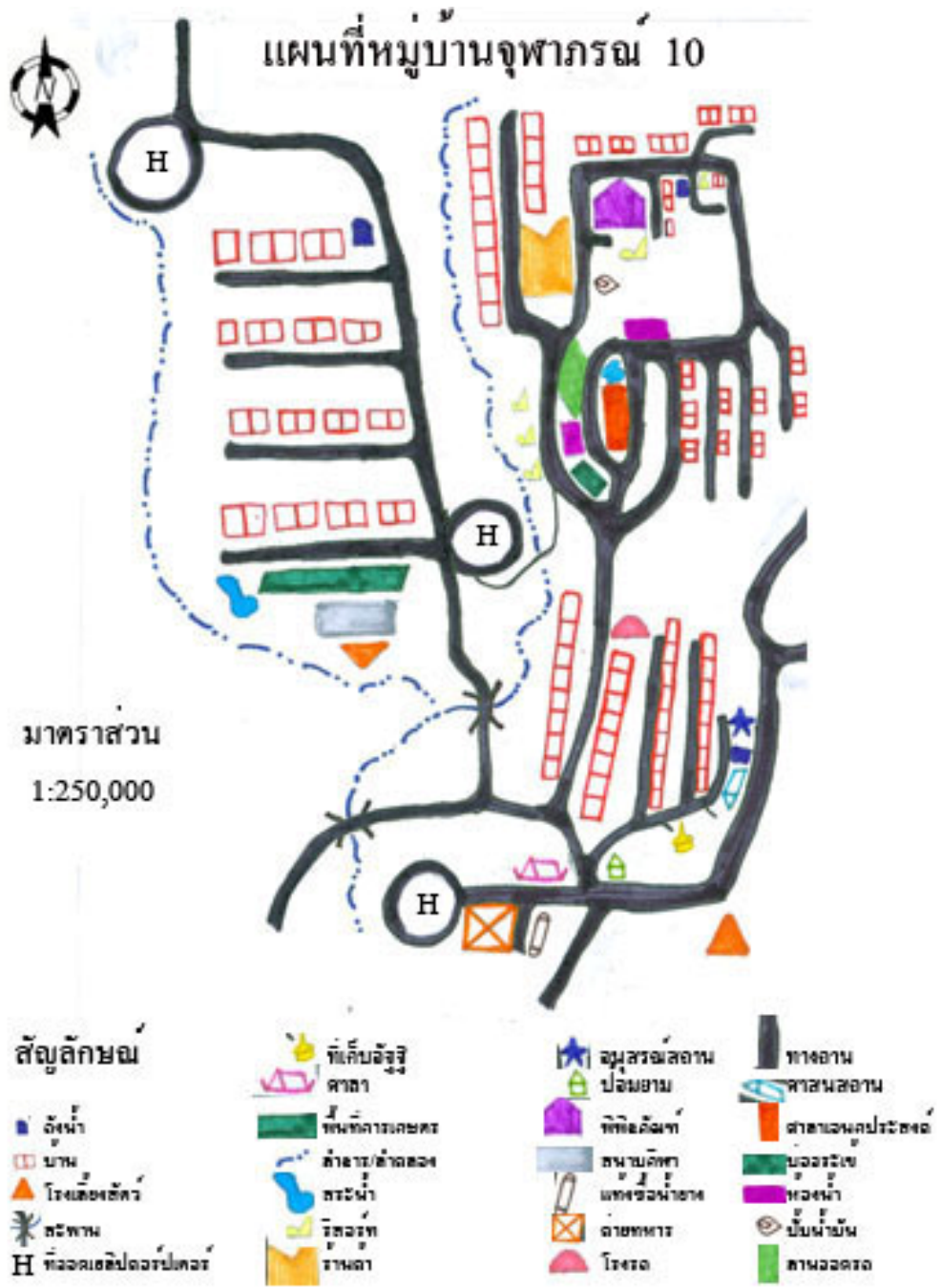

มาตรา

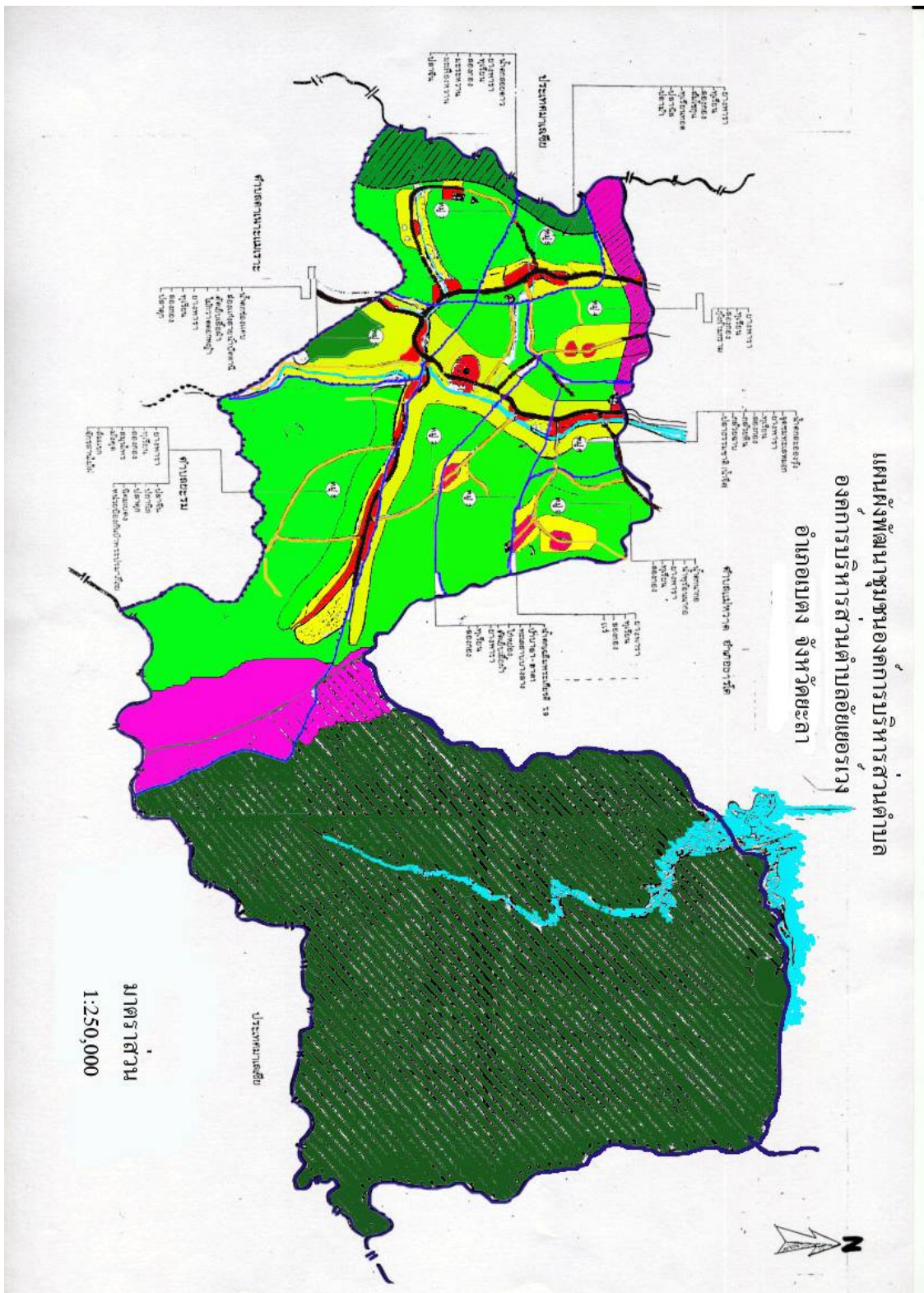
ส่วน 1:50000

ภาพประกอบ แผนที่แสดงเขต ตำบลอัยเยอร์เวง (อบต.ตำบลอัยเยอร์เวง ฉบับถ่ายเอกสาร
วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

ภาพประกอบ แผนที่แสดงหมู่บ้านจุฬารักษ์ 10

ภาพประกอบ แสดงผังรวม (อบต.ตำบลอัยเยอร์เวง นับถ่ายเอกสาร วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

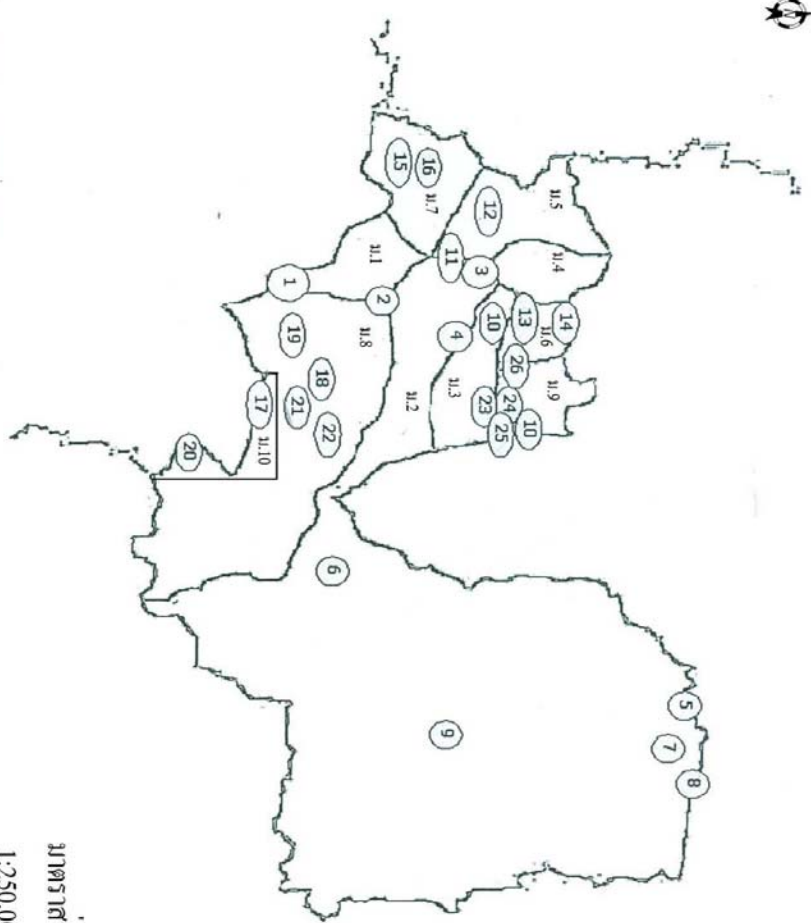
6. ตำแหน่งธุรกิจ

6.1 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ตำบลชัยเออร์วัง มีลักษณะพื้นที่ราบต่ำไปเป็นภูเขา โดยตั้งอยู่บนแนวเทือกเขาสันกาลาคีรี และมีแม่น้ำป่าสักผ่านกลาง ทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญดังนี้

แผนผังแสดงแหล่งท่องเที่ยว ตำบลชัยเออร์วัง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา (แผนผังที่ 6.1)

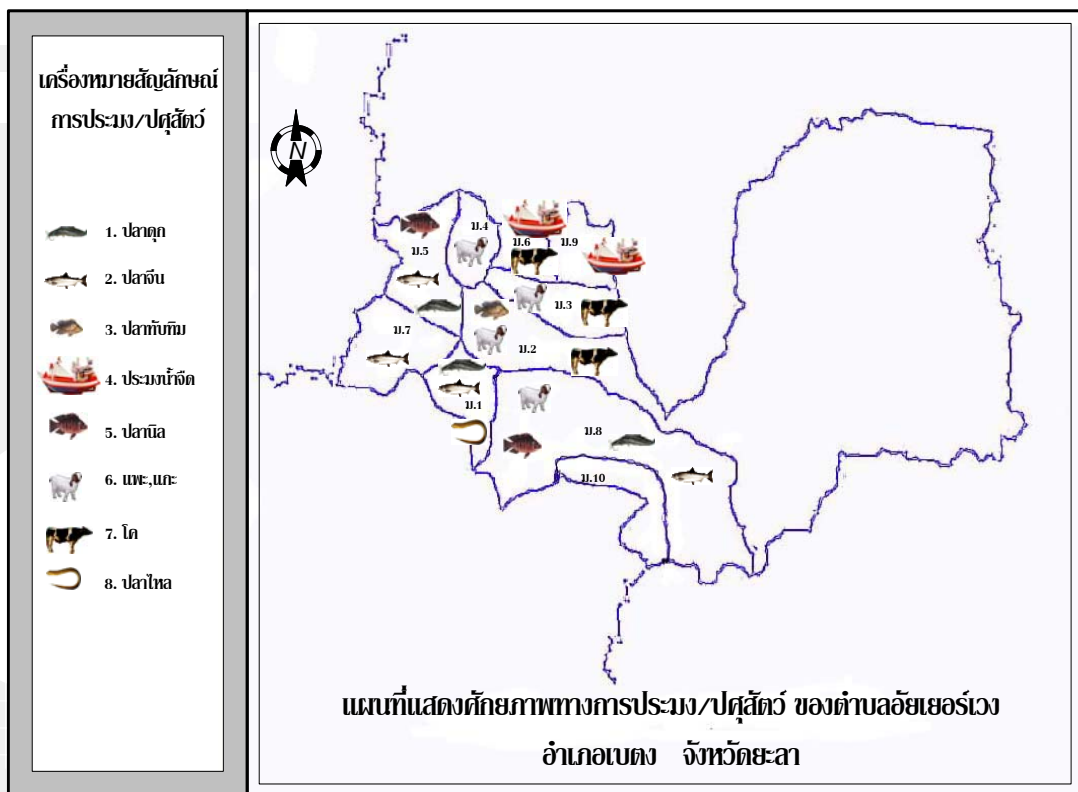
สถานที่ท่องเที่ยว

1. น้ำตกร่องแคบ (น.1)
 2. ถ้ำมรกตแม่น้ำปัตตานี (น.1)
 3. น้ำตกเฉลิมพระเกียรติ ร.9 (น.2)
 4. น้ำตกชัยศรีวันถ่าง (น.2)
 5. ป่าเขา - ฮาดงา (น.2)
 6. ป่าคลองฮาดงา (น.2)
 7. ธารน้ำชาโกล้งแคบ (น.2)
 9. น้ำตกโต๊ะโต๊ะ (น.2)
 9. หมู่บ้านฮาดงา (น.2)
 10. ดอยป่าเขาหน้าเขาน้ำ (น.3)
 11. น้ำตกเฉลิมพระเกียรติ ร.9 (น.5)
 12. สวนเกษตรกล้วยไม้ (เขาน้ำร้อน) (น.5)
 13. อุทยานเขตนอกเขตชลประทานโคโรนา (น.6)
 14. น้ำตกละออวัง (น.6)
 15. น้ำตกเขยเตรา (น.7)
 16. หมู่บ้านปิยะมิตร 3 (น.7)
 17. หมู่บ้านประวัติศาสตร์ (น.8)
- อุทยานแห่งชาติ 10 (น.10)
18. น้ำตกสายเขย (น.8)
 19. น้ำตกหินขาว (น.8)
 20. น้ำตกสุทธาสน์ (น.8)
 21. ค่ายม้าศึกป่าเขย (น.8)
 22. แหล่งรวมนกเงือกสีน้ำตาล ฮาดงา (น.8)
 23. บึงน้ำร้อนบ้านมาด (น.9)
 24. น้ำตกมอเต็ก (น.9) 25. น้ำตกมอใหญ่ (น.9) 26. น้ำตกพรหม (น.9) 27. แอโรบิคเขยมาด (น.9)

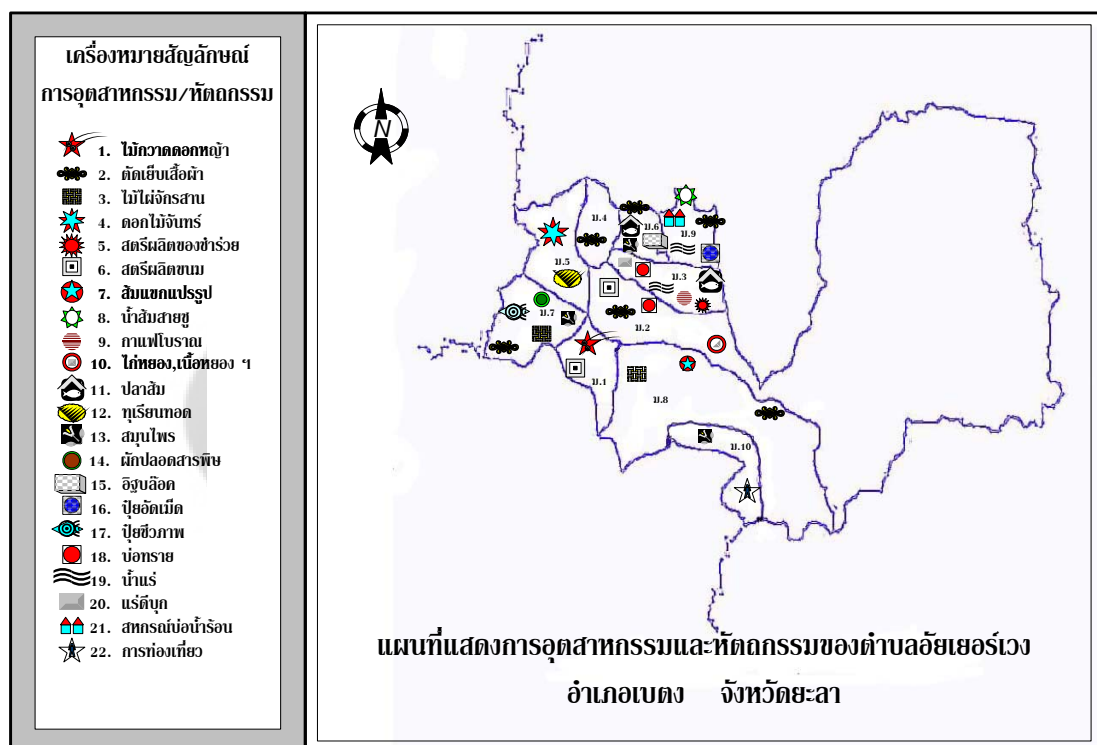
มาตราส่วน
1:250,000

ภาพประกอบ แสดงเศรษฐกิจตำบลชัยเออร์วัง (อบต.ตำบลชัยเออร์วัง ฉบับถ่ายเอกสาร วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

มาตราส่วน 1 : 250,000

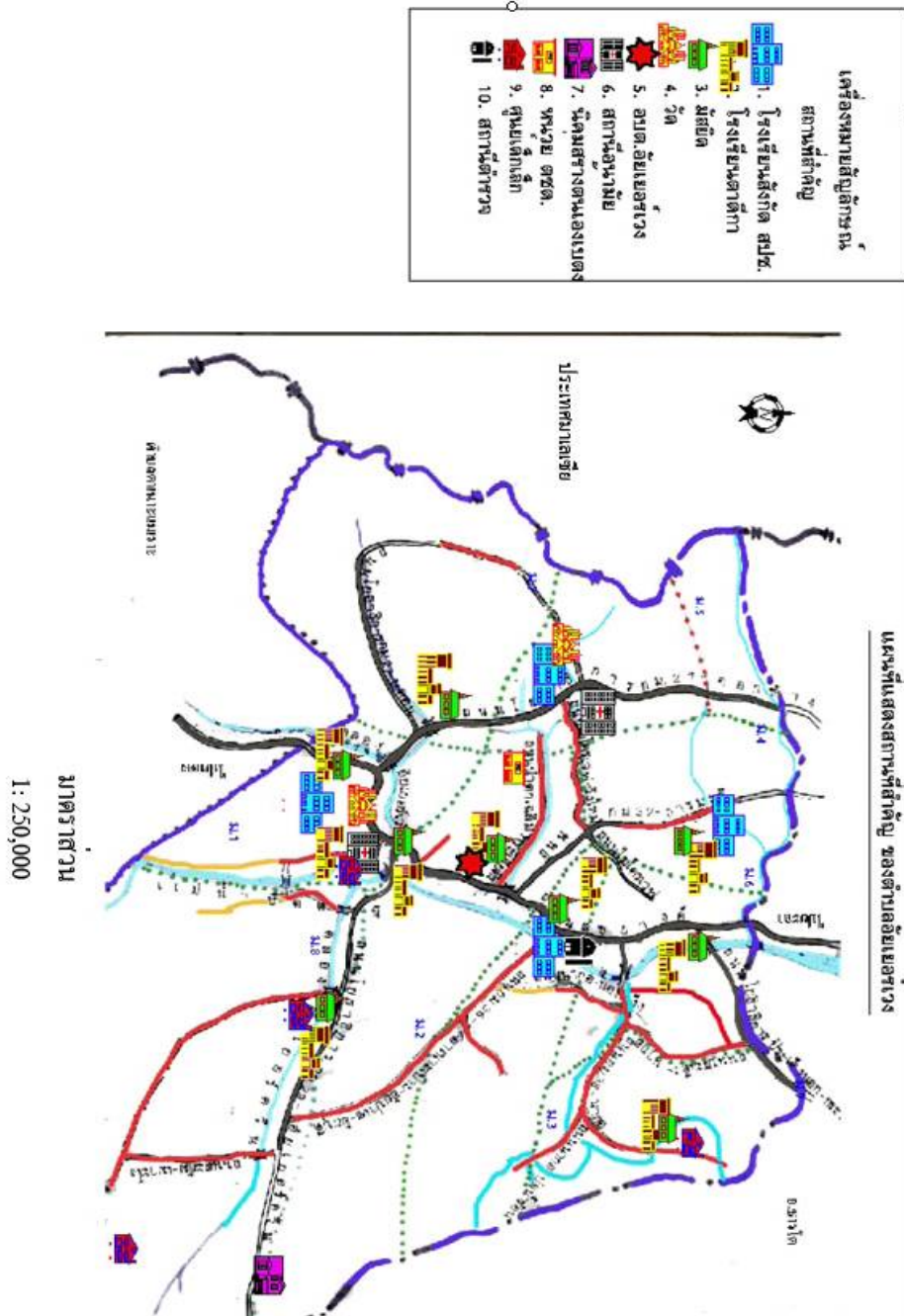
ภาพประกอบ การประมงและปศุสัตว์ ของตำบลลือชัยเอร์เว(อบต.ตำบลลือชัยเอร์เว ฉบับถ่ายเอกสาร
วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

มาตราส่วน 1 : 250,000

ภาพประกอบ แผนที่แสดงการอุตสาหกรรมและหัตถกรรม(อบต.ตำบลอัยเยอร์เวง ฉบับถ่ายเอกสาร
วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

แผนผังแสดงสถานที่สำคัญในตำบลอัยเยอร์เวง

ภาพประกอบ แผนผังแสดงสถานที่สำคัญในตำบลอัยเยอร์เวง (อบต.ตำบลอัยเยอร์เวง ฉบับถ่ายเอกสาร วันที่ 8 ธันวาคม 2552)

ภาคผนวก จ
ภาษาไอรังอัสร

ภาษาพูดชนเผ่าโอริงอัสรี

1. ซาลามัด	หมายถึง	สวัสดิ์
2. จีอะเบเฮอะเบเฮอะแก	หมายถึง	กินให้อิ่ม
3. บาบายี่	หมายถึง	กินให้มากๆ
4. บาเบอร์	หมายถึง	ผู้ชาย
5. ยะกา	หมายถึง	กินปลา
6. มานู	หมายถึง	กินไก่
7. ตาอิงแบง	หมายถึง	หมูป่า
8. ตาอิง	หมายถึง	หมู
9. เมะ	หมายถึง	ขอบคุณ
10. ซีเซ๊ะ	หมายถึง	เต็นรำ
11. เก๊ะออน	หมายถึง	ลาก่อน
12. ทับ	หมายถึง	บ้าน
13. แกรนบ็อก	หมายถึง	ของเล่น
14. จิ กะเซาะ	หมายถึง	กินหัวมัน
15. จิ กะเซาะ	หมายถึง	กินหัวมันหรือ
16. ตาเม้อะ	หมายถึง	ลูกดอก
17. บอเลา	หมายถึง	ลำก่องเป่าลูกดอก
18. เจี้ยะโอย(ริงเกริน)	หมายถึง	เครื่องดีดลักษณะคล้ายจิ้งหรีด
19. เริง	หมายถึง	กระบอกใส่ลูกดอก
20. ซีลีโอย	หมายถึง	เครื่องเป่าแนวขวางใช้ปากเป่า
21. ซาเลส	หมายถึง	เครื่องเป่าแนวขวางใช้จมูกเป่า
22. แนบตรึม(จาตุ้ง)	หมายถึง	เครื่องกระทบทำมาจากไม้ไผ่ตรง
23. กรีบ	หมายถึง	เครื่องดีด

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวหฤทัย ฟ้าแสงสรรค์
วันเดือนปีเกิด	15 ตุลาคม 2524
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลเบตง จังหวัดยะลา
ที่อยู่ปัจจุบัน	49/880 ซอยกิ่งแก้ว 18 ตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 83000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 21 หมู่ 6 ถนนเทพกษัตรี ตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 83000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ชั้นประถมศึกษา จากโรงเรียนสังวาลย์วิท 5
พ.ศ. 2537	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนจันทร์ประภัสร์อนุสรณ์
พ.ศ. 2540	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนเบตงวีระราษฎร์ประสาน
พ.ศ. 2543	ครุศาสตร์บัณฑิต (ดนตรีไทยศึกษา) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
พ.ศ. 2554	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (มานุษยดุริยางควิทยา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ